Vânătorul electronic

de Lino Aldani

Cuprins

Spaţiu amar

Ştiţi cum e astroportul din Rotterdam spre asfinţit, când lumina roșie a soarelui linge astronavele nemișcate pe giganticele platforme de piroxită. Ei bine, stăteam acolo de peste o oră, în picioare, cu degetele agăţate de plasa de sârmă care înconjură imensa platformă pentagonală, și încă nu dădeam nici cel mai mic semn de oboseală sau de plictiseală. Fascinat, continuam să privesc carcasele strălucitoare și vehiculele lăcuite cu galben și cu roșu, care alergau în toate direcţiile, ca împinse de un impuls febril.

Mașini. Și oameni, mici și negri ca furnicile. Stăteau acolo, cocoţaţi în turnuri înalte de control și urcau, coborau, urcau iar cu lifturile, într-o succesiune haotică de mișcări, în aparenţă fără înţeles.

Stăteam acolo de peste o oră, fermecat și uitând de toate. Apoi, ca de obicei, o gheară îngheţată îmi strânse stomacul, un nod tare și zvâcnitor mi se puse în gât. Așa se întâmpla întotdeauna. Spectacolul ăsta al astronavelor îmi face și bine și rău, e un amestec de plăcere și de durere, o viziune care mă deprimă, mă exaltă și apoi mă lasă plin de suferinţă și de jale. Știu, ar trebui să-mi iau tălpășiţa, dar nu reușesc. Am vizitat toate astroporturile, cel puţin pe toate cele răspândite în acea mică parte de lume pe unde m-am învârtit. Paris, Londra, Berlin și Viena. Iar acum Rotterdam.

Nodul din gât aproape că-mi tăia răsuflarea. Doamne, de unde senzaţia asta de rătăcire, senzaţia asta de vid și de absurd, ca un motor care se învârte nebunește în gol?

Mi-am dat seama abia atunci că vântul serii era rece și tăios. Cerul se întunecase, căpătând o nuanţă violetă; norii, împinși de vântul dinspre est, se îngrămădeau ca o pătură de funingine încărcată de ploaie. Am tresărit când o picătură, mare și grea, mia căzut pe mână. Apoi, ropotul neașteptat al ploii dense, violente.

Am dat fuga să mă adăpostesc la Postul de Odihnă, și acolo l-am întâlnit pe bătrânul Van Klaus.

N-o să uit niciodată chipul lui. Înalt și destul de voinic, cu pielea feţei arsă, scorojită, cu ochi mari și foarte vioi: două picături mari de malachit într-un deșert cafeniu de riduri. Era așezat, încruntat peste măsură, în faţa unei „chees-machine”, dând din cap și blestemând tot timpul. Îl vedeam cum înfige cu furie pivotul piesei în găurile din tabla de șah luminoasă și cum dă cu pumnul în mașină de fiecare dată când se aprinde beculeţul roșu.

Puţin după aceea intră un tip slăbănog, foarte înalt, cu picioarele în paranteză. Se duse lângă Van Klaus și îi dădu o palmă peste

spinare.

— Las-o baltă, îi zise. Ce plăcere poţi să ai să joci cu o maşină?

— Ai dreptate, Eric. Nu e nici o plăcere. Capcanele astea nenorocite acceptă să joace numai dacă mutările pe care le faci sunt înscrise în schema lor. Cum încerci să ieşi din schemă, se şi aprinde blestematul ăla de beculeţ roşu şi trebuie să o iei de la capăt.

— Hai să facem o partidă, propuse omul pe care-l chema Eric, dar să jucăm între noi, creştinii.

Veniră să se aşeze lângă mine. O femeie de vreo treizeci şi cinci de ani, chiar aceea care mă servise mai înainte cu bere, le aduse tabla de şah. Am aflat mai târziu că era nepoata lui Van Klaus, că o chema Hilda şi că îl ajuta pe bătrân să administreze Postul de Odihnă.

Van Klaus deschise jocul cu pionul regelui. Eric făcu la fel. Apoi amândoi mutară caii, dar, la mutarea a treia, Van Klaus îşi puse nebunul pe căsuţa a cincea, în loc de a patra.

Eric holbă ochii:

— Hă? făcu uluit. Ce mutare mai e şi asta? Van Klaus începu să râdă.

— Ia te uită, ia te uită, exclamă el satisfăcut, ţi s-a aprins beculeţul roşu în mijlocul frunţii.

Celălalt începu să se scarpine în cap. Van Klaus îşi învârti scaunul cam cât un sfert de cerc şi-şi puse picior peste picior. Am schiţat o umbră de zâmbet, în timp ce el îmi făcea cu ochiul, cu o expresie complice.

— Vă interesează şahul? mă întrebă.

Se rupsese gheaţa. Am făcut semn că da şi mi-am tras scaunul lângă masa lor. Eric, între timp, se luase cu mâinile de cap şi pufnea: străvechea şi uitata deschidere Ruy Lopez îl luase pe nepregătite.

— Un joc sublim, zise Van Klaus arătând către tabla de şah. Frumos, prea frumos ca să fi fost inventat de om...

Mă uitai la el, minunându-mă.

— Desigur că ştiţi povestea lui Sissa Ben Dahir, spuse el.

Dacă o ştiu! Potrivit legendei, paternitatea străvechiului joc îi aparţine lui Ben Dahir, care l-ar fi inventat ca să-l convingă pe fiul regelui său să înveţe strategia războiului.

— Ei bine, astea-s minciuni, făcu bătrânul. Sau sunt minciuni, sau Ben Dahir nu era un om de pe pământul ăsta. Îşi suflă nasul. Aveţi încredere în mine, reluă el, bătându-se cu două degete în piept, jocul ăsta vine de pe altă lume.

Mi se părea o teză cam hazardată. Am încercat să-i aduc unele

obiecţii. I-am spus că nu puteau să aducă jocul pe planeta noastră nici animalele de pe Marte, nici locuitorii de pe Venus, care sunt și astăzi într-o fază inferioară a evoluţiei.

— Știu, mă întrerupse Van Klaus. Dar nu spun că ei l-au adus.

— Și atunci, cine?

Bătrânul își întoarse privirea către fereastră. Afară se făcuse beznă, coloanele luminoase ale reflectoarelor brăzdau cerul întunecat, urmărindu-se una pe alta și încrucișându-se fără o clipă de răgaz.

— Universul e imens, zise el cu voce visătoare. Într-o bună zi, când omul va cuceri stelele, poate că va găsi fiinţele care au făurit arta și logica tablei cu șaizeci și patru de pătrăţele...

Își plimbă degetul mare în sus și în jos de-a lungul marginii tablei de șah, așteptând ca Eric să se hotărască să mute. Avea aerul unui om care urmărește gânduri îndepărtate și imposibil de împărtășit. Apoi se întoarse către tejgheaua barului din fundul sălii. Un bărbat, în picioare, stătea acolo și privea în lumină un păhărel de lichior.

Van Klaus îl strigă:

— Hei, Rudolf. Îi făcu semn să vină lângă el. Stai jos, îi zise. Știi cine trece pe-aici, în seara asta? Arnold! Atunci bem!

Dintr-o dată, Eric pocni cu mâna tabla de șah și împrăștie piesele cu furie.

— Renunţ! mârâi el. Să facem altă partidă.

Începură să joace altă partidă, plonjând în câteva clipe în complexităţile neobișnuitei variante de apărare Karo Kann.

— Ai fost vreodată pe Marte? mă întrebă deodată bătrânul, fără să mă privească.

— Nu.

— Dar pe Venus?

— Nici.

L-am văzut cum ridică imperceptibil sprâncenele și strânge din buze. Am înţeles că în ochii bătrânului nu preţuiam mare lucru. Drace, cum de nu-mi dădusem seama de la început? Aveau toţi trei pielea întunecată, arsă și uscată. „Ăștia și-au petrecut jumătate din viaţă învârtindu-se prin spaţiu”, m-am gândit. „Ăștia știu o groază de lucruri. Și mă iau în râs pentru că nu am scos niciodată ciocul din cuib”.

I-am văzut pe ceilalţi doi făcând o schimă oarecum compătimitoare și m-am simţit ca pe ace. Mă temeam că unul din ei m-ar putea întreba dintr-o clipă în alta: „Dar pe lună?” O, dacă cineva mi-ar fi pus o întrebare de felul ăsta, ei bine, aș fi minţit, aș fi spus că da. Și când te gândești că acum vreo douăzeci de ani, când m-am însurat, Giselle și cu mine am fost cât pe ce să ne

urcăm într-o rachetă cu destinaţia Luna-City. Apoi, simţul practic al Gisellei își spusese cuvântul: „Prea scump”, a spus ea, „Cu atâta bănet ne mobilăm toată casa”. Așa că n-am mai plecat nicăieri.

Van Klaus mă privi chiorâș, dar nu zise nimic. Continuă să joace, fredonând în surdină un cântec vechi, care vorbea de aurore și de planete înflorite și de alte asemenea. Și ceilalţi doi își văzură de treabă: Eric, foarte ocupat să-și calculeze mutarea, și Rudolf cu un ochi la tabla de șah și cu unul la pahar.

Schimbul sosi după aceea. Arnold avea un ciuf de păr blond și mătăsos, în formă de seceră, care-i cădea pe frunte. Era roșu la obraz, congestionat. Începură să-și care palme pe spinare și, cinci minute bune, își altoiră niște pumni așa de zdraveni că ar fi demolat și un robot, și râseră schimbând, în glumă, șiruri lungi de insulte imposibil de reprodus.

M-am ridicat. Aveam intenţia să mă îndepărtez, ca să-i las mai la largul lor. „Or fi ani de zile de când nu s-or fi văzut”, m-am gândit. „Cine știe câte or avea să-și spună.”

Am dat să mă trag la o parte, dar Van Klaus m-a apucat de braţ.

— Așează-te, mi-a zis scurt. Nu deranjezi pe nimeni. Apoi o chemă pe Hilda, strigând: Sprinteioaro, adu o sticlă de Kimoiâ.

Kimoiâ, după cum poate știţi, e unul dintre cele mai preţuite vinuri de pe Venus: ușor, aspru, dar licoros, incredibil de îmbătător.

Sticla era din 2188, veche de cincisprezece ani: un deliciu pentru cunoscători. Arnold o privi cu ochi de îndrăgostit:

— N-am mai băut așa ceva de cel puţin doi ani, spuse. Și plesni din limbă. .

Stăteam ca pe ghimpi, foarte jenat.

— Cine e? întrebă Arnold, arătând cu degetul spre mine.

— Un „plumb”, zise Van Klaus. Dar mi-e simpatic: joacă șah.

Plumb! Poate că bătrânul nu bănuia că știu ceva din jargonul astronauţilor. Plumb i se spune cuiva care n-a reușit niciodată să se ridice de pe Terra. Unuia ca mine, de fapt.

Van Klaus își umplu din nou paharul.

— Ai băut vreodată Kimoiâ? mă întrebă. Dar nu stătu să aștepte răspunsul. Spuse: Trebuie băut acolo, pe loc, aici pe Pământ își pierde toată aroma.

Cei patru închinară în cinstea Spaţiului și își goliră paharele dintr-o înghiţitură. Rămăsesem cu paharul ridicat pe jumătate, nehotărât dacă să particip și eu la închinare.

Începură să cânte „Spaţiu amar”.

Știam și eu cântecul, îl cunoșteam cuvânt cu cuvânt. Dar n-am îndrăznit să cânt cu ei. Apoi, Arnold începu să suspine. Aruncă o privire la eticheta sticlei și spuse:

— În 2188 eram încă în serviciu. Dădu din cap: ia zi, Van Klaus, unde erai în '88?

Bătrânul închise ochii o clipă:

— Făceam naveta, zise. Eram secund pe naveta poștală spre Marte. Dar tu?

— Vânam asteroizi pentru Hademar Company.

— Eu eram deja la odihnă, zise Eric, omul cu picioare strâmbe. În '86 n-am trecut proba de acuitate batoscopică și m-au expediat acasă.

Și eu? Unde eram eu în 2188? La Lyon, unde mă născusem și crescusem, așezat ca o cifră patru la un pupitru, în birou. Hârţoage, hârţoage și iar hârţoage. Nu văzusem altceva în toată viaţa mea. Și încă e mare lucru că Societatea Comercială pentru care lucrez a vrut anul trecut să răsplătească cei treizeci de ani de devotament de care am dat dovadă, trimiţându-mă să lucrez la Departamentul Comisiilor Externe, o slujbă care, din când în când, îmi dă posibilitatea să călătoresc: două, trei zile de evadare la sfârșitul fiecărei luni.

Van Klaus începu să povestească:

— Îţi aduci aminte, Arnold, atunci, pe Andromeda, când venea spre noi epava aia care mergea în derivă? Am evitat impactul numai cu câţiva zeci de metri...

Vinul mă ameţise. Băusem Kimoiâ numai o dată, cu vreo cinci, șase ani înainte, când întreprinderea dăduse un banchet cu ocazia pensionării bătrânului meu șef de serviciu, și nu eram obișnuit. Îi vedeam pe Van Klaus și pe ceilalţi ca prin ceaţă. Printre altele, bătrânul vorbea mai mult în jargonul astronauţilor, multe cuvinte aveau pentru mine un înţeles vag, aproximativ.

Acum vorbea despre rafflies, fioroasele animale din deșertul marţian. Am văzut unul la grădina zoologică din Frankfurt, lung de mai mult de trei metri, închis în marele cub de cristal unde sunt reproduse artificial condiţiile de mediu în care trăiește. Era impresionant, îţi tăia răsuflarea. Era oroarea dusă la limitele extreme ale suportabilului. De asta puseseră un paznic la intrarea care dădea spre cușca lui, ca să nu le dea voie copiilor să intre. Dar cred că și mulţi dintre oamenii maturi, după ce-l văd, se trezesc noaptea din somn de pavor nocturnus.

— Erau doi, zicea Van Klaus. Când a văzut că femeia a fost lovită, masculul a atacat vehiculul nostru cu ferocitate. Am făcut două tumbe pe nisip și rafflie a tăbărât pe noi. Camaradul cu care eram l-a lovit de moarte, dar înainte de asta, tot a avut timp să-mi tragă o gheară...

Își trase încetișor mâneca în sus: o cicatrice lungă îi brăzda

antebraţul de la cot până la încheietura mâinii.

— Din fericire, abia m-a atins, zise.

Hilda veni lângă masă cu o altă sticlă. Umplură din nou paharele și începură iar să cânte „Spaţiu amar”.

Mi-era somn, pleoapele îmi cădeau și prin picioare îmi urcau și coborau valuri de furnicături. Acum povestea Eric. Cred că în acest moment am adormit. Cuvintele lui Eric mi-au inspirat visul. Eram singur în spaţiul negru și adânc, astronava albă și tăcută părea că stă nemișcată și totuși se îndepărta din ce în ce mai mult de mine, mă abandona în vid, cu radioul stricat, cu funia de nailon tăiată. Și nu mai aveam aer, eram singur, singur, singur...

— Ridică-l, zicea Van Klaus. I-a făcut rău Kimoiâ. O mână mă apucă de păr.

Doamne, să cad jos ca un buștean, din două pahare de vin!

— Mă simt foarte bine, am spus. Ba chiar, cu voia dumneavoastră, acum e rândul meu. Și am chemat-o pe Hilda, să ne mai aducă de băut. Mare figură mai sunt! Trebuia să mă ţin bine cu orice preţ, chiar cu riscul de a vomita de îndată ce voi ieși afară, chiar cu riscul de a-mi veni rău și de a pierde levarapidul de la miezul nopţii.

Apoi a venit rândul lui Rudolfi, apoi al lui Arnold. Două povestiri halucinante, două aventuri scăldate într-o atmosferă lividă de moarte și de nebunie.

— Ia ascultă, am spus în cele din urmă. Sunt doar un biet „plumb” care vă invidiază viaţa aventuroasă și liberă. Din câte am înţeles, toţi aţi trecut prin momente grele. Dar nu cred că a fost întotdeauna așa de greu... M-am întors către Van Klaus: Dumneavoastră, de exemplu. Care a fost momentul cel mai frumos al vieţii dumneavoastră?

Van Klaus închise ochii, apoi zâmbi:

— Cine știe ce te aștepţi să auzi, zise el. Momentul cel mai frumos! Nu, nu a fost acela în care am urcat la bord pentru prima oară. Acela, mai curând, a fost o experienţă neplăcută. Știi, acum patruzeci de ani încă nu se știa ce-i aia atiticeler și decolarea însemna trei minute în care credeai că-ţi crapă inima.

Poate-ţi închipui că momentul cel mai frumos a fost atunci când m-am uitat prin hublou pentru prima oară și când am văzut ceea ce poeţii numesc pudra de stele a spaţiului. Nu, dragă domnule, absolut nu. Trebuie să ai patruzeci de ani ca să guști o asemenea priveliște. Și e un gust amar, te asigur. Eram atât de tânăr pe vremea aceea!

Vezi, n-ai fost niciodată pe Venus, nu poţi să înţelegi! De șapte ani purtam în suflet dorul de a pune piciorul în lumea aceea de vis. Am trudit, am studiat, m-am pregătit pentru asta. Și, în tot timpul

călătoriei - era prima oară când mă îmbarcasem - nu m-am gândit decât la asta.

Când, în cele din urmă, ușa s-a deschis și am coborât toţi pe platformă, m-am simţit pentru o clipă nimicit. Nu eu eram cel care privea, nu. Eu eram cel privit, eram observat, pândit... O întreagă lume fabuloasă, enigmatică, se uita ţintă la mine cu mii de ochi misterioși.

A trecut ceva vreme până când am început să văd ceva. Liftul ne-a dus jos și am traversat tabăra în tăcere. La dreapta mea era marea, liniștită și violetă, cu o pădure de bărci rudimentare care pluteau mișcându-se încet pe apele luminoase ale golfului.

Atunci i-am văzut pe oamenii de pe Venus. Mulţimea era acolo, înconjura tabăra ca un halo de magie: trupuri rigide, brune, netede; și ochi, o mare de ochi, adânci, extraordinar de negri. Mă priveau. Poate că n-o să mă credeţi, dar toţi oamenii aceia mă priveau, mă priveau pe mine, fără să clipească, fără o șoaptă...

Nu știu... Cerul era un imens nor verde străveziu, brăzdat cu violet și galben. Și lumina .era extraordinar de intensă, difuză, ca și cum ar fi radiat mii de sori ascunși. Nu sufla nici o boare de vânt. Și peste toate o tăcere încordată, covârșitoare. Era oare cu adevărat Venus? Era oare steaua marinarilor din vechime, a îndrăzneţilor, a poeţilor și a eroilor antici? Frumoasă era, luxuriantă și întunecată, și totuși încărcată de splendori, densă de pericole și de farmece...

Umplu paharul și bău.

— Prea puţin, suspină el. Mâna lui strânsă pumn căzu cu violenţă pe masă. Prea puţin a durat!

Privi împrejur, căutând parcă invizibile prezenţe.

— M-am întors pe Venus de zeci de ori, zise. Am cutreierat adâncul oceanelor ei liniștite, uleioase; am străbătut pădurile ei imense, care mișună de fiinţe ciudate; cunosc întreaga vrajă a nopţilor ei umede, parfumate, când șoapte stranii de basm îţi pătrund în suflet, întorcându-i lumina copilăriei. Și totuși... Niciodată n-am mai retrăit frumuseţea acestei prime clipe. Mi-a rămas în străfundul inimii ca un piron de foc, o flacără care a ars urmărindu-mă de-a lungul tuturor drumurilor spaţiului. Degeaba. N-a fost decât o clipă, miraculoasă, o singură clipă în care m-am simţit centrul tuturor lucrurilor, una cu tot ce mă înconjura, conștient de toate, fără nici un mister în suflet: o clipă de vigoare nemaiîntâlnită, dionisiacă... O vâlvătaie... abia cât să ai timp să spui „iată”. Și nu s-a mai repetat. Niciodată.

Van Klaus plecă fruntea și își privi mâinile. Nu scoase nimeni nici o vorbă. Părea că bătrânul vorbise pentru toţi, chiar și pentru mine.

Iar eu, atunci, am văzut o pădure de pupile aţintite din abisuri de

tăcere, între hăuri de spaţiu mute și de nepătruns, sfincși eterni care nu dau răspunsuri; am văzut o pădure de ochi, veșnic copleșiţi de spaima de a vedea, de a înţelege ceva... O neliniște, o suferinţă care durează întreaga viaţă.

Când am ieșit, norii pluteau încă jos, livizi, stelele nu se vedeau. Coloanele luminoase ale reflectoarelor continuau să cutreiere cerul, neobosite.

Vânătorul electronic

Grădina zoologică de pe Anakee, o planetă fierbinte, situată aproape în centrul nebuloasei Andromeda, era, deși incompletă, cea mai bogată din întreg universul. Fauna nenumăratelor lumi aparţinând acelei galaxii era reprezentată în întreaga ei varietate. Mii și mii de exemplare, selecţionate și puse în ordine, trăiau închise în cuburi transparente de cuarţ polarizat, în care fuseseră reproduse artificial condiţiile ambientale de pe planeta de provenienţă.

O grădină zoologică de-a dreptul magnifică! Oamenii de pe Anakee erau mândri de ea. Și când enormul lor progres știinţific le permise saltul către alte - galaxii, nu uitară să încarce, la bordul rapidelor lor astronave, vânători electronici. Unde te duci, animalele pe care le găsești, le-au spus. La întoarcerea din expediţie, grădina lor zoologică ar fi fost cu siguranţă îmbogăţită cu exemplare noi și interesante.

Așa se face că, într-o bună zi, astronavele de pe Anakee au ajuns la marginile Căii Lactee. Escadroane de tehnicieni și specialiști au explorat zeci și zeci de planete și sateliţi, continuându-și cercetările știinţifice și repartizând vânătorii, unul pe fiecare planetă.

Korok-ul - așa se numea mașinăria mișcătoare, capabilă să pornească la vânătoarea de animale de orice fel - semăna cu un enorm păianjen: opt labe metalice și flexibile, grefate pe un sferoid de circa un metru și jumătate în diametru. Korok-ul nu putea fi distrus nici măcar de bomba atomică, sau de razele laser. Era dotat cu un spectro-foto-metru cu raze infraroșii pentru căutarea automată a prăzii, încărcătura lui practic nu avea limite și era prevăzut cu un paralizator neuronic cu care imobiliza animalele în finalul urmăririi.

Aparatul lăsat pe Deneb IV aparţinea tipului cel mai recent și mai perfecţionat. Era dotat, de fapt, cu un extrem de sensibil și de special măsurător al inteligenţei. Pornind de la informaţiile oferite de acesta, Korok-ul imobiliza numai animalele cele mai evoluate și interesante: oamenii din Anakee nu aveau nici o intenţie de a aduce acasă o colecţie de bestii cretine și foarte puţin evoluate. Voiau exemplare de primă mână. Korok-ul putea astfel să facă selecţia.

Harry Bulmer, comandantul navei „Golden Star” ajunse pe Deneb IV ceva mai târziu. E bine să menţionăm de pe acum: și pământenii scotoceau prin spaţiu, dar explorările lor se desfășurau pe o arie mai curând restrânsă. Deși puteau să atingă viteze mult superioare celei a luminii, contrazicându-l pe Einstein care, cu secole mai

înainte, postulase limita maximă la 300.000 km/sec, astronavele terestre erau rudimentare în comparaţie cu viteza astronavelor de pe Anakee, care, înfruntând distorsiunile hiper-spaţiului, puteau să acopere distanţe enorme într-o clipă.

Harry Bulmer făcea parte din Escadronul Cartografie, însărcinat cu realizarea astro-hărţilor și cu explorarea planetelor din afara Sistemului Solar. Când pe ecranul monitorului imaginea lui Deneb IV deveni suficient de clară, Harry avu sentimentul că planeta era o piatră de hotar. Se hotărî s-o exploreze personal. Lăsă „Golden Star”-ul pe orbită și coborî la sol cu o navetă spaţială.

Prelevă un eșantion de aer: irespirabil. Alese un respirator ușor și ieși. Examina terenul, culese eșantioane de rocă și sedimente. Apoi, pentru că descoperise chiar și puţină apă, se gândi să se îndrepte spre perdeaua deasă de vegetaţie care se întindea la marginea luminișului.

Flora era neobișnuită, bazată probabil pe siliciu și carbon. Tăie cu foarfecele câţiva arbuști și îi puse în coș. Apoi, traversând desișul, ajunse la un alt câmp, acoperit cu iarbă verde și ondulată.

Rămase fără suflare. Harry era un om serios. Explorase sute de planete și văzuse multe la viaţa lui. Dar spectacolul, care îi apărea de data aceasta în faţa ochilor, depășea orice fel de așteptări. La câţiva metri distanţă zăceau animale de cele mai diverse feluri, rigide, imobile ca niște statui. Părea că toţi reprezentanţii faunei de pe Deneb IV își dăduseră întâlnire în locul acela, pentru ca să doarmă împreună un somn lung de pace și frăţie.

Harry se apropie cu dezintegratorul în mână, gata să deschidă focul la cel mai mic semn de pericol. Animalele nu se mișcară. Ceea ce îl intriga cel mai tare nu era atât înfăţișarea lor monstruoasă, cât mai curând sclipirile îngheţate de inteligenţă care emanau din mulţimea aceea de ochi împietriţi.

În timp ce făcea câteva fotografii, auzi un zgomot de pași în desiș. Oricine ar fi fost, nu era înţelept să rămână la vedere. Alergă să se ascundă după niște tufe.

Când văzu Korok-ul, abia se stăpâni să nu scoată un strigăt. Acel enorm păianjen metalic, ce se deplasa pe cinci dintre cele opt picioare, cu celelalte trei purtându-și prada, era ceva cu mult mai înspăimântător și mai de neînţeles decât tot ce întâlnise în misiunile lui în spaţiu.

Korok-ul se apropie de grupul de animale înţepenite, așezându-și prada în apropierea lui. Harry îl urmări îndepărtându-se în căutarea altor exemplare. Dar numai după câţiva metri, mica antenă parabolică, care ieșea din sferoid, emise un bâzâit straniu. Korok-ul se opri brusc, schimbându-și direcţia. Acum se îndrepta spre el. Cu

siguranţă că sistemul radar detectase prezenţa omului și Korok-ul se pregătea să captureze noua pradă.

Harry ochi și trase. Nu se întâmplă nimic: Korok-ul continua să înainteze. Mai trase de încă două ori și o luă la fugă.

Realiză repede că, alergând în direcţia aceea, se îndepărta tot mai mult de naveta spaţială, dar acum era prea târziu, Korok-ul era pe urmele lui și se apropia încet dar sigur. Se debarasa de dezintegrator, aruncă aparatul de fotografiat și coșul cu mostre. Ușurat, reuși să mai câștige cam o sută de metri. Apoi, coti la stânga, alergând de-a lungul unei traiectorii curbe, la capătul căreia spera să ajungă în apropierea navetei. Știa că drumul avea să dureze nu mai puţin de trei ore și că era o nebunie să spere că va reuși.

Pieptul începu să-l doară, inima părea că-i va exploda dintr-o clipă într-alta. Harry era considerat chiar unul dintre cei mai inteligenţi exploratori din Serviciul Galactic.

Era oare posibil, cu inteligenţa lui atât de bine cotată, să nu găsească modul de a-l înșela pe Korok? Se opri și așteptă.

Când mașinăria ajunse la numai câţiva metri, Harry alergă spre dreapta și după câteva salturi rapide, devie brusc spre stânga, cu aproape nouăzeci de grade. Îi permisese Korok-ului să se apropie, era adevărat, dar acum putea spera că va ajunge la navetă în linie dreaptă, fără să mai suporte întârzierile unui ocol. Avea să reușească? Alerga de aproape o oră. Plămânii îi ardeau și simţea în gură gust metalic.

Era o cursă halucinantă, disperată. Apoi, cu voia lui Dumnezeu, ajunse la luminișul în care își lăsase vehiculul spaţial. Era acolo, jos, strălucitor și îmbietor în lumina soarelui roșiatic, la o distanţă nu mai mare de o jumătate de milă. Dar Korok-ul era din nou pe urmele lui. Harry îl auzea scârţâind din toate cele opt picioare ale sale care îl călcau pe nervi, din ce în ce mai aproape și mai ameninţătoare. Inevitabil, Korok-ul câștiga teren. Picioarele lui Harry nu îl mai ascultau, erau moi, ca de gumă, și se împiedicau la fiecare pas. Un urlet nebunesc îi explodă în creier.

Vânătorul electronic îl ajunse la numai câţiva metri de trapă. Colţul unui bolovan ascuns în iarbă îl făcu să se dezechilibreze. Căzu, se rostogoli și încercă să se ridice. Korok-ul era deja lângă el.

Se trezi sub mașină, înconjurat de cele opt picioare. Privea sferoidul cu ochii plini de groază. Tentacule lungi și subţiri, terminate cu bulbi și electrozi, ieșiră din mașină. E sfârșitul, gândi Harry. Se simţi examinat, atins pe piept, pe tâmple, pe gât pe frunte. Închise ochii în așteptarea morţii.

A fost o frică inutilă. Korok-ul își retrase tentaculele și sonda și se

îndepărtă. Neîncrezător, Harry îl urmări îndepărtându-se și dispărând printre arbuști, ridicând în urma lui un nor de praf.

Se răzgândise. Inexplicabil, Korok-ul se hotărâse să nu-l captureze. Obosit, se urcă în navetă și se îndreptă spre astronava care îl aștepta pe orbită. Când își scrise raportul, lângă numele planetei notă: L.P.N., Lume Periculoasă și Neospitalieră. Luă harta galactică și desenă un cerc roșu în jurul planetei Deneb IV.

Nu află niciodată ce anume îl salvase. Harry nu avea de unde să știe că tehnicienii de pe Anakee construiseră Korok-ul în așa fel încât acesta să nu poată captura decât animalele dotate cu un coeficient de inteligenţă superior celui mediu. Și mai presus de toate, Harry nu știa că, la examenul electroneuronic al Korok-ului, el, exploratorul poate cel mai admirat din întregul Escadron, fusese cotat cu o inteligenţă slabă, prea puţin interesantă și nedemnă de a face parte din grădina zoologică pe care oamenii de pe Anakee o amenajau.

Luna celor douăzeci de braţe

Aveţi idee cum e făcut un organism unicelular? Ei bine, „Ibis” era oarecum la fel. Nu era o astronavă construită bucată cu bucată, rezultat al adăugării mai multor părţi, al alăturării de instrumente, table și buloane. Nimic, în sfârșit, care să dea ideea de mașină din care elemente separate s-ar putea demonta și înlocui. Nu, „Ibis” era toată dintr-o bucată, turnată într-un bloc unic, după principiile rigide ale celei mai moderne teorii asupra coeziunii moleculelor. Era asemenea navelor din zilele noastre, mai mică și mai puţin rapidă, de acord, nu chiar pusă întru totul la punct, dar, acum vreo șaizeci de ani, când „Ibis” a ieșit din șantier și proiectul lui Krusius și Blagovich a devenit, deci, realitate pentru prima oară, toţi s-au entuziasmat ca de-un miracol.

Navigaţie electromagnetică. Luni și luni de zile nu s-a vorbit decât despre asta. Krusius și Blagovich făcuseră dovada practică și de necontestat că în călătoriile interplanetare nu mai era nevoie de propulsor. Erau suficiente un accelerator și un complex antigravitaţional: nava putea să parcurgă cu ușurinţă orice distanţă, alunecând de-a lungul .liniilor de forţă care brăzdează spaţiul. O descoperire și o invenţie revoluţionare.

Anul 2025 a însemnat sfârșitul erei atomice și începutul erei electromagnetice: dar, în alte privinţe, a fost unul din cei mai tragici ani de care-și aduce aminte istoria.

„Ibis” trecuse strălucit proba pentru cea de a treia omologare, Terra - Marte și retur, când, pe neașteptate și cu o violenţă nemaiîntâlnită, a izbucnit pe Pământ molima Bolii Roșii. Numai cei mai bătrâni dintre noi și-ar mai putea aminti de ea, și cine știe dacă și-o mai amintesc cu adevărat: unele experienţe sunt prea urâte, mecanismul inconștient al optimismului memoriei intervine și ne silește, printr-un soi de igienă psihică, să uităm. Cu toate acestea, nu e carte de istorie sau de medicină care să nu vorbească despre acest nefericit an 2025. S-a calculat că au murit, în șase luni, mai mult de un miliard și jumătate de oameni, aproape jumătate din întreaga populaţie a lumii. Dacă cealaltă jumătate a putut să scape cu viaţă din această hecatombă, asta s-a datorat xemedrinei aduse de pe Titan, cel de-al șaselea satelit al lui Saturn, și navei „Ibis” care, cu o viteză nemaipomenită pe vremea aceea, s-a dus să o aducă de-acolo.

Nu era o călătorie foarte riscantă: omul pusese piciorul de mai multe ori pe sateliţii planetei înconjurate de inele, trecuse chiar dincolo de ea, depășise orbita lui Uranus, explorase întregul nostru sistem solar. Și toate astea cu astronave învechite, cu propulsie

atomică.

Una peste alta, „Ibis” nu înfruntase nici un pericol. Și nu s-ar fi cuvenit să i se întâmple nimic neprevăzut. De fapt, totul a mers strună în timpul celor treizeci de zile de călătorie. Dar aterizarea pe Titan nu a fost perfectă: ceva n-a funcţionat cum trebuie la complexele anti-g.

Au trecut patruzeci și opt de ore până când comandantul Arne Lagersson și inginerul-pilot și-au dat seama că acul indicator, care arăta „normal”, era de fapt blocat. Preţioasa energie antigravitaţională se scurgea prin cablurile de legătură și se pierdea în neant.

Comandantul Lagersson zise:

— Ni s-a întâmplat și nouă ce i s-a întâmplat cămilarului din deșert căruia, la mijlocul drumului, i s-a găurit burduful cu apă și el n-a observat.

Apoi Alexei, inginerul de bord, apăru în sala de navigaţie și se apropie de grupul ofiţerilor:

— Am sudat cablurile de legătură, anunţă el, și am inspectat întregul complex anti-g: totul e în ordine. Rămase o clipă cu ochii aţintiţi asupra mâinilor murdare de unsoare, apoi adăugă: Când mă gândesc că, timp de două zile, am stat liniștiţi și fericiţi, fără să bănuim că în timpul ăsta se descarcă toate condensatoarele, îmi vine să-mi trag niște palme de...

— Las-o baltă, îi spuse Fulton, secundul. Mă tot gândesc cum s-ar fi putut depista o defecţiune de genul ăsta.

Arne Lagersson se dusese să se așeze într-un colţ. Privea fix drept înainte și își trosnea încheieturile degetelor, una câte una. Fulton se așeză lângă comandant.

— Probabilitatea de a se depista o pierdere de energie în complexele anti-g e de una la mie, spuse el. În afară de asta, ţine cont că a sărit și siguranţa la dispozitivul de alarmă. Și, ca și cum asta n-ar fi fost de ajuns, a sărit și siguranţa suplimentară de urgenţă. E prea mult.

Lagersson ridică din umeri. Fulton continuă:

— Nu-mi dau seama clar. O mie ori o mie ori o mie egal un miliard. Înţelegi, Lagersson? O probabilitate la un miliard, și asta trebuia să ni se întâmple tocmai nouă...

— Calculezi greșit, răspunse Lagersson. Aterizarea a fost imperfectă și au sărit diverse siguranţe. Nu văd nici o ciudăţenie în asta. Ni s-a întâmplat ce se putea mai rău. Cât arată indicatorul anti-g?

— Cât vrei să arate? Suntem acum sub șase sute cincizeci și, dacă ţinem cont că avem o mie șase sute de kilograme-masă cu oameni

și cu instrumente cu tot, socoteala e ușoară: avem nouă sute cincizeci peste.
Lagersson își mușcă buzele și clătină de câteva ori din cap:
— Urâtă treabă, Fulton.
— Urâtă de-a binelea. Secundul se uită de jur împrejur, ca și cum ar fi vrut să cântărească, dintr-o singură privire, tot ce-l înconjura. O să fie o problemă să găsim pe-aici nouă chintale de care să ne putem lipsi.
Lagersson îi chemă la el pe toţi cei de faţă. Veniră chiar și Alexei, Irina și doctorul Paulsen.
— Discuţia asta să rămână între noi, le spuse comandantul. N-are nici un rost să alertăm tot echipajul.
Urcă rampa spre puntea de comandă și se îndreptă încet spre cabina lui personală. Se simţea obosit de moarte, pe marginea leșinului. Sunt bătrân, se gândi, am aproape patruzeci de ani; prea mulţi, prea mulţi pentru munca asta.
Aprinse o ţigară și se uită prin hublou, prin întăritura dublă de plexiglas. Titan se vedea ca o întindere posomorâtă, împestriţată cu petice de gheaţă. Nu se afla pe Titan pentru prima oară: venise pe aici în unsprezece, pentru măsurătorile ce se făceau la fiecare zece ani, și încă o dată în douăzeci și unu. Asta era a treia oară, și Lagersson tare se temea că o să fie și ultima.
Văzu oamenii din echipaj apărând din spatele unui delușor alb, nu mai departe de vreo trei sute de metri. Veneau spre navă în șir indian, încet, îmbrăcaţi în costumele termice. Fiecare ducea în spinare xemedrina culeasă cu răbdare, în ore și ore de muncă extenuantă. Lagersson îi numără în gând, unul câte unul. Își recunoscu oamenii de încredere. Nu pe toţi: unii erau noi; pe ai lui, pe cei cu care mai înfruntase și altădată spaţiul, i-ar fi recunoscut chiar dacă ar fi fost mai departe cu încă o milă.
Se trânti pe cușetă, transpirat de groază.
Nouă chintale. Trebuia să le găsească cu orice preţ, dar Lagersson nu reușea să se concentreze asupra problemei. Se surprinse visând la lipsa de sens a lumii, a istoriei. E comic, își spunea, lumea mea agonizează din cauza unei boli necunoscute și leacul e aici, la depărtare de milioane și milioane de kilometri. Apoi i se păru că întrezărește în toate lucrurile o intenţie logică și providenţială. Xemedrina! Când, cu mulţi ani înainte, se făcuseră primele măsurători și relevee pe Titan, cine și-ar fi putut imagina că, în acele neînsemnate tufe roșii, lumea își va găsi salvarea într-o bună zi? Și medicul acela din Hamburg? El fusese cel care înţelesese primul că lumea are nevoie de xemedrina. Își dăduse seama de asta din întâmplare, pe când studia catalizatorii care ar fi

putut accelera producerea serului antiepidemic. Întâmplare sau destin ?

Încerca să-și închipuie ce s-ar fi întâmplat dacă epidemia ar fi izbucnit mai înainte cu un an, când proiectul lui Krusius și Bregovici era încă la stadiul de planuri pe hârtie. O navă obișnuită cu propulsie atomică ar fi avut nevoie de mai mult de zece luni pentru asemenea călătorie. Prea mult, prea mult timp, suficient timp ca să moară toţi de zece ori. Binecuvântată fie „Ibis”, se gândi comandantul, și binecuvântată fie xemedrina. Îl apucă râsul la gândul că și un filosof de doi bani l-ar fi putut acuza de finalism dogmatic.

Ţigara se stinse și Lagersson căzu într-un somn neliniștit. Naviga scufundat într-un nor, extrem de rapid, ușor și inaccesibil. Apoi, dintr-o dată, picioarele i se făcură ca plumbul și căzu jos, înghiţit de un abis.

Un târâit discret, ca de greiere, îl trezi brusc. Se uită la cronometrul cu cadran dublu. Prânzul, se gândi. Se spălă cu aerodușul și coborî jos.

Mancă în tăcere. Doctorul Paulsen părea preocupat, Fulton încerca să-și ascundă simţămintele, în timp ce Andrei și Irina își aruncau unul altuia ciudate priviri enigmatice. De la nivelul de dedesubt, ajungeau până la ei, înăbușite, vocile celorlalţi membri ai echipajului.

— Câtă xemedrina s-a cules? întrebă Lagersson.

— Douăsprezece kilograme, răspunse Fulton, încă două culesuri și ajungem la cele șaizeci de kilograme de care avem nevoie.

— Trebuie să culegem totul într-o singură ieșire.

— De ce? Conjuncţia ne va fi favorabilă abia de acum în circa cincizeci și două de ore.

— Știu, bombăni Lagersson. Dar vreau ca toţi oamenii, toţi, zic, să fie cât mai repede disponibili ca să începem operaţiunile de diminuare a greutăţii navei. Se întoarse către Irina: Vreau o listă cu tot ce e inutil pe astronavă: obiecte ornamentale, cărţi, etc, cu greutatea aproximativă înscrisă alături. Dumneata, Alexei, o să-mi întocmești o listă cu tot ce nu e de primă necesitate. Și dumneata, doctore... Vreau să-mi calculezi raţiile de alimente minime și cantitatea de oxigen strict indispensabilă. Mi-e teamă că va trebui să strângem cureaua și plămânii. Se ridică și începu să se îndepărteze. În drum, se întoarse spre Fulton: Mâine, când toată xemedrina de care avem nevoie va fi la bord, ai grijă să strângi toate armele echipajului.

— Golește buzunarele, John. Omul pufni, îndărătnic.

— Golește buzunarele, am zis! porunci comandantul Lagersson.

Pe masă căzură ţigări, o brichetă, o pilă de unghii, un talisman aducător de noroc.
— Și portofelul? întrebă Lagersson cu voce aspră.
— Uite-, făcu John. Scoase portofelul din buzunarul din spate al pantalonilor și îl puse pe masă. Domnule comandant, zise el cu voce rugătoare, sunt fotografiile soţiei mele... cântăresc doar câteva grame.
— Taci! zbieră Lagersson. Aruncă tot, inclusiv ceasul!
John își adună lucrurile și, cu capul plecat, se îndreptă spre centrul încăperii. Acolo se înălţa deja o grămadă destul de mare de obiecte din cele mai diverse, care ar fi făcut bucuria unui anticar: stilouri, ace de cravată, carneţele, lănţișoare, creioane. John aruncă lucrurile pe grămadă.
— Următorul.
Era un bărbat de vreo patruzeci de ani, cu părul roșu și aspru. Unul dintre cei nou veniţi în echipaj.
— Cliff Evans, domnule comandant.
— Golește-ţi buzunarele, Cliff.
— Sunt goale, domnule comandant, spuse Cliff, arătându-și căptușeala gri a buzunarelor.
— Bine, făcu Lagersson.
Cliff începu să se îndepărteze, dar comandantul îl chemă înapoi, cu voce furioasă:
— Inelul, Cliff. Scoate-ţi inelul.
— Am încercat, domnule comandant. Nu reușesc să-l scot.
— Încearcă cu săpun, altfel îţi tai degetul.
Tot echipajul era adunat în sala de navigaţie, stând în picioare, cu spatele rezemat de pereţii astronavei.
— Repede! ordonă Lagersson, imediat după ce-și termină inspecţia. Aruncaţi afară totul.
Patru oameni ridicară bucata de pânză cu tot ce era pe ea și se îndreptară spre camera de decompresiune.
Trecură cinci minute de tăcere încordată, obsesivă. În cele din urmă se aprinse beculeţul verde, apoi cel roșu, apoi din nou cel verde.
— Cât arată indicatorul?
— Cu două sute cinci peste, domnule comandant.
Arne Lagersson își trecu o mână peste ochi, dezamăgit. Aruncaseră afară tot: mesele, cușetele, instalaţiile de bucătărie cu raze infraroșii, obiecte de îmbrăcăminte, văsărie,. tacâmuri. Se lipsiseră de tot ce însemna confort, de tot ce era superfluu, ba și de tot ce nu era strict necesar. De ce s-ar mai fi putut priva?
— Fulton, spuse comandantul, câte costume spaţiale pentru

urgenţă ne-au mai rămas ?

— Cinci.

— Aruncă afară trei. Îl strigă pe doctorul Paulsen: Veniţi cu mine sus, îi zise. Trebuie să mai vorbim despre raţiile acelea.

De-abia plecară medicul și Lagersson sus, că oamenii începură să se răspândească prin toată sala. Nervozitatea și neliniștea își puseseră amprenta asupra tuturor. Unul se așeză pe dușumea, cu ochii închiși, ţinându-și capul în, mâini. Alţii luau lucrurile în râs, ca să nu se mai gândească la perspectiva de fapt tragică ce se deschidea înaintea lor.

În jurul lui Bob Argitay, un tinerel de vreo nouăzeci de kilograme, se formase un cerc de oameni.

— N-am înţeles niciodată treaba asta cu gravitaţia, spunea el, exagerând un pic tonul inocent.

— Pentru că ești un măgar, îi spuse camaradul de alături de el. Stai și ascultă, că-ţi explic eu. Își suflecă mânecile cămășii. Închipuie-ţi că ești acasă, la etajul al treizecilea sau al patruzecilea al blocului. Bine, dacă eu te iau și te scot afară pe fereastră și pe urmă, dintr-o dată, îţi dau drumul... ei? Ce se-ntâmplă dacă-ţi dau drumul?

— Greșești exemplul, Joe, zise un al treilea. Nu s-ar întâmpla nimic: Bob e spiritul de contradicţie în persoană. Ar fi capabil să nu cadă, ca să-ţi facă-n ciudă...

Careva râse, unul ridică din umeri, plictisindu-se să asculte bancuri, și se îndepărtă.

— Ei, n-o luaţi în glumă, prieteni! exclamă Bob. Nu înţeleg de-adevăratelea. Și voi, n-o mai faceţi pe atotștiutorii, nu știţi nici voi mai mult ca mine. Indicatorul arată două sute cinci peste. Cum adică, întreb eu, ar fi posibil să fim siliţi să rămânem aici, ţintuiţi în loc de două nenorocite de chintale? Chiar nu înţeleg.

— Pentru că ești un măgar, repetă Joe, acum îţi explic eu. Imaginează-ţi că ai o balanţă cu talgere, de acord? Uite, tu stai pe unul din cele două talgere, în timp ce în talgerul celălalt sunt nouăzeci de kilograme de marfă. Ce se întâmplă dacă și tu cântărești nouăzeci de kilograme?

— Ce vrei să se întâmple? se miră Bob. Balanţa stă în echilibru.

— Exact, aprobă Joe. Nu merge nici în sus nici în jos. Dar dacă-ţi scoţi o pană din buzunar și o arunci atunci talgerul cu marfă coboară și tu urci. Ai înţeles?

— Cretinule, îl zădărî Bob. Știu de-o groază de vreme cum funcţionează o balanţă.

— Păi e același lucru și cu complexul anti-g, îl asigură Joe. E același principiu.

— Liniște, făcu unul din grup.
Fulton veni lângă grup.
— Băieţi, zise el cu o voce binevoitoare, trebuie să ne reducem hainele la indispensabili... Bob Argitay începu să râdă.
— Bine! exclamă el cu un entuziasm prefăcut, comandantul a hotărât să ne trimită acasă în chiloţi...
— Ia mai taci! îl întrerupse secundul. Scoateţi-vă pantofii, maiourile și cămășile.
— Domnule Fulton, se interesă Bob Argitay, dispoziţia asta ne privește pe toţi, fără deosebire?
Fulton făcu un semn afirmativ.
— Chiar și pe fata de sus?
— Sigur.
— Bună, făcu Bob frecându-și mâinile. Sper că inginerul Alexei Platov n-o să strâmbe din nas dacă, din timp în timp, fata o să coboare ca s-o vedem și noi.
— Idiotule, îl apostrofă Fulton.
Ceilalţi se puseră pe râs. Bob începu să se scuze:
— Glumeam, domnule Fulton. Ziceam și eu așa, numai ca să ridic moralul...
Fulton îl privi o clipă, oarecum încurcat. Îl strânse ușor de braţ, îi dădu o pălmuţă peste spinare și se îndepărtă cu pași vioi.

* * *

Mai erau optsprezece ore până la plecare. Lagersson și Fulton, doctorul Paulsen, Alexei și Irina se adunaseră pe puntea superioară.
— Ascultaţi, spuse comandantul. Știţi bine că de xemedrina nu ne putem atinge. Au zis șaizeci de kilograme și înţeleg să duc șaizeci de kilograme, nici un gram mai puţin.
Ceilalţi aprobară din cap.
— De acord, oftă medicul. Acum indicatorul anti-g arată șaizeci și patru de kilograme în plus. Avem optsprezece ore la dispoziţie ca să găsim șaizeci și patru de kilograme de care să ne putem lipsi...
— Nu o să le găsim în veci, îl întrerupse Alexei. Nu mai e nimic de care să ne putem lipsi pe nava asta...
Lagersson îi privi din nou. Se uitau la el ca și cum soluţia problemei ar fi depins numai de el. Jos, la nivelul de dedesubt, echipajul bombănea, nu se mai auzeau râsete, ci numai un murmur care creștea mereu în intensitate.
— Ce-aţi vrea să fac? întrebă Lagersson, cu o voce aspră și ironică totodată. Sigur, ar fi foarte simplu să-i adun pe toţi și să spun: „Domnilor, unul dintre noi e în plus, să tragem la sorţi și care pică

iese afară, să moară ca un câine.

Continuau să se uite la el în tăcere, patru priviri îngrozite, intense, încordate de reproș.

— Careva dintre voi se gândește că eu sunt cel care ar trebui să abandonez nava, nu-i așa? Sigur, eu sunt comandantul, deci eu trebuie să mă sacrific.

— Nu zice nimeni așa ceva, punctă Fulton.

— E caraghios, continuă Lagersson. E obiceiul ca, în caz de pericol, comandantul să plece ultimul de pe navă. În schimb, în cazul de faţă ar trebui să plece primul...

Izbucni într-un hohot lung, nestăpânit de râs.

— Ia ascultaţi, sugeră Fulton. Indicatorul anti-g s-a blocat în timpul aterizării. N-ar fi posibil să se fi stricat?

— Ce vrei să spui?

— Arată cu șaizeci de kilograme peste, dar s-ar putea să nu fie adevărat. De ce să nu încercăm să plecăm?

Lagersson rămase pe gânduri câteva minute. Apoi încuviinţă.

— De acord. Dă dispoziţiile necesare.

Douăzeci de minute după aceea, Alexei apăsă butonul și astronava începu să vibreze din toate încheieturile. Ochii lui Lagersson păreau lipiţi de altimetru. Trecură cincisprezece minute de încordare cumplită.

— Zero, urlă Lagersson cu furie. Nu ne ridicăm nici un centimetru.

Se adunară din nou în centrul sălii. Comandantul se întoarse spre doctorul Paulsen:

— Dumneata ce propui, doctore?

— Păi, nu ne rămâne decât să ne punem toţi pe cură de slăbire. În cel mult trei, patru zile am reuși să plecăm.

— Imposibil.

— Nu văd altă soluţie, domnule comandant. Sau lăsăm aici xemedrina, sau așteptăm să slăbească echipajul...

— Nu vă daţi seama, îl întrerupse Lagersson, că ruta și orarul au fost calculate dinainte. Dacă am pleca peste patru zile, ne-am întâlni la jumătatea drumului cu norul B-36, ceea ce ar însemna moartea tuturor. Ori plecăm în optsprezece ore, ori peste douăzeci de zile, când norul nu va mai fi în calea noastră.

— N-am putea face un ocol?

— Nu, ca să-l ocolim ar trebui să ne ridicăm foarte mult în planul orbital mediu, ceea ce ar aduce o scădere simţitoare a vitezei. Am ajunge deci cu douăzeci de zile întârziere, fără să mai punem la socoteală și celelalte riscuri. Știţi ce ar însemna o întârziere de douăzeci de zile?

— Știu! zbieră medicul. Pe Pământ mor în medie treizeci de mii de

oameni pe oră. Ne-aţi spus de o mie de ori. Şi eu ce pot să fac? E vina mea că a dat peste noi epidemia asta ?

— Taci!

— Nici nu mă gândesc. Dumneavoastră mi-aţi cerut părerea.

Lagersson îi întoarse spatele - începu să se plimbe, cu capul plecat, de-a lungul peretelui curb al astronavei, dând din când în când câte un pumn zdravăn în zidul de metal.

— Să micşorăm raţiile, mârâi. Fulton veni alături de el.

— Nu se poate, Arne. Le-am micşorat deja de două ori şi n-au mai rămas decât câteva kilograme de concentrate.

— Atunci să aruncăm încă şaizeci şi patru de litri de apă!

— Arne... Vocea lui Fulton era stinsă, melancolică. Du-te şi vezi, Arne, ce apă ne-a mai rămas! Va trebui să bem cu picătura, chiar dacă nu mai reducem din ea. Să mai micşorăm încă raţia de apă şi de oxigen ar însemna să ratăm cu siguranţă misiunea.

— Îmi pierd minţile... murmură Lagersson. Privi în jur, disperat. E oare posibil să nu mai avem nimic de aruncat pe-aici?

Postul de comandă era gol, panourile care mascau instrumentele fuseseră scoase. Întrerupătoarele verticale fuseseră înlocuite cu dopuri de plută. Se aruncase tot, toate instrumentele care nu erau indispensabile şi care nu erau incorporate carcasei.

— Blestemată astronavă! urlă Lagersson. Blestemată „Ibis” turnată dintr-o bucată! Nimic care să poată fi demontat, nimic care să poată fi pilit, tăiat... Blestemată!

Începu să se plimbe iarăşi în sus şi în jos, ca o fiară în cuşcă. Apoi se opri sfârşit, rezemându-se cu spatele de perete.

Atunci a fost momentul. Lagersson privea distrat spre Irina, spre coama lungă, ca flacăra, a Irinei. Îşi imagină foarfecele tăind cu voluptate drept din mijlocul părului acela moale şi des... O, nu, soluţia problemei nu era asta: chiar dacă rădea la zero părul întregului echipaj, ar fi câştigat abia câteva sute de grame. Dar imaginea foarfecelor care îi tăiau părul Irinei îi sugeră o alta, teribilă şi halucinantă. O voce îi răsună în creier, vocea lui, aspră, poruncitoare. „încearcă cu săpun, altfel îţi tai degetul”. Când spusese el asta? Cu câteva ore mai înainte, lui Cliff, căruia nu-i ieşea inelul de pe deget. Încearcă cu săpun, altfel îţi tai degetul!

— Doctore Paulsen, strigă el, agitat.

— Spuneţi, domnule comandant.

— Doctore.,. Lagersson şovăi, frământându-şi barba cu mâna tremurândă. Doctore, cât cântăreşte braţul unui om?

Doctorul Paulsen tresări.

— Depinde... zise el cu un ton alarmat. Trei, patru kile probabil...

Lagersson nu reuşi să-şi stăpânească un mormăit de amară

satisfacţie:

— Cred că o să avem nevoie de iscusinţa dumitale, doctore.

Paulsen aruncă celorlalţi o privire încărcată de spaimă, cerându-le parcă ajutor.

— Eşti în stare să execuţi douăzeci de amputări?

Doctorul înălţă spinarea, dezgustat.

— În concluzie, doctore, eşti în stare s-o faci sau nu?

— Sigur că sunt în stare, dar în aceste împrejurări n-o să fac asta niciodată.

— O s-o faci! rosti Lagersson. Trase rapid fulgurantul de la brâu şi i-l propti doctorului în dreptul stomacului. Paulsen dădu un pas înapoi:

— Nu mă puteţi sili! strigă el. Vă repet că n-o să fac asta niciodată.

— Stai şi ascultă, Paulsen. Am găsit cele şaizeci şi patru de kilograme. Acum depinde de dumneata să faci în aşa fel încât ele să fie date jos de pe „Ibis”. Dacă refuzi, apăs pe trăgaci: după cum vezi, problema poate fi rezolvată şi aşa.

— Nu ştiu cum aş putea să te numesc, spuse doctorul cu dispreţ. Poate eşti un monstru, poate eşti numai un mărunt comandant care vânează gloria. La ce te-aştepţi, crezi că la întoarcere o să-ţi ridice cineva un monument? Ideea asta tâmpită o să te ducă mai degrabă în faţa Curţii Supreme...

— Lasă vorba! îl întrerupse Lagersson. Ceilalţi se apropiau de ei. Staţi acolo! strigă el. Rămâneţi unde sunteţi, lângă perete.

— Aţi auzit? se întoarse medicul către ceilalţi trei. Comandantul a înnebunit, vrea să taie câte un braţ întregului echipaj.

Irina se strânse lângă Alexei, albă ca varul. Lagersson continua să ţină arma îndreptată spre ei.

— Ascultaţi-mă, oameni buni, zise el cu o voce obosită. Ascultaţi-mă, prieteni... domnilor, nu ştiu cum să vă mai spun. S-ar putea ca mintea mea să nu mai funcţioneze aşa cum ar trebui. Poate că vânez gloria, cum spune doctorul, sau poate că vânez necazuri. Dar acestea sunt numai vorbe care ne fac să pierdem timp preţios. Nimic mai mult. Ascultaţi-mă, „Ibis” nu e în pericol. Nici vieţile noastre nu sunt în pericol. Dacă o întârziere de douăzeci de zile ar fi fără însemnătate, problema ar fi rezolvată: un pic de mişcare, ceva grăsime de prisos eliminată, şi am putea să o întindem de pe blestematul ăsta de Titan. Dar voi ştiţi de ce nu ne putem îngădui nici cea mai mică întârziere. E în joc viaţa altora şi ceea ce vă cer e un mare sacrificiu, ştiu asta. Dar vă rog, nu cereţi moartea mea. Nu ar fi drept: aş putea cere şi eu acelaşi lucru oricăruia dintre voi. De aceea, vă acord o jumătate de oră de gândire: eu mi-am spart

creierii destul, acum spărgeţi-vi-i și voi. Dacă nu vreţi să vă pierdeţi braţul, găsiţi voi ceva pe care l-am putea arunca de pe navă, ceva care să cântărească șaizeci și patru de kilograme. Dar de xemedrina nu se atinge nimeni, și nici de cele două costume spaţiale de urgenţă. Dacă până în jumătate de oră nu găsiţi nici o soluţie, atunci vom face așa cum am spus eu.

Își șterse transpiraţia rece care îi curgea în ochi și se lăsă să cadă pe dușumea, epuizat. Vedea ca prin ceaţă, o greutate insuportabilă îi apăsa pleoapele. Poate că avea febră.

Fulton stătea nemișcat, rezemat de coloana indicatorului anti-g, Paulsen se plimba nervos, bombănind, Alexei și Irina se lipiseră unul de celălalt, fără nici o vorbă.

— Știu la ce vă gândiţi, spuse Lagersson. Speraţi că, dintr-un moment într-altul, vreunul dintre oameni să vină sus și să-mi sară-n gât, iar eu să-l împușc pe loc. Un mod de a ne rezolva dificultăţile, nu? Ar fi ca și cum am scoate castanele din foc cu lăbuţa altuia. Nu, dragii mei, de data asta o să punem lăbuţa toţi...

Lagersson continuă să vorbească febril. Din gură îi ţâșneau cuvinte fără legătură, ba amare, ba brutale, ba agresive.

— Fulton, chemă el cu voce adormită. Ai fi în stare, Fulton, să te duci să mori acolo, afară?

Secundul încruntă fruntea, fără să răspundă.

— Ai fi în stare, Fulton? insistă comandantul.

— Nu știu, Lagersson. Cred că nu.

— Și atunci, ce-aveţi de vă uitaţi la mine în felul ăsta? Oameni buni, nu suntem nici albine, nici furnici. Nu suntem insecte, suntem doar oameni, egoiști și lași...

Și totuși... Vedea coridoare lungi de spital, bolnavi îngrămădiţi înăuntru și afară, în curţi, pe străzi, medici care alergau de ici-colo, neputincioși. Și vagoane, vagoane de cadavre urât mirositoare, simţea aerul înăbușitor din jurul cuptoarelor în care ardeau... Oamenii... toată rasa omenească se prefăcea în pulbere... Lagersson se uită la cronometru:

— Domnilor, rosti el, jumătatea de oră a trecut.

* * *

Tăcere lungă, interminabilă. Clipe îngheţate în cumpănă deasupra abisurilor de disperare. Groază.

— Bine, spuse doctorul Paulsen. Ne-am insultat destul, acum să trecem la lucru.

Spuse că vor avea nevoie de multe pansamente și de alte lucruri pe care le aruncaseră afară. Avea nevoie de cineva care să îl asiste.

Așa că îl chemă pe Joe, pentru că, înainte de a se îmbarca, era student la medicină.

Joe veni sus împreună cu Bob Argitay. Doctorul îl întrebă brusc:

— Joe, știi să prinzi cu pensa o venă?

— Da, domnule doctor. Am mai făcut asta.

Între timp, Lagesson îi ordonă lui Bob Argitay să îmbrace scafandrul.

— Afară, în grămadă, trebuie să fie două sau trei cutii mari cu tifon. Întreabă-l pe doctor ce altceva mai are nevoie.

Bob îl privi pe comandant cu o expresie uluită. Îi era teamă, teamă că, de îndată ce va ieși pe ușa navei, „Ibis” își va lua zborul, abandonându-l acolo, pe imensa întindere de gheaţă; Lagersson înţelese la ce se gândea. Tocmai voia să repete ordinul, când Fulton îl opri:

— Mă duc eu, zise secundul.

Ochii comandantului se luminară:

— Ești de partea mea, Fulton?

— Ca întotdeauna, Lagersson.

Scoase un oftat lung de ușurare. Acum se simţea lucid, parcă-i trecuse febra; o forţă nouă îi alerga, odată cu sângele, prin tot corpul. Galvanizat, se învârtea prin sală împărţind ordine, controlând personal comenzile mai delicate.

Când Fulton se întoarse cu tifonul și cu celelalte, Lagersson ceru ca echipajul să se adune în faţa lui. Rosti puţine cuvinte. Oamenii îl ascultară în tăcere, palizi și înfricoșaţi. Apoi Cliff Evans începu să plângă. Era gogeamite omul și plângea, plângea ca un copil bătut pe nedrept.

— Dar de ce? izbucni el deodată. Să aruncăm xemedrina, domnule comandant! Să o dăm jos, sau să așteptăm douăzeci de zile, când va fi o nouă conjuncţie...

— Ai nevastă, Cliff, nu-i așa?

Cliff își trase nasul și încuviinţă din cap.

— Presupun că ai și un copilaș frumos.

— Doi, domnule comandant.

— Atunci încearcă să înţelegi, Cliff. Am plecat de pe Pământ de peste o lună. Nevasta și copiii tăi... Dacă s-au îmbolnăvit între timp ?

Cliff se șterse la nas cu mâneca și ridică capul. Cineva îi aruncă o privire chiorâșă comandantului. Lagersson observă, văzu câteva mâini strânse pumn, ameninţătoare, văzu echipajul șovăind, ca și cum ar fi așteptat un semnal, un mic semn de înţelegere pentru a se arunca asupra lui. Atunci ridică arma și o ţinu nemișcată, aţintită asupra lor. Văzu că oamenii se relaxează puţin câte puţin, pumnii li

se desfac și privirile devin mai puţin ameninţătoare.
Lagersson reluă:
— O să procedăm în felul următor: eu intru primul la operaţie. Fulton va fi ultimul. Nu e o lipsă de încredere... sau poate e, nu vreau să se petreacă vreo dezordine.
Imediat după... n-o să mă simt prea bine. Vă va supraveghea Fulton. Până când o să vină rândul lui, o să-mi vin în fire. Prin tragere la sorţi o să stabilim ordinea pentru ceilalţi optsprezece.
Și încă ceva. Poate că „Ibis” ar putea să se ridice și înainte de a se ajunge la cea de-a douăzecea amputare. Dar cei care rămân ultimii să nu spere la norocul ăsta: dacă trebuie să ne pierdem braţul, atunci o să-l pierdem toţi, cu excepţia doctorului, bineînţeles. Și cum nu vreau să aud plângeri inutile, o să apăs butonul indicatorului anti-g numai când voi vedea douăzeci de braţe grămadă acolo, afară. Atunci o să arunc și arma. Asta e tot.
Alexei și Irina stăteau mai la o parte. Se ţineau strâns îmbrăţișaţi, ca niște victime nevinovate în așteptarea loviturii de graţie. Lagersson veni lângă ei.
— Îmi pare rău, Alexei. Îmi pare rău cu adevărat, Irina. Voi doi... Se opri. Nu știa ce să spună mai departe.
Alexei nu spuse nimic. Nici Irina nu spuse nimic. Lagersson văzu cei patru ochi umezi aţintindu-l cu o privire îndurerată și trecu peste asta.
— Doctore, strigă el. Și vocea îi sună ușor răgușit. Sunt gata, doctore. Poţi să începi.

Ordinele nu se discută

Howard Drummond, proprietar și director al „Science Fiction Magazine” din San Francisco, ridică nasul din cărţile care îi umpleau biroul și surâse domnișoarei Merwin.

— Ce s-a întâmplat? întrebă cu blândeţe. E ceva care nu merge?

Priscilla Merwin își aranja cutele șorţului negru. Stătea în picioare, în faţa directorului, cu un teanc de reviste vechi sub braţ, strângând și deschizând pumnii cu gesturi nervoase și cu aerul înspăimântat al unei păsări prinse în laţ.

— Signor Drummond, spuse până la urmă dintr-o singură suflare, aș avea nevoie să vă vorbesc. Își întoarse privirea în direcţia lui Betty Sheridan, secretara personală a directorului și adăugă: - între patru ochi.

Drummond își consultă ceasul.

— E nouăsprezece treizeci, spuse, adresându-se dactilografei. Poţi să pleci acasă, Betty, nu mai e mult până la terminarea programului.

Cu un gest mașinal arătă înspre un scaun. Priscilla se așeză, aranjându-și cu grijă revistele pe genunchi. Era o femeie mai curând urâtă. Slabă, ciolănoasă, cu părul scurt, ciufulit și blonziu, cu tenul gălbejit și gras: o nebuloasă de pistrui răspândită pe o bucată de pergament.

Drummond își puse coatele pe masă, încrucișându-și degetele.

— Acum spune, o invită imediat ce rămaseră singuri. Bine, începu Priscilla, și își drese vocea. E vorba de Roy Donovan și de Larry Robinson.

— Vreo problemă cu munca?

— O, nu, lucrul merge bine, îl asigură Priscilla. Rămase o clipă nehotărâtă, ca și cum și-ar fi căutat cuvintele. Nu știu cum să vă spun, domnule Drummond, aţi putea să mă consideraţi nebună, sau de-a dreptul ieșită din minţi. Aveţi răbdare, sunt pregătită să mă faceţi în toate felurile. Oricum, înainte de a anunţa poliţia, m-am gândit să vorbesc cu dumneavoastră...

— Să anunţi poliţia?

— Da, domnule Drummond, suntem cu toţii în pericol. Directorul făcu un gest de nerăbdare.

— Pe scurt, ce s-a întâmplat?

— E vorba de Roy și de Larry, v-am spus.

— Ei bine?

— Sunt marţieni!

Drummond tresări în fotoliu. Strânse buzele și o fixă pe Priscilla Merwin cu o expresie acră, aproape veninoasă.

— Asta e o glumă de cel mai prost gust! exclamă, lovind cu pumnul în masă. Marţieni, hm? Vă lipsește originalitatea domnișoară Merwin. Dar cum... Trăim de dimineaţă până seara scufundaţi până peste cap în ştiinţifico-fantastic, înconjuraţi de caracatiţe și vampiri, invadaţi de uranieni și seleniţi, și dumneavoastră, doar de dragul schimbării, veniţi aici ca să-mi vorbiţi de marţieni. Dar pe cine vreţi să faceţi să râdă?

— Domnule Drummond... bâigui Priscilla. Vă asigur că nu glumesc. Am dovada a ceea ce afirm.

Directorul tresări din nou.

— Ascultaţi-mă... continuă Priscilla, aranjându-și ochelarii pe nas. I-am studiat cu atenţie pe cei doi. Primele bănuieli le-am avut citind povestirile lui Roy. Deschise un număr vechi din „Science Fiction Magazine”. Citiţi aici, spuse. Citiţi descrierea aceasta a deșertului roșu de pe Marte. Extraordinară! Luă un alt fascicol. Și aici? priviţi! Aici vorbește de mlaștinile venusiene. Nu aveţi impresia că le vedeţi, mlaștini, păduri și vârfurile înalte ale munţilor? Uitaţi-vă la ilustraţiile lui Larry! Aruncă pe masă revista: în mijlocul copertei se lăfăia un monstru bicefal cu pielea noduroasă și cu nările aburinde. Credeţi că e numai fantezie, nu-i așa? Și totuși!... Numai cine a văzut cu propriii ochi un monstru ca ăsta ar fi capabil să-l deseneze!

Drummond pufni. Domnișoara Priscilla își pierduse timiditatea iniţială și acum literalmente îl îngropa sub un munte de citate. Devenise agresivă, îl prindea într-o plasă din ce în ce mai strânsă de argumente paradoxale. Brusc, realiză că în loc s-o contrazică ar fi fost mai înţelept s-o ia cu binișorul.

— Ei, haide! exclamă pe un ton plin de simpatie și înţelegere. Roy și Larry sunt doi tinerei grozavi, de asta îi și plătesc atât de bine. Dacă nu ar fi avut talent, i-aș fi angajat pe mai nimic.

— Da, aprobă Priscilla. Dar... vedeţi, mai e ceva.

Deschise un alt număr al revistei. Un paragraf era însemnat cu creionul roșu.

— Citiţi, insistă Priscilla.

Drummond aruncă o privire piezișă asupra fascicolului.

— În povestirea asta Roy descrie cealaltă faţă a Lunii. Iar acesta este desenul lui Larry, asemănător tuturor fotografiilor publicate de ziare.

— Ei bine, și ce e așa de ciudat?

— Dar vă rog să priviţi data! imploră Domnișoara Merwin. Fascicolul ăsta e din aprilie cincizeci și nouă. Prima fotografie a celeilalte feţe a Lunii, nu mai e nevoie să vă amintesc eu, a fost transmisă abia la sfârșitul lunii octombrie. Cum a putut Roy să facă

o descriere atât de amănunţită cu șase luni înainte? Și Larry? Cum explicaţi desenul lui în avanpremieră?

Drummond își scarpină gâtul cu o uimire evidentă.

— Ce vreţi să vă spun! suspină. O fi o coincidenţă. Se întâmplă uneori: dintr-o dată, o parte a fanteziei se dovedește în fapt realitate. E de înţeles.

— Nu e o parte a fanteziei, replica domnișoara Merwin cu o voce îngheţată.

— Sfinte Dumnezeule! Doar nu credeţi cu adevărat că... Vreau să spun că deja depășim orice limită!

Priscilla Merwin roși. Plecă ochii, cufundându-se într-un văl de timiditate politicoasă.

— Domnule Drummond... reluă cu voce scăzută. Mai e și altceva, domnule Drummond.

Directorul ridică ochii în tavan.

— Vă rog să nu râdeţi, continuă Priscilla. M-am hotărât să golesc sacul, așa că vă voi spune și asta. Mai demult făcusem o pasiune pentru băiatul acela...

— Pentru care din ei? Roy sau Larry?

— Roy. Îmi spuneam: poate că nu mă privește pentru că, după el, sunt de acum o fată bătrână, poate la San Diego există o altă femeie. Știţi, Roy spune totdeauna că înainte de a veni la San Francisco trăia la San Diego, pe Strada Cincizeci și nouă. Pe scurt... domnule Drummond, nu vă supăraţi: am adunat informaţii. Nici un Roy Donovan nu a locuit vreodată în San Diego. Ba chiar mai mult: strada Cincizeci și nouă nici măcar nu există. Roy a spus povești.

Drummond încercă să-și păstreze calmul. Bătea cu degetele în masă cu un aer răbdător, dar îi venea din ce în ce mai greu să-și stăpânească un suspin de compătimire.

— E un clandestin, declară Priscilla Merwin.

— Un... ce?

— Un clandestin. Vine aproape sigur de pe planeta Marte.

Drummond schimbă tactica. Începu s-o privească plin de seriozitate pe domnișoara Merwin, sau mai curând cu indiferenţă, așa cum fac medicii cu bolnavii depresivi.

— Și de ce tocmai de pe Marte? întrebă în cele din urmă.

— Mi-am dat seama după cum folosește apa. O face cu zgârcenie. Într-o zi, ascuţind un creion, s-a tăiat la deget. L-am însoţit la toaletă ca să-l bandajez. Să fi văzut cum folosea apa! Nu a lăsat să curgă decât un firicel subţire, obicei pe care nu-l poate avea decât cineva care a trăit mută vreme într-un loc în care apa e foarte puţină. Și pe urmă... nu vi s-a întâmplat să observaţi? Poartă totdeauna ochelari negri. Chiar și asta e o dovadă: Știţi foarte bine

că aici, pe Pământ, lumina solară e mai intensă decât pe Marte.

— Ascultaţi, spuse Drummond, eu vă consider o salariată exemplară, un adevărat stâlp al revistei... Rostea cuvintele apăsat, ca și cum ar fi vrut să le sublinieze. Poate că în ultima vreme aţi muncit cam mult. Cred că o săptămână de vacanţă v-ar putea ajuta să vă puneţi pe picioare.

Priscilla Merwin începu să plângă.

— Am știut eu... se lamenta, ștergându-și nasul. Am știut că o să mă consideraţi nebună. Dar eu i-am auzit, vă jur că i-am auzit!

— Ce i-aţi auzit?

— Roy și Larry. Credeau că sunt singuri în cameră și stăteau de vorbă. Un soi de limbă comică, lătrată, aproape numai silabe... Un fel de japoneză.

— Dar or fi făcut o glumă...

— Da' de unde! Vorbeau tare și din când în când băteau cu pumnul în masă. O să se încaiere până la urmă, m-am gândit. Și pe urmă, astăzi dimineaţă, s-a întâmplat ceva nemaiauzit, absurd și indiscutabil. Ascultaţi, domnule Drummond. Dacă vreţi să telefonaţi la ospiciu să vină să mă ia, faceţi-o acum. Mă vor închide la secţia de lunatici, n-are a face: nu mai rezist, nu mai pot să ţin în mine ceea ce am văzut. Am nevoie să spun cuiva, dumneavoastră sau poliţiei, pentru ca să pot dormi liniștită.

Drummond clătină din cap, bănuitor. Priscilla își șterse ochii, apoi își suflă nasul cu zgomot.

— Azi dimineaţă... reluă, să fi fost pe la zece... Băteam la mașină ultima povestire a lui Roy, aceea care trebuie să apară în numărul viitor. El stătea la masă, privea afară, pe fereastră, cu un aer absent, iar Larry era în fundul camerei, la masa lui de desen. Urmăream scena cu coada ochiului. Știţi, de la un timp nu-i mai pierd o clipă din vedere pe cei doi. De-odată Larry spune: „Roy, ai o ţigară?”, „Da,” spune Roy, privind în continuare pe fereastră, „pachetul e pe birou”. Mă așteptam ca Larry să se ridice, sau măcar să strige: „Aruncă-l încoace!” Dar nu. Am văzut cu ochii mei bricheta aprinzându-se singură. Am văzut pachetul deschizându-se, ţigara ieșind din cutie și traversând, prin aer, încăperea. Se îndrepta spre Larry. Nu sunt nebună, domnule Drummond. Era vorba de curată telekinezie, lucru pe care știu să-l facă numai marţienii.

Din nou izbucni în plâns, de data aceasta pierzându-se în sughiţuri și suspine interminabile. Părea isterică.

Drummond nu știa ce să mai facă.

— Era fără îndoială un truc, spuse. La naiba! în filmul cu omul invizibil am văzut altele și mai și. Staţi liniștită, domnișoară Merwin:

era un truc, nimic altceva decât un truc. Năzdrăvanii ăia doi s-au amuzat pe seama dumneavoastră...

— Vă rog să-mi schimbaţi biroul, domnule Drummond.

Nu mă mai întorc în camera aia, să lucrez cu cei doi. Mi-e frică.

— Ei, haide, să nu vorbim prostii. V-am spus, sunteţi puţin stresată. O săptămână de vacanţă și toate se vor așeza la locul lor. O să vedeţi.

Priscilla Merwin nu mai putea să se oprească din plâns. Atunci domnul Drummond se ridică, se apropie de ea și o bătu prietenește pe umăr încercând s-o liniștească.

— Înţeleg... comentă el. Munca noastră este absolut infamă. Chiar și eu am coșmaruri noaptea. Și Betty? Chiar și Betty Sheridan visează mereu oamenii de pe Vega care vin s-o răpească. Oricum, o să am o discuţie serioasă cu cei doi. O să vedeţi că nu-și vor mai permite niciodată să glumească pe seama dumneavoastră, vă rog să mă credeţi.

Apăsă pe butonul interfonului și cu o vOce seacă spuse:

— Domnișoară Sullivan, vă rog să îi anunţaţi pe Donovan și pe Robson că îi poftesc imediat în biroul meu. Se întoarse spre Priscilla: Acum o să-i pun la punct, nu vă mai faceţi probleme.

O ciupi ștrengărește de obraz și zâmbi. Apoi o conduse la ușă.

* * *

— Salut, șefule, spuse Donovan intrând.

— Și Larry?

— A șters-o deja.

— Imbecil! urlă domnul Drummond.

— Dar... plecase înainte ca domnișoara Sullivan să ne anunţe.

— Imbecil! Repetă mai tare directorul. Ţie îţi spun.

Donovan se scarpină în creștetul capului, fâstâcit.

— De când tu și cu celălalt idiot vă amuzaţi vorbind marţiană, ei? Băieţi deștepţi. Și ca și cum n-ar fi fost de-ajuns, vă daţi în stambă și cu telekinezia.

Donovan se încruntă într-o încercare evidentă de a înţelege.

— Iertaţi-mă, șefule, dar nu înţeleg!

— Cretinule! Coada aia de topor de secretară a voastră și-a dat seama. Acum înţelegi?

— Nu e chiar așa! îl întrerupse Roy. Vreau să spun: am surprins-o de câteva ori scotocind prin biroul meu, poate că și-a procurat chiar o cheie. Din clipa în care mi-am dat seama, am început să port tot timpul la mine manuscrisele și hărţile cel mai compromiţătoare.

Cu gesturi nervoase își aprinse o ţigară.

— Şefule, voiam să vă spun în seara asta, cel mai târziu mâine dimineaţă.
— Ce anume?
— Priscilla Merwin. Azi dimineaţă am surprins-o căutând prin buzunarele lui Larry. Poate că e cum spuneţi dumneavoastră, vrăjitoarea aia o fi ghicit ceva.
— Ba bine că nu! urlă Drummond. Aţi dat de bănuit, cretini şi dobitoci ce sunteţi. Din fericire, a venit adineauri la mine să-mi povestească. Aşa am putut pune lucrurile la punct.
Îl fixă câteva clipe pe Donovan, cu o privire cruntă. Apoi izbi pumnul greu în tăblia biroului:
— De câte, de câte ori trebuie să-ţi spun că vreau prudenţă? Blestemaţii ăştia de pământeni sunt mai puţin proşti decât ai putea tu să crezi. Trecem peste povestirea în care ai descris cealaltă faţă a Lunii şi care mi-a scăpat până şi mie. Dar să te apuci să vorbeşti limba mamă, să ridici obiecte în prezenţa pământenilor... asta nu, nu vi le iert. Cunoaşteţi consemnul şi ştiţi şi pedeapsa rezervată celor care îl încalcă.
— Ştiu, şefule, încercă să se scuze Roy. Dar uneori se întâmplă, puterea obişnuinţei.
— Sigur! reluă ironic Drummond. Şi uite-aşa misiunea noastră se dă peste cap. Ani de pregătiri şi de sacrificii duşi pe apa sâmbetei din cauza imprudenţelor voastre.
— Păi, atunci ce hotărâţi? O dăm afară?
— Ai înnebunit? Şarpele ăla voia să anunţe poliţia, dar am făcut-o să se răzgândească. Nu ar fi crezut-o, de acord, totuşi prudenţa nu este niciodată suficientă. Acum ascultă-mă: nebuna are o slăbiciune pentru tine, sau cel puţin o avea, înainte ca voi doi s-o speriaţi...
— Ei si?
— Fă-i curte, îl sfătui Drummond, scoate-o seara în oraş. Spune-i că ai pus la cale povestea cu marţienii ca să o interesezi, pentru ca să-i atragi atenţia. Spune-i că eşti nebun după ea. Dacă o cucereşti, câştigă-i şi încrederea şi eventual tăcerea.
— Nu, şefule, interveni Roy alarmat. Orice-ar fi, eu cu parul ăla îmbrăcat nu ies...
— Taci! urlă Drummond. Tu ai făcut tâmpenia, tu trebuie s-o repari. Am să-ţi obţin de la prietenii noştri din Philadelphia un certificat de căsătorie. Într-o lună de zile te însori.
Donovan păli. Priscilla Merwin era pentru el făptura cea mai respingătoare pe care o întâlnise pe Pământ.
— Şefule... reuşi să îngaime cu o voce pierdută. Nu, şefule, cu mătrăguna aia nu mă însor, nu puteţi să-mi faceţi una ca asta. E

prea mult...
— Gata cu asta! i-o reteză scurt Drummond. E un ordin, înţelegi ? Un ordin!
Roy Donovan simţi nevoia să se revolte. Trebui să-și folosească toată forţa voinţei ca să se stăpânească. Un ordin! Căzuse în capcană, fără ieșire. Regulamentul de disciplină era mai mult decât explicit. Articolul unu: „Ordinele nu se discută”. Și acela era un ordin, sacrosanct, indiscutabil și de necomentat.
Își aruncă ţigara și încremeni în așteptare.

* * *

La colţul clădirii, pe jumătate ascunsă într-un con de umbră, Betty Sheridan aștepta. Începuse să se întunece iar trecătorii erau tot mai puţini și zgribuliţi.
Când Priscilla Merwin apăru la capătul străzii, Betty îi porni în întâmpinare.
— Cum a mers?
— Totul e în regulă, declară Priscilla. Bătrânul a înghiţit-o ca pe bere. A spus că sunt surmenată și mi-a dat o săptămână de vacanţă ca să mă refac.
Începu să râdă. Un râs strident și necontrolat, aproape metalic.
— Și pe urmă? întrebă Betty.
Priscilla nu o asculta. Continua să râdă, fără să-i pese de întrebările pe care prietena ei i le punea.
— Oh, Betty, ar fi trebuit să-l vezi pe bătrânul Drummond. Ca actor, pe marţianul ăla nu dai doi bani. Era gata să se sufoce, sărmanul, și eu l-am lăsat. Mă trata ca pe o puicuţă înnebunită de frică, și la sfârșit l-am lăsat să creadă că m-a convins.
— A fost un risc foarte mare, spuse Betty.
— Ce puteam să fac? întrebă Priscilla, redevenind brusc serioasă, râiosul ăla de Ray m-a surprins cu mâinile în buzunarele amicului lui, ţi-am spus, nu? Singura soluţie, ca să nu trezim bănuieli, era să mă comport ca o naivă care într-o bună zi își dă seama că trăiește în mijlocul unui grup de marţieni invadatori. A mers, stai liniștită. Înţelege, Betty. Era necesar să le dau de înţeles că am aflat și apoi să mă las convinsă că am avut vedenii. Dacă aș fi stat deoparte ar fi sfârșit prin a ne descoperi pe amândouă.
Betty încuviinţă cu o înclinare a capului.
— Marţieni nenorociţi! mârâi Priscilla. Au venit aici pe Pământ, amestecându-se printre oameni, s-au infiltrat în birouri, în posturile de conducere, peste tot. Dar îi mirosim noi, o să-i găsim pe toţi, unul câte unul, și o să-i exterminăm.

Betty aprobă din nou.
— După aia s-a întâmplat o încurcătură, continuă Priscilla. Bătrânul l-a chemat imediat pe Roy. Au coborât în arhivă și, prin microfonul pe care l-am instalat săptămâna trecută, am ascultat toată discuţia.
— Ei bine?
— Drummond i-a ordonat lui Roy să-mi facă curte. I-a pus în vedere să mă ia de nevastă într-o lună, așa, din precauţie. Îţi dai seama? Trebuie să suport apropierea libidinoasă a unui marţian. Nu mă prea încântă. Pe de altă parte, dacă rămân rece vor credea că încă îi mai suspectez. Va trebui să găsesc un mijloc să rezolv toată povestea asta.
Betty Sheridan avu o sclipire diabolică în priviri.
— Nu, draga mea Priscilla, spuse cu o voce îngheţată. Drummond crede că a fost isteţ și n-o să-i distrugem noi impresia asta. I-a ordonat lui Roy să se căsătorească cu tine. Bine! Ai să accepţi, cu foarte mare bucurie. Trăind alături de Roy, vei putea obţine fără eforturi toate celelalte informaţii care ne sunt necesare, vei putea să afli unde se ascund ceilalţi. Îi vom distruge în scurt timp, vei vedea.
Priscilla se sprijini de perete. Nu reușea să-și vină în fire.
— Ce tot spui, Betty! exclamă cu o voce încărcată de dezgust. Glumești! Ști foarte bine că marţienii put, și mai ales Roy. Transpiraţia lui acră îmi întoarce stomacul pe dos...
Betty o fixă pe Priscilla cu o privire dură, implacabilă.
— Nu, Betty! o imploră aceasta. Orice, dar asta nu. Nu pot, Betty. E oribil...
— Gata! Ai să faci cum ţi-am spus. E un ordin.
Ar fi vrut s-o zgârie, să-i scoată ochii într-o ieșire de furie și indignare. Dar își aminti că, în regulamentul de disciplină venusian, primul articol spunea: „Ordinele nu se discută”.
Lămpile de pe stradă aruncau o lumină slabă, spectrală. Strada era goală. Priscilla Merwin își aranja hainele, întinse braţele de-a lungul coapselor și înclină sec din cap, în semn de supunere.

Mina

Omagiu lui Frederic Brown

— Vino înăuntru, 238.

Prietenul meu nu răspunde. Continuă să rămână tolănit pe sol, nemișcat, cu ochii închiși și cu trupul în aparenţă relaxat, într-o poziţie care vrea să sugereze nepăsarea. O comedie cu adevărat emoţionantă. Adevărul este că, acolo, afară, clănţănește din dinţi de frig.

— Ei, 228! Mișcă de-acolo sau o să te lovească cine știe ce nenorocire.

Pentru o clipă, aproape că reușise să mă facă să cred că doarme. Îl văd că se ridică stângaci. Acum cască, se întinde de parcă s-ar fi trezit dintr-un somn lung și liniștit, și se apropie cu mers legănat.

O zguduitură zdravănă la ușă, o pală de aer îngheţat și 238 apare în baracă.

— Instalaţia termică își face de cap, zice el cu un ton indiferent. Încearcă să te uiţi puţin la ea și să vezi ce s-a stricat, altfel în noaptea asta riscăm să murim congelaţi.

N-am mai fost niciodată pe o planetă atât de îngheţată. Parcă-i un frigider. De acord, sunt altele și mai rele. Am auzit de lumi în care nu se află decât gheaţă și stâncă vitrificată. Se poate. Despre partea mea, mi se pare că frântura asta de univers e prea din cale-afară de perfidă. Nu i-aș dori să stea aici nici măcar celui mai nesimţitor delincvent psihosocial. E un frig de-ţi amorţesc până și gândurile. Nu reușesc să înţeleg cum de poate 238 să se tolănească pe afară fără să păţească nimic.

— Auzi, îi zic, ia vino-ncoa, să-ţi spun două vorbe.

238 pune jos uneltele și închide panoul instalaţiei termice. E tare, 238. A fost de ajuns să arunce o singură privire și a găsit hiba. Păcat că e un tip așa de taciturn, întotdeauna calm și incapabil să se înfurie. Eu, în schimb, aș avea mare nevoie să mă cert cu careva, măcar ca să-mi treacă plictiseala. Dar 238 nu-mi cade în plasă, rămâne liniștit, nu se supără nici măcar când se aude strigat cu numărul matricol.

— Explică-mi și mie, întreb eu cu oarece ironie, chiar îţi place să te culci pe grămada aia de pietroaie?

— Ba deloc.

— Și atunci, de ce faci asta?

— Uite-așa. Încerc să-mi închid ochii și să-mi închipui că sunt acasă. Dar soarele ăsta e bolnav rău. Nu dă nici un pic de căldură, nici măcar la amiază...

— Înţeleg perfect. Nostalgia e poate cea mai dureroasă dintre

suferinţe. Ne aflăm aici, suferind în doi, de o infinitate de timp. Și ce treabă, munca asta a noastră! Fată nici o îndoială, e cea mai nenorocită și mai dezgustătoare din toate câte există! Zic unii că e necesară, că trebuie totuși să existe și cineva care să fie dispus să facă o asemenea muncă. Bine, suntem noi, veteranii, ce naiba. Faliţi și amărâţi cum suntem, poate că am fi în stare să acceptăm și ceva mai rău.

238 mă privește neîncrezător.

— Curaj, îi zic, încă o sută de ture și o să vină să ne schimbe. O să ne ducem acasă, 238. Și dacă o îndrăzni vreo unul măcar să pomenească de planeta asta, jur că-l omor! Ăsta-i ultimul meu angajament.

— Și data trecută ai zis tot așa, și pe urmă te-ai lăsat convins...

— Nu, de data asta e cu-adevărat ultima dată. I-am promis nevestei.

— Nu mai spune! Și eu am făcut aceeași promisiune. Dar, o dată ajuns acasă, cât timp o să reușesc să mă ţin de cuvânt? Chiar nevastă-mea o să mă împingă să mai accept o dată, când o să înceapă să se termine banii. Ascultă-mă pe mine, amice: viaţa devine din ce în ce mai grea, mai ales pentru noi, care am trecut prin două războaie și n-am avut timpul și ocaziile să ne aranjăm în societate...

— I-a mai termină! îi ordon, enervat. Nu-mi vorbi de război dacă nu vrei să-ţi rup gâtul. Mi-am lăsat braţul pe-acolo! Și pot să te asigur că nu eram unul dintre fanaticii ăia care s-au înscris voluntari. O să-mi spui că o grămadă de oameni s-au întors acasă într-o stare mai proastă decât mine. Așa e. Și nu-i punem la socoteală pe cei care și-au lăsat oasele pe-acolo și nu s-au mai întors deloc. Dar braţul meu nu s-a gândit nimeni să mi-l plătească. Știi ce mi-au zis când m-am întors ? „Mulţumesc”, mi-au zis, „ţi-ai făcut datoria”. Și dă-i cu un sac de laude. Dar când am căutat de lucru, nu era de lucru pentru mine...

— Ascultă-mă bine, tovarăș de nenorocire. Îţi știu povestea, mi-ai spus-o de o sută de ori. Printre altele, nu e nici măcar originală, fiindcă, în afară de detaliul cu braţul, povestea mea seamănă al dracului de bine cu a ta. La ce folosește să te tot plângi ? Noi, veteranii, n-avem de ales. Sau crăpăm de foame, sau ne îmbarcăm din nou. Ba dimpotrivă, știi ce zic eu ? Putem să ne socotim norocoși, din moment ce avem un fizic care rezistă la orice. Nu toţi reușesc să suporte anumite acceleraţii, nu toţi pot să se adapteze la un mediu care nu e al lor. Toate astea le-am învăţat în timpul războiului, nu uita asta!

Câteodată 238 mă călca pe nervi. Dacă aș zice că e un ramolit

sau un laș nenorocit, aș minţi. Îl cunosc bine, la naiba! Dar totuși, aerul ăsta al lui de fatalist resemnat mă scoate din răbdări.

Mai căscă o dată prelung. Apoi aruncă o privire la peretele pe care e montat ceasul electric.

— E târziu, zice el, mă duc să-i trezesc pe nenorociţii ăia.

Îl văd că-și controlează dezintegratorul, fixându-l mai bine la brâu.

— În dimineaţa asta am văzut niște urme de pilă pe un lanţ, spuse.

— Ai percheziţionat prin locuinţe? întreb eu, îngrijorat.

— Da, dar n-am dat peste pilă. Măcar am reușit să înlocuiesc veriga...

— Bine. Mai târziu o să aruncăm un ochi pe la mină. S-ar putea să fi ascuns pila în fundul galeriilor și să fi pilit lanţul în timpul când săpa. Trebuie supravegheaţi, 238. Altfel ne riscăm viaţa.

Bombănește ceva de neînţeles. Apoi iese. Azi îl privește, e rândul lui. Mă îndepărtez de fereastră: în câteva momente vor ieși din locuinţe, înlănţuiţi unul în spatele celuilalt. 238 îi va conduce jos, în galerii, unde vor lucra până seara, ca să extragă materialul fisionabil, necesar pentru propulsia navelor noastre. Vor trece chiar pe aici prin faţă, nu vreau să-i văd. Am fost nevoit deja să-i suport ieri, din zori până în asfinţit: iar mâine, când va fi rândul meu, o să trebuiască din nou să mă resemnez să stau toată ziua în preajma lor. Uite-i! Mă întorc și mă străduiesc din răsputeri să nu aud zgomotul lanţurilor și al picioarelor ce se târâie pe terenul stâncos. Am jurat: asta e ultima oară când mă angajez! Patru ani de război ca să-i învingem și să-i supunem pe scârboșii ăștia de indigeni, și alţi cincisprezece ani ca să colonizăm planeta lor împuţită. Acum mi-ajunge! Prefer să mor de foame acasă la mine decât să mă mai întorc aici!

Câteodată, când îi văd cocârjaţi sub greutatea lanţurilor, mă încearcă o anumită milă: dar scârba și aversiunea fizică sunt întotdeauna mai tari, până la urmă. Pielea aia roz a lor, asta nu suport; mâinile lor grosolane și rudimentare, înzestrate cu numai cinci degete; și, mai presus de orice, mă dezgustă faza finală a procesului lor de reproducere: spre deosebire de noi, creaturile astea murdare nu depun ouă. Sunt mamifere!

Krakenul

Nu era nici o îndoială: comandantul Leo Steel era un laș. Chiar și azi, după ce au trecut mulţi ani, nimeni nu-și poate explica cum a reușit să capete comanda unei Unităţi de Explorare.

Pe vremea aceea, erau unii care credeau că a avut o recomandare din acelea care îi fac pe cei mari să-și piardă minţile. Dar poate că adevăratul secret al succesului lui consta în inteligenţa sa subtilă, deși câtuși de puţin curajoasă, în indiscutabila lui capacitate de organizare și, nu în ultimul rând, în abilitatea lui de a da îndărăt fără să se vadă, în situaţiile periculoase, cu eleganţă, lăsând impresia că e constrâns să o facă.

Vorbea cu elocvenţă, ușor și ciudat de sugestiv. Odată, pe Phobos, un tehnician de la comunicaţii, înnebunit de durere la aflarea veștii că-i murise soţia, s-a închis în turnul de nord și a început să ameninţe că aruncă în aer toată staţia Gagarin, dând comandă să aterizeze în același timp două astrocargouri telecomandate, care orbitau în jurul satelitului: navele erau pline ochi cu muniţii și, dacă ar fi căzut împreună...

Ei bine, comandantul a fost cel care a vorbit prin radio cu bietul om. Ce i-o fi zis, nimeni nu poate spune cu exactitate. A vorbit, a vorbit timp de trei ore, fără să-și îngăduie nici o clipă de răgaz, cu ochii sticloși și cu obrajii înroșiţi de efort și de... groază. Spunea lucruri lipsite de logică, banale și totodată sugestive, trăncăneli asemănătoare cu prostioarele copiilor, alternate cu afirmaţii peremptorii cu semnificaţii profunde și misterioase.

În cele din urmă, tehnicianul ieși clătinându-se din turnul de control și începu să alerge, fără masca de oxigen. Intră în sala de comandă, suspinând ca un copil și se aruncă în braţele comandantului.

Era pe trei sferturi asfixiat, două săptămâni l-au ţinut pe oxigen și, când a fost în stare să-și reia lucrul, era alt om. Nu mai glumea, nu mai râdea pe la spatele lui Leo Steel.

Dimpotrivă, a fost singurul, după aceea, care l-a apărat cu înverșunare pe comandant de fiecare dată când ceilalţi își permiteau să facă obișnuitele glume pe seama lui.

Dar acum nimeni nu mai îndrăznește să vorbească de vremurile acelea. Lucrurile s-au schimbat cu totul, acum Leo Steel este cu adevărat demn de numele pe care îl poartă.

* * *

Survine, în istoria fiecărei fiinţe omenești, câte un fapt

fundamental, de neînţeles și de neprevăzut, care are puterea de a transforma în întregime esenţa acelei fiinţe, sau de a da la iveală adevărul ascuns.

Câteodată, acel fapt trece neobservat și mutaţia nu se verifică. Alteori, el se sfărâmă în fragmente nedefinite, în cauze și efecte care duc încet la revelaţia lor înșile, și e ca și când ar încolţi o sămânţă, lent și totuși imposibil de oprit.

Alteori, mult mai rar, acest eveniment are forţa teribilă a unui incendiu purificator și aduce cu sine, dintr-o dată, remușcările, amintirile, convingerile și temerile. Se naște, în câteva minute, un om nou.

Coșmarul lui Leo Steel era Krakenul. Un vis absurd, care se repeta aproape în fiecare noapte, când picioarele de plumb îl ţineau jos, în străfundurile abisului marin și caracatiţa imundă și enormă înainta, înainta... O înţepătură, o vomă de spumă galbenă, și comandantul se trezea urlând, sărea din cușetă, ud din cap până-n picioare de transpiraţie rece și dădea fuga să se ascundă într-un colţ, pradă unui tremur nebunesc, de neoprit.

Rudolf Schrobb, medicul de bord, știa. Dormea în cabina alăturată; odată, a auzit urletele și s-a repezit să vadă ce se întâmplă.

Dar Schrobb era un nemernic: a povestit imediat întregului echipaj, ofiţeri și subalterni, că Steel, comandantul, avea coșmaruri, că vedea Krakenul în fiecare clipă, chiar și ziua. Echipajul râdea. Și, adeseori, se întâmpla ca, în timp ce explorau oceanele pe cine știe ce planetă pierdută, careva, în glumă, să înceapă să zbiere: „Uitaţi-vă! Krakenul!” Comandantul pălea pe loc și toţi își dădeau coate, râzând pe înfundate.

El își trecea peste obraz mâna tremurândă, cu un zâmbet silit. „Krakenul” murmura el, cu o voce care se sforţa din răsputeri să semene cu o bătaie de joc, „miticul monstru marin. O, nu e decât o poveste!”

O poveste. Dar ochii lui înspăimântaţi scrutau undele, de jur împrejur.

Și totuși... Chiar un Kraken l-a transformat pe Leo Steel într-un om de fier. Un Kraken. Iar de la moartea sigură l-a salvat o balalaică.

În anul acela, temele de explorare ale navei „Columb” priveau sectorul U-4 al sistemului Rigel. Era o planetă, o anonimă și neînsemnată planetă, pe care nu aterizase niciodată nici o Unitate de Explorare: obișnuita neglijenţă a celor din Centrală, în ciuda semnalărilor repetate ale mai multor comandanţi.

Desigur că treaba pe care o prefera Leo Steel era să compileze datele despre relieful planetelor: să te învârti pe planetele deja

explorate nu e chiar așa de periculos. Dar de data asta era altceva, trebuia să facă o treabă la prima mână, una din acelea în care riscul nu poate fi evitat niciodată cu totul.

În clipa plecării; Leo Steel era deja în culmea nervilor. Echipajul era cel obișnuit. Fuseseră înlocuiţi câţiva subalterni, dar grupul ofiţerilor specializaţi era același ca întotdeauna.

Era Nielsen, pilotul, un lungan cu ochi albaștri, veșnic scăldaţi într-un calm glacial. Lacoste era ofiţerul de rută, un tip foarte straniu de matematician poet. Și mai erau Kurt. și Giannini, doctorul Schrobb, Pelissier și Daniel Duncan, inginerul de motoare.

Lipsea numai Ortega, specialistul în radar, lăsat în carantină într-un spital de pe Venus, să se îngrijească de „febra lianelor”. Îi luase locul Vjaninov, un tinerel cu ochi întunecaţi de egiptean, dar taciturn și melancolic ca orice rus autentic.

Leo Steel îl ura încă din clipa în care îl întâlnise; nu putea să sufere sunetul balalaicii, iar Vjaninov cânta din ea toată ziua, de câte ori serviciul îi îngăduia un moment liber.

Lucrurile au luat o întorsătură, proastă chiar de la început. Nici nu trecuseră douăzeci și patru de ore de când decolaseră, și Lacoste începuse să se simtă rău. De-abia terminase cu calculul rutei, când căzu cu capul pe masă, ca plumbul.

— Febra lianelor - dădu sentinţa doctorul Schrobb. Cu explozie întârziată.

Au trebuit să-l izoleze. Numai doctorul Schrobb avea voie să intre în cabina lui, dar numai după ce lua toate precauţiunile cuvenite.

Leo Steel nu era superstiţios. Dar echipajul credea că este, iar această convingere provoca cele mai variate comentarii.

— Suferă - zicea Pelissier rânjind. Plecăm într-o vineri, și Lacoste cade la pat imediat. Peste frica aia care nu-l lasă niciodată, ajunge să mai vină acest mic amănunt ca să-l ţină în suspans pe comandant.

În cea de a cincea zi, un tub de alimentare fotonică explodă cu un tunet infernal. Leo Steel se îngălbeni ca un cadavru, timp de două ore stătu lângă Duncan, trepidând, ţinu morţiș să asiste la lucrările de reparaţii și să controleze fiecare detaliu, se liniști numai după ce inginerul îl asigură de nenumărate ori că totul e în ordine.

Se simţea slab și obosit. Stomacul îi era strâns și orice mânca i se părea otravă; se temea atât de tare să nu viseze Krakenul încât, cu toată oboseala, prefera să înghită câteva pilule-minune împotriva somnului, care însă, cu vremea, slăbeau atât de mult organismul. Ceilalţi râdeau de el.

Ceilalţi. Ura calmul lor, veselia lor plină de curaj, simţul lor de încredere și capacitatea de a-și recăpăta forţele și tăria minţii cu un

simplu gest sau cu o vorbă de preţuire. O vorbă de preţuire. Steel îi ura pentru că își închipuia că râd de el. De fapt, nu era chiar sigur de asta, nimeni nu-și permisese niciodată, în prezenţa lui, nici cea mai mică insinuare. Dar felul lor de a-l privi atunci când făcea eforturi teribile să nu pălească, semnele imperceptibile pe care și le făceau între ei, în spatele măștii de supunere și de respect exagerat...

Toţi erau la fel. Până și ultimul care se îmbarcase pe navă, radaristul Vjaninov, cu ochii lui placizi de preot egiptean, plini de bătaie de joc, insolenţi. Lui Steel îi intrase în cap că rusul cânta la balalaică numai ca să-i facă în ciudă, de plăcerea de a-i urca tensiunea nervoasă, care deja era la limita de sus.

Aceasta era cauza pentru care într-o „seară” dădu buzna ca un nebun în Sala de Odihnă, se repezi la Vjaninov și-i smulse instrumentul din mână.

— Idiotule, zbieră el, idiotule, nu termini odată? Nu termini odată? Vrei să te arunc în celulă?

Vjaninov se uită la el, cu gura căscată.

— Încearcă! urlă la el comandantul. Încearcă să mai cânţi o dată și o să... O să...

I se tăie respiraţia și nu mai putu să continue. Dădu drumul balalaicii pe genunchii lui Vjaninov și ieși cu capul plecat, ca un taur.

În ziua următoare, Nielsen îl chemă la panourile de comandă.

— S-a făcut, zise pilotul, arătând cadranele instrumentelor de control. Încă câteva ore de navigaţie și vom atinge viteza necesară...

Leo Steel își mușcă buzele.

— Văd, nu sunt tâmpit, bombăni el.

Încercă să se stăpânească. Avertizându-l că saltul e iminent, Nielsen nu-și făcuse decât datoria, datoria oricărui pilot cumsecade. De ce să bănuiască o batjocură în orice gest, în orice cuvânt?

Două ore după aceea erau toţi așezaţi pe scaune vătuite, închiși în costume refrigerante. Steel privi rapid de jur împrejur. Își controlară cu toţii săculeţul de plastic aplicat pe gură.

Comandantul făcu un semn cu capul, Nielsen se aplecă asupra comenzilor, mânuind rapid manetele și butoanele. „Columb” pătrunse în hiperspaţiu, zgâlţâindu-se din toate încheieturile. Aceeași senzaţie de căldură ca de obicei, același gust dulceag al aerului și, tot ca de obicei, aproape toţi vomitară. Chiar și Nielsen, chiar și Pelissier, care avea un stomac de struţ.

Aruncară săculeţii de plastic. Careva dădu fuga la hublou, să verifice. Un salt cât se poate de corect, perfect chiar: ajunseseră în

sectorul U-4 din sistemul Rigel.
Trist, cu ochii plini de disperare ca un condamnat la moarte, Steel destupă cu zgomot sticla rituală de șampanie.

* * *

— Nu merge, zicea Duncan, privindu-și unghiile.
— Dar nu poate să refuze! Vocea lui Giannini se ascuţise de furie. Nu poate să refuze - zicea el - regulamentul e clar.
Zice Kurt:
— Zece contra unu că n-o să meargă. Ia mai taci!
Până și doctorul Schrobb era de aceeași părere.
— Dar n-are nici o scuză - insistă Giannini. El e comandantul, primul tur cu șalupa în jurul planetei nu i-l poate lua nimeni. Regulamentul e clar. De data asta n-are nici o scuză.
— Ba uite că are una, interveni Nielsen, ofiţerul de drum încă mai are febră. Și, dacă Lacoste e bolnav, cine o să calculeze ruta de întoarcere? Ai fi tu capabil, Duncan, cu toată diploma ta de inginer? Nu sunt sigur. Dar comandantul, da! E singurul, bineînţeles în afară de Lacoste, care poate să facă aceste calcule. Deci n-o să meargă. O să spună că, deși nu e nici un pericol, e mai bine totuși ca primul tur de explorare să-l facă altcineva. Motive de siguranţă generală, așa o să zică. Și regulamentul e de partea lui, pentru că regulamentul prevede asta și încă o mulţime de cazuri ca ăsta.
Se înșelau. La cinci fix - ora navei - comandantul Leo Steel apăru în sala de navigaţie. Era complet echipat.
— Domnilor, spuse, regulamentul prevede ca eu să vă citesc dispoziţiile precise ce vor intra în vigoare automat în cazul că un incident m-ar împiedica să mă întorc la bord...
Nielsen îl întrerupse:
— Domnule comandant, zise el cu un ton ferm, conform regulamentului noi toţi vă cerem să nu mergeţi. Lacoste e încă suferind. Când ofiţerul de drum e indisponibil, comandantul nu poate părăsi nava sub nici un motiv, așa spune regulamentul.
Steel strânse buzele până când gura îi deveni doar o linie subţire.
— Știu, spuse el, cu o voce spartă. Se gândea: „Acum nu mai e de ajuns dispreţul, am ajuns la milă.” Știu, repetă. Regulamentul... Sper totuși că nimeni nu va încerca să-mi răpească plăcerea de a face primul tur. Lacoste e bolnav, și numai eu pot face calculele pentru drumul de întoarcere. În orice caz, șalupa din dotarea lui „Columb” e cel mai sigur vehicul pe care l-a creat vreodată tehnica spaţială. De altfel... - și, la aceste cuvinte, vocea îi trăda o profundă nemulţumire intimă - e o adevărată bucurie să vă văd pe toţi,

măcar o dată, îngrijoraţi cu adevărat de viaţa mea...

Aruncă în jur o privire alarmată. Pleoapele îi clipeau necontenit, șovăielnic, voalându-i privirea; și prin vălul acesta transpărea frica lui totală, necondiţionată. O frică iraţională, în fond. Pur și simplu, trebuia să facă un mic tur prin partea inferioară a atmosferei, să arunce o privire rapidă fără să aterizeze, apoi să se întoarcă pe orbită și să-i spună pilotului: „Mergi”. Un fleac, o pierdere de vreme și nimic mai mult.

Începu să recite formularul în grabă, aproape înghiţind cuvintele; ochii îi erau aţintiţi drept înainte, acum privirea îi era întunecată, ca a omului care nutrește o ură feroce împotriva lui însuși și a celorlalţi.

Apoi salută militărește, așa cum se cuvine, și ieși. Prin hubloul încăperii ecluză, Nielsen și ceilalţi îl văzură cum își pune casca, cum și-o înșurubează cu hotărâre de costum. Când ajunse la butonul care comanda deschiderea ușii spre exterior, mâinile îi tremurau. Și picioarele.

Înainte de a se urca în șalupă, se aplecă încă o dată spre hublou, și toţi îi văzură ochii, goi, plini de o spaimă nemărginită. Apoi îl Văzură că lovește cu pumnul în fuzelajul șalupei, clatină din cap. Atunci, Pelissier se îndepărtă de hublou, izbucnind în râs:

— Ce mai neghiob! Ce mai neghiob! repetă el. Cine știe ce-și închipuie el că ne demonstrează în felul ăsta!

Se depărtară și ceilalţi de hublou.

— Nu înţeleg, zise Nielsen. Avea o justificare perfectă ca să trimită pe altcineva și nu a profitat de ea. Nu înţeleg...

Doctorul Schrobb zâmbi:

— Chiar și lașii au câteodată o tresărire de ambiţie. Hm... Să sperăm că o să-l ţină inima. Pelissier continua să râdă:

— Bietul om! oftă el în cele din urmă. Eu, în schimb, nu înţeleg ce l-o fi îndemnat către o carieră atât de grea, plină de pericole. Putea să se facă agricultor, nu? Nu-l obliga nimeni.

Întrebarea aceasta și-o pusese echipajul de nenumărate ori. Și încă o întrebare, despre numele răsunător al comandantului.

— Leo Steel, murmură Pelissier. Leo Steel, leu și otel! Bietul comandant, nu e decât un iepuraș fricos de staniol.

* * *

Un potenţiometru. O porcărie nenorocită de potenţiometru. Un angrenaj microscopic din pădurea de rotiţe ale blestematei ăsteia de șalupe, și tocmai ăsta se stricase.

Vehiculul spaţial pierdea înălţime. Lui Steel i se încleștaseră dinţii

de groază.

Blestemat potenţiometru. I se topiseră circuitele, fără nici o îndoială, se topiseră în ciuda tuturor garanţiilor date de întreprinderea constructoare: și el acum nu mai putea să comande șalupa, nu putea nici măcar să spere că o să atingă o acceleraţie suficientă pentru a o readuce pe orbită. Cădea.

— Nielsen, gemu el cu voce răgușită, ce-ai face, Nielsen, în locul meu ?

Steel înţelese că nu i-ar fi folosit la nimic să comunice cu astronava. Se afla acum în straturile joase ale atmosferei și, chiar dacă nava ar fi acostat alături de el, transbordarea era imposibilă.

Sub el nu era decât apă, o planetă oceanică, clocotind cu spumă roșiatică, spulberată de vânt. Strânse ochii, resemnat. Apoi...

Văzu pământul atunci când cota ajunsese deja la numai cincizeci de metri. O stâncă netedă și cenușie care ieșea din valuri, înaltă, plată și rotundă, nici măcar o sută de metri de pământ uscat.

Șalupa căzu ca o piatră, lovi stânca mai rău decât un meteor și motoarele explodară în clipa impactului. Și totuși, comandantul se trezi aproape nevătămat, fără să-și aducă aminte cum făcuse să-și miște mâinile și picioarele, fără să înţeleagă cum de nu i se sfărâmaseră toate oasele.

Șalupa se transformase într-un maldăr de table contorsionate, răspândite în jur, tinichele deformate, sfărâmate în bucăţi. Steel rămase mai mult de cinci minute ca un somnambul, incapabil să reacţioneze. Apoi, când rămășiţele se răciră îndeajuns, se apropie de ceea ce, cu câteva minute înainte, fusese cabina de pilotaj. Din încâlceala aceea, reuși să scoată afară radioul, câteva baterii și o bombiţă de oxigen. Era un adevărat miracol că rămăsese întreagă: tot restul era inutilizabil.

Dar transmiţătorul nu funcţiona. Steel privi în jur, disperat. Marea era roșie, roșie ca sângele, un ocean de sânge, roșu, purpuriu până la orizont. Niciodată, nu simţise niciodată, în toată viaţa lui, o neplăcere atât de covârșitoare, o impresie de izolare atât de completă. Era singur, înconjurat de ape, de stăruitoarea singurătate roșie, centru al cosmosului.

Cerul părea un imens steag zdrenţuit, nori negri, viorii, cărămizii, străluciri de foc agonizând în asfinţit.

Apoi, pe neașteptate, căzu întunericul. Atunci, cupola cerului se însufleţi de străfulgerări clipitoare, mai întâi abia văzute, apoi din ce în ce mai intense, iar marea se făcu ca cerneala, și el era acolo, cu degetele înţepenite, căutând printre fire și supape, dibuind, orbește, printre condensatori și oscilatoare.

Nimic, nu auzea nimic, nici o voce, nici o speranţă.

Își dădu seama că terminaţiile laringofonului se spărseseră în bucăţi, imposibil să le repare fără un aparat de sudură. În veci nu va reuși să facă o transmisiune. Dar receptorul? Receptorul de ce nu dădea nici un semn de viaţă?

— Nemernicii! bombăni în sinea lui. Vor să mă abandoneze.

Controla comutatorul inserat în centură. Minusculul aparat capabil să transmită undele sonore în interiorul căștii lui părea intact. Sau poate s-a stricat, se gândi, poate că radioul transmite chiar acum și, dacă s-a stricat comutatorul, nu pot să aud nimic...

Ca să verifice dacă ies sunete din difuzor ar fi trebuit să-și scoată casca, ca să le permită undelor sonore să ajungă direct la urechile lui. Dar nu putea face așa ceva, ar fi însemnat moartea sigură, aproape instantaneu.

O enormă magnolie de foc izbucni din ocean, la orizont. Era un satelit, un glob străbătut de vine roșii, ca un ochi. Marea începu să se coloreze în sângeriu, lumina lividă a zorilor începu să se cearnă asupra ostrovului de piatră, și Steel începu să tremure.

Bateriile costumului păreau să se fi epuizat, evident ceva se stricase, poate un contact între terminale, care împiedica distribuirea în mod uniform a căldurii spre toate elementele scafandrului spaţial.

Steel se trânti pe jos, cu braţele strânse pe piept și privi spre cer, ca și cum ar fi căutat acolo, sus, nava „Columb”.

* * *

Krakenul nu exista numai în subconștientul capitalului. Acolo, jos, după zona algelor roșii, unde lumina ajungea doar ca un abur diafan și aproape imperceptibil, monstrul aștepta.

De-a lungul secolelor, specia lui învăţase să recunoască semnele prevestitoare ale „momentului”. Se repetau cu o regularitate de mecanism, niciodată nu intervenise ceva care să modifice sau să întârzie mersul evenimentelor.

Pe coastele stâncoase, ciuperci și microorganisme se reproduceau neîncetat, hrana preferată a Krakenului. Inutil să încerce să se urce: de nenumărate ori, tentaculele lui vâscoase încercaseră zadarnic să găsească puncte de sprijin pe pereţii goi și alunecoși. Krakenul știa asta. Dar mai știa și că, în curând, „momentul” se va repeta. De asta aștepta nemișcat, întins pe fundul mării.

— Nemernicii! continua să repete, pentru sine, comandantul. Au plecat... Au plecat fără mine.

Un vânt glacial mătura necontenit stânca, zgâlţâind firele care

atârnau dintr-o conductă ruptă a șalupei; din timp în timp, forţa lui scădea și, de fiecare dată, părea că va înceta, dar reîncepea imediat, cu aceeași violenţă insuportabilă.
Steel se ridică în genunchi și privi în jos. Undele mușcau peretele de stâncă, stropi de mare săreau până sus. Enormul satelit urca pe cer; curând, va ajunge la zenit, provocând o maree de înălţime excepţională. Deja nivelul apei crescuse foarte repede, încă zece metri și toată stânca va fi acoperită de ape.
Steel pipăi solul: era ușor umed, granulat, și nu avea urme care să dea de gândit că mai fusese acoperit de apă. Începu atunci să spere că poate mareea înaltă, chiar ajunsă la nivelul maxim, îl va cruţa. Dar nu era sigur. O Putea să întrevadă cel puţin douăzeci de feluri diferite în care ar putea să-și pună imediat capăt zilelor, ca să nu sufere inutil: să se arunce de pe stâncă, sau să-și scoată casca, să-și spargă rezervorul de oxigen, sau chiar să-și folosească revolverul.O spaimă nebună îi strângea tâmplele într-un cerc de fier.
Steel se întinse din nou, ca să se ferească măcar în parte de mușcătura vântului îngheţat, cu ochii aţintiţi spre cerul dușmănos, simţind pe piept apăsarea întregului univers.
Unu, doi, trei, patru... Inima, ceas nebun, scanda timpul agoniei, frânturi, fotograme din viaţa trecută, gânduri atomizate care cădeau în abis. Unu, doi, trei, patru... Copite, tropot lugubru, cavalcadă necontenită de valchirii pe lespezile sufletului, durere, și frică, frică, mereu. Unu, doi, trei, patru... Nu era gândul lui! Era o voce îndepărtată, abia perceptibilă. Apoi, o lovitură dureroasă în timpane:
— Unu. doi, trei, patru... Apel de urgenţă. Unu, doi, trei, patru...
— Kurt!! Doamne, Dumnezeule mare, era Kurt, nu-l abandonaseră. Era acolo, îi sorbea cuvintele, silabele, și râdea. Nu-l abandonaseră. Da, sigur, acum își dădea seama de ce nu reușise să recepţioneze transmisia mai înainte. Un ecran ionizat în jurul planetei. Acum, „Columb” coborâse pe o orbită la joasă altitudine, undele radio nu se mai loveau de nici un obstacol, deci... Ce spunea Kurt? A, da, oscilatorul. Kurt zice că pe „Columb” se aude distinct șuieratul oscilatorului. Kurt zice să încerce să... Dar cum, cum să fac asta, cu laringofonul făcut bucăţi!
— Domnule comandant! Era Nielsen, vocea lui Nielsen, pilotul. Poate s-a stricat numai aparatul de transmisie. Trebuie să aflăm dacă aţi primit mesajul nostru. Dacă aţi primit, treceţi pe nouă megacicli...
Steel dădu fuga la aparatul de transmisie și învârti maneta până când ajunse în dreptul semnului nouă.

Vocea lui Nielsen răsună în casca lui ca un clopot.

— Foarte bine. Am înţeles; puteţi recepţiona, dar nu puteţi transmite. Bine că ne auziţi, domnule comandant. Eu o să vă pun întrebări la care să-mi răspundeţi cu da sau nu, dumneavoastră o să vă mutaţi de pe nouă pe șapte megacicli, apoi de pe șapte pe nouă, și așa mai departe. Schimbaţi lungimea pentru răspunsuri afirmative, rămâneţi pe loc pentru cele negative. Sunteţi în pericol ?

Steel întoarse maneta la cifra șapte.

— Am localizat poziţia cu scannerul, transmise din nou Nielsen. Suntem acuma aproape deasupra, o abatere de numai cinci grade. Teleobiectivul indică o enormă întindere de apă. Avem loc suficient să aterizăm?

— Da, transmise Steel manevrând maneta.

— Bine, ne vom învârti încă o dată pe orbită. Vom ajunge înapoi în circa nouăzeci și opt de minute. Aveţi suficient oxigen ?

— Da.

— Frig?

— Da.

— Și pericolul? Credeţi că-i veţi putea face faţă încă nouăzeci și opt de minute?

Steel privi marea ameninţătoare. Nivelul apei crescuse și mai mult, iar mareea nu părea să fi atins nici pe departe faza maximă. Nu știa ce să răspundă. Îi veni ideea să mute maneta la opt megacicli.

Vocea lui Nielsen ajunse la el după zece secunde.

— Am înţeles, domnule comandant. Răspunsul este ,,nu știu”. Reveniţi acum pe nouă megacicli și rămâneţi pe ascultare. Nu știm ce pericol vă ameninţă, dar... Curaj, totul va merge bine. Eu mă întorc la postul de pilotaj și le las microfonul lui Kurt, lui Pelissier, lui Giannini... Sunt toţi aici, în jurul meu, o să vă vorbească rând pe rând, ca să vă ţină de urât. Ţineţi-vă firea, domnule comandant, și rămâneţi pe ascultare. Duncan, și el e aici, cu ultimele știri de pe Pământ, pe care deja le cunoașteţi, sunt foarte noi, abia de două săptămâni...

Nu-l mai asculta. O cupolă neagră, imensă și palpitantă, apăruse la suprafaţa apei, la vreo sută de metri de insuliţa pe care stătea: Krakenul!

Urlă. O descărcare electrică îi străbătu trupul, golindu-l de ultimul dram de energie. Krakenul. Doamne, Dumnezeule atotputernic și milostiv, era coșmarul lui, greșeala lui, aievea, vie. Tremurând, incapabil să-și miște măcar un deget, ca și cum l-ar fi lovit paralizia, Steel privea fix sutele și sutele de tentacule ale monstrului, negre

ca niște șerpi negri, care se ridicau și se coborau, șfichiuind apa.

— ... Comisia siriană pentru liberul schimb a ajuns la astroportul din Brazilia cu patruzeci și opt de ore întârziere... Daniel Duncan încerca să imite vocea blândă a crainicului de la Radio Terra.

Steel se uita fix la monstru. Nu avea ochi, doar dacă nu cumva... Poate că petele acelea fosforescente pe corpul uriaș, care se revărsau ca niște explozii în negativ... Dacă erau ochi... M-a văzut, se uită la mine chiar acum!

— Propunerea delegatului norvegian a fost respinsă cu majoritate de voturi. Totuși, au fost exprimate, în cercurile conducătoare, unele rezerve cu privire la acest subiect. Într-adevăr, se pare că, ulterior, moţiunea va fi... Domnule comandant! Realmente, nu mi se pare că e cazul să mai continui... Mai bine vi-l dau pe Pelissier, care e lângă mine și are un chef nebun să ne spună unul dintre bancurile lui... Uite, îi dau microfonul.

Cu o mișcare lentă, ca de cauciuc, Krakenul înainta până la poalele stâncii, ridică tentaculele cât erau de lungi, dar nu reuși să ajungă în vârful platformei de piatră.

— Domnule comandant, să vă spun un banc pe care l-am auzit de la un mus de pe „Saturn” ultima oară când am făcut escală pe a cincea planetă din Vega, ca să ne aprovizionăm cu plăci anodice...

Steel era înspăimântat. Apa mai urcase cu încă doi metri, încă un sfert de oră și nimic nu va mai împiedica Krakenul să se urce pe stâncă. Pelissier continua să spună glume, ceilalţi râdeau, iar pădurea de liane de carne nu stătea liniștită nici o clipă, fremăta în vânt ca părul Meduzei.

N-o să ajungă la timp. Nu puteau să știe ce e aici, în faţa ochilor lui.

Vocea răgușită a doctorului Schrobb îi ajunse la urechi:

— Sunt Schrobb, domnule comandant. Curaj, o să fim acolo în mai puţin de-o oră. Vocea făcu o pauză foarte lungă, apoi continuă, șovăind: Domnule comandant, vă vorbesc ca medic. Dacă, cumva... Știu că vă e frică. Mai știu și că, atunci când sunteţi singur, subconștientul dumneavoastră iese la suprafaţă. Ei bine, dacă vedeţi Krakenul, nu vă lăsaţi cuprins de panică. Închideţi ochii: Krakenul nu există, nu e decât o poveste, aţi spus și dumneavoastră asta de atâtea ori...

Încerca să-i dea curaj, toţi încercau să-i dea curaj, pentru că toţi îi cunoșteau lașitatea. Dar nimeni nu știa ce zace în el, ce spaime și ce coșmaruri îl urmăreau mereu, încă din adolescenţă. Nimeni nu știa ce mistere i se frământau în minte, ce neliniști nesfârșit de dulci, ce așteptări...

Un tentacul trecu peste coama stâncii, undui, dibui cu prudenţă în

căutarea unui punct de sprijin. Steel pregăti arma.

Ciudat, mâinile nu-i mai tremurau. În interior, spaima îi ajunsese la culme, dar, acum, întregul lui corp reacţiona cu o luciditate extremă, mișcările îi erau precise, controlate. Trase: mâna care strângea arma nu simţi nici o vibraţie. Apăsă pe trăgaci de două ori, trei ori, cu furie.

Nimic. Pistolul era blocat.

Între timp, capătul unui alt tentacul se agăţase de marginea platformei.

Steel se ridică, începu să cotrobăiască printre rămășiţele șalupei, căutând ceva care ar fi putut fi întrebuinţat ca armă de tăiat. Poate ușiţa minusculă, smulsă din carcasa șalupei, ar fi mers pentru așa ceva; pivotul balamalei putea fi apucat bine cu mâna, iar marginea ciobită te ducea cu gândul la tăișul ascuţit al unei securi.

Ridică securea improvizată cu ambele mâini și, cu o violenţă de care nu se bănuia capabil, o lăsă să cadă asupra primului tentacul. O ţâșnitură de sânge negru îi împroșcă viziera căștii, o spirală de șarpe se în vârteji prin aer și căzu, nemișcată.

Steel se întoarse spre celelalte tentacule, securea lui lucra neobosită, tăind, sfâșiind... Acum, zeci de bucăţi de tentacule acopereau solul de jur împrejurul lui, dar altele apăreau, se agăţau de piatră și le înlocuiau pe cele tăiate. Krakenul nu părea să simtă vreo suferinţă. Metodic, inexorabil, cucerea treptat stânca, înainta în ciuda nenumăratelor mutilări.

Pelissier începuse iar cu glumele lui:

— Încă treizeci și patru de minute, domnule comandant. Curaj. Acum să vă spun bancul cu marţianul care a rămas fără coadă din cauză că...

Era împlinirea unei drame. I se păru lui Steel că toată viaţa lui fusese orânduită dinainte, într-o serie lungă, de preambuluri prostești și sterile, pentru a se încheia aici, în (emoţia unui epilog tragic, ieșit din comun. Acum înţelegea foarte bine. Era ca și cum el și Krakenul își dăduseră întâlnire dintotdeauna, în scenariul acelei îndepărtate planete necunoscute: o scenă-mamă pentru doi actori care, de secole, își împărţeau rolul principal. Doi actori: Omul și Bestia.

Și atunci își dădu seama de asta. În timp ce făcea bucăţi ultimul tentacul al monstrului. Steel constată cu surprindere că se simte slobod, eliberat de orice suferinţă, de orice îngrădire. Scăpase de frică! Scăpase de frică!

Lovi sălbatic cu securea încă o dată, dar lovitura căzu în gol, abia zgârie tentaculul gros și vâscos al Krakenului. Tentaculul se trase înapoi și se repezi fulgerător înainte, biciuind aerul. Steel îl putu

evita numai în parte. Fu atins la piciorul stâng, la înălţimea genunchiului. Grosimea costumului nu-l ajută la nimic: osul trosni, simţi o arsură de foc și căzu rostogolindu-se pe jos.

— Nenorocitul! bombăni comandantul. Încercă să se ridice, dar o durere extrem de violentă, chinuitoare, îl sili să renunţe. Avea piciorul rupt.

— Ţi-am tăiat labele! urlă Steel. Ţi le-am tăiat aproape pe toate. N-o să reușești să te urci aici.

Ochi umezi, asemenea unor globuri de gelatină, îl priveau ţintă, o crăpătură roșie și adâncă, ca o pâlnie, se deschise în mijlocul acelui trup gigantic: gura.

Apoi, cu o încetineală de vis, trei, patru, zece pseudopode începură să iasă din globul plin de spuma valurilor. Urcau, înaintau... Și răsăreau cu zecile, luau formă solidă, se lungeau și se întăreau, prefăcându-se în noi tentacule.

— S-a terminat, gemu Steel, obosit de moarte.

S-a terminat, chiar acum, când Pelissier și Giannini tocmai îi spuneau:

— Paisprezece minute, domnule comandant!

Terminat. Dar, poate, totuși câștigase ceva. Ba chiar câștigase lucrul cel mai important, acela pentru care luptase toată viaţa: victoria asupra fricii. Pentru că numai de frică se îmbarcase pe navă, de frică alesese munca cea mai periculoasă, cea mai plină de riscuri. Pentru a învinge frica: secret teribil, rușinos, de care voia să scape cu orice preţ. Chiar și atunci când își dăduse seama că, de-acum, lașitatea lui nu mai era un mister pentru nimeni, preferase să rămână, să continue să spere că, într-o bună zi...

Acum înţelegea. Teama e numai ceea ce precede pericolul, acel moment în care imaginaţia se dezlănţuie și sensibilitatea devine gigantică. Înţelese, își dădu seama că momentul pericolului nu cunoaște spaima. E o clipă suspendată, dincolo de voinţă, în afara controlului adrenalinei și al glandelor suprarenale. Sau poate că teama e ca și curentul electric, care, la un anumit voltaj, îţi dă ameţeli, la un voltaj mai mare îţi provoacă dureri și spasme, dar la voltaje enorme nu provoacă organismului nici o suferinţă. Acel Kraken de aici, din faţa lui, gata să-l înghită, era maximumul de grozăvie pe care el și-l putea imagina, era oroarea, coșmarul, tortura prin excelenţă a sufletului lui exacerbat. Numai că acum era viu, real... Era în afara lui, nu-l mai putea umple de groază.

Pentru o clipă - numai o clipă - gândul la ceea ce se va întâmpla făcu să i se strângă inima. Privi lianele de carne neagră, care fluturau, pâlnia imundă care îl va suge ca un vârtej.

Se gândi: Nu vreau să închid ochii, vreau o moarte care să-mi

răscumpere în întregime trecutul. Își concentra toată atenţia asupra vorbelor pe care i le adresa Pelissier, încercă să le prindă înţelesul. Uite, se gândi, vreau să râd, vreau să mor râzând.

Dar Pelissier se întrerupsese la al nu știu câtelea banc, chiar în mijloc. Steel auzi voci și voci care vorbeau în același timp, întreruperi, frânturi de cuvinte, interferenţe.

— Du-te-ncolo! zicea Kurt. Balalaica, nu. Nu poate s-o sufere.

Și Nielsen:

— Acum te dai mare, așa-i? Acum, când nu-ţi poate face nimic!

— Vă asigur, n-am nimic cu el! Era Vjaninov; zicea: Vreau numai să-i susţin moralul.

Vocea radaristului răsună în cască:

— Domnule comandant, vă aduceţi aminte când v-aţi supărat fiindcă am cântat la balalaică? Da, domnule comandant, eu sunt, Vjaninov. Am balalaica aici. Auziţi, știu un cântec care n-are cum să nu vă placă, e vechi de trei secole. Dacă nu vă place, ce să-i faci, când vă întoarceţi o să mă puneţi în lanţuri. Vi-l cânt. Vorbește despre speranţa unui ţăran că lucrurile se vor schimba, știţi, în epoca revoluţiei din octombrie, spune că pentru poporul meu a fost o etapă decisivă, chiar dacă... Una peste alta, povestește despre stepă, despre grâu, despre viitor. E sufletul rusesc în cântecul ăsta. Auziţi, domnule comandant, puneţi-mă în lanţuri, dar acum ascultaţi...

Tentaculele ajunseseră la el, gura îl aștepta, căscată.

— Adio, prieteni! Și tu cântă repede, Vjaninov, dă-mi o picătură de muzică!

Steel auzi primele note ieșind din coardele ciupite cu blândeţe, cu dulceaţă. Apoi, tonul muzicii se schimbă. Trecu la „Poarta mare a Kievului” de Mussorgski, căpătă toată forţa imnului victorios pe care marele muzician îl făcuse să vibreze în această descriere muzicală. Da, era istoria unui ţăran care-și privește câmpurile, dar era și povestea unui echipaj care, în cele din urmă, își descoperise propria dragoste faţă de un om pe care până atunci îl batjocorise și îl dispreţuise.

Și atunci se petrecu miracolul. Până atunci Steel nu-și dăduse seama ce se întâmplă, poate pentru că sunetul balalaicii îi părea, în acele momente, comentariul mai vast al triumfului său asupra morţii. Dar, apoi, văzu. Apoi înţelese, își dădu seama. Un râs homeric îi izbucni din piept, stârni ecouri în cască, urmat imediat încă de un hohot și apoi de altele. Nu reușea să se stăpânească. Spectacolul tentaculelor care se agitau în ritmul muzicii, semănând cu niște șerpi fermecaţi de fachir, era prea comic, cel puţin pentru el, care băuse până la fund cupa amară a tragediei.

Krakenul arăta ca un enorm balon grotesc, împodobit cu nenumărate tentacule care fluturau, urmând fidel ritmul cântecului măreţ şi vesel al balalaicii.

Peste câteva minute, când „Columb” îşi făcu apariţia deasupra ostrovului de piatră, pregătit să-l recupereze pe comandant, întregul echipaj, ameţit de uimire, văzu prin hublouri o privelişte pe care nu şi-ar fi închipuit-o niciodată posibilă. Înconjurat de grămezi de tentacule măcelărite, Leo Steel se aşezase pe rămăşiţele contorsionate ale şalupei şi, cu zâmbetul pe buze, contempla calm Krakenul. Coşmarul materializat al vieţii lui, bestia primordială, şfichiuia valurile cu tentaculele fioroase, dansând pe muzică de balalaică şi iscând nori de spumă roşiatică.

Aterizarea navei şi recuperarea comandantului au decurs fără incidente, în timp ce Vjaninov executa, una după alta, toate melodiile din repertoriul lui.

De-atunci, Leo Steel nu a mai ştiut niciodată ce este frica. Şi nimănui nu i-a mai trecut vreodată prin minte să zâmbească la auzul numelui lui Leo Steel.

Filosof la pensie

Unul dintre multele aspecte ale naturii umane, care întotdeauna m-a uimit, este aptitudinea pe care o avem, mai mult sau mai puţin, fiecare, de a uita întâmplările neplăcute. Cercetătorii în psihologie au găsit și un nume acestei stranii tendinţe: au numit-o „Legea Optimismului Mnestic”.

Ban! Evident eu reprezint o curioasă anomalie, în sensul că, în ciuda legilor psihologiei, îmi amintesc foarte bine ce s-a întâmplat cu aproape șase luni în urmă. Ba, nv4 numai că-mi amintesc, dar pot să afirm că întregul meu mod de a gândi, de a simţi, modul meu de a privi lucrurile și, în sfârșit, felul meu de a merge, pe scurt totul, totul este profund modificat. Nu exagerez dacă spun că e vorba de o amintire obsesivă.

Pentru restul lumii e altfel. Ceilalţi se supun regulii generale, pentru ei legea optimismului mnestic s-a dovedit valabilă, chiar dacă uneori apar crize de conștiinţă, nebuni singuratici, cuprinși de furie mistică, pustnici miliardari care lasă totul baltă și se retrag pe un vârf de munte pentru a duce o viaţă primitivă. Cazuri de felul ăsta au existat întotdeauna și, de cele mai multe ori, au demonstrat nu o mustrare de conștiinţă efectivă, ci numai o boală mentală. Un lucru este însă sigur: marea masă a populaţiei mondiale nu-și mai amintește nimic, sau, mai curând, se poartă ca și cum ceea ce eu consider evenimentul cel mai revoluţionar din toate timpurile nu s-ar fi întâmplat niciodată.

O, dacă li te adresezi și îi întrebi: Prietene, îţi amintești toamna trecută, când sferele luminoase se învârteau pe străzi, când lumea părea o imensă ureche în ascultare și timpul se oprise parcă în așteptare... Dacă îl prinzi de mânecă pe primul trecător și îi ţii un discurs ca ăsta, ai să auzi cum îţi răspunde: Sigur, sigur că îmi amintesc! Un surâs idiot, asta ai vedea!

Și dacă ai continua să întrebi alţi și alţi trecători, nu ai reuși să descoperi decât o lungă galerie de expresii insipide, te-ai îneca într-o mare de zâmbete tâmpe: Ei, cum să nu-mi amintesc! Dar acum totul s-a dus, îţi vor spune, totul e ca mai înainte!

Nu e adevărat. Înainte era altfel, cel puţin pentru mine. Înainte mai era posibilă găsirea unei justificări pentru toate astea. Eu cel puţin, construindu-mi, piatră cu piatră, edificiul logic, reușisem. Pe urmă, chiar atunci când te aștepţi mai puţin, apare și întâmplarea absurdă, uraganul care-ţi sfărâmă fortăreaţa ca pe un castel de cărţi de joc.

Tonio e un naiv. Dar face parte dintre cei a căror naivitate impune respect. Tonio e un ţăran. Cu toate astea, când începi că vorbești

cu el sfârșești prin a te autocompătimi.

Erau două globuri fosforescente în ziua aceea. Se învârteau de-a lungul străzii, unul lângă celălalt. Pentru noi, din spatele ferestrei, spectacolul era mai curând insolit. Da, pentru că „lucrurile” alea nu frecventau, în general, așezările de ţară, preferând mai curând vecinătatea marilor orașe.

— Ce crezi? l-am întrebat la un moment dat. Ce-or fi chestiile alea două?

El a așteptat ca, unul lângă altul, cele două globuri să dispară după colţ.

— E natură, a zis suspinând. Chestie de electricitate!

Tonio e un naiv, am mai spus-o. Nu-mi este încă foarte clar dacă modul primitiv în care abordează problemele îi permite, în fapt, să le rezolve, nu contează cum, sau, din contră, dacă în ultimă instanţă, răspunsurile lui sunt doar o ieșire comodă din impas. Oricum, chiar stratagema ocolirii problemei este o metodă filosofică. Și nu s-ar putea spune că este cea mai proastă.

Eu... Ei bine, eu mă tem de numai două categorii de gânditori: de cizmari și de plugari. Aș putea accepta o dezbatere publică la Sorbona. Nu m-ar înspăimânta o discuţie în contradictoriu cu filozofii cei mai înrăiţi. Dar să stau de vorbă cu un ţăran..., asta nu! M-aș simţi complet dezarmat, cu vorbele lipsite de vârf și tăiș.

Cârpaciul de exemplu. Cu aceeași îndemânare cu care bate un cui, cu care înfige cuiul în mijlocul tocului, fixându-l de talpă, cu aceeași pătrundere cu care poate să se gândească la rolul pantofului, al piciorului, al mișcării, și așa mai departe, ajunge pur și simplu la metafizică, devenind filosoful respectabil, înarmat cu un invulnerabil simţ al comunului. Sau ţăranul: cât e ziua de lungă are înaintea ochilor acel imens laborator alchimic, pământul. Poate să te îngheţe cu un cuvânt, cu o observaţie banală, la fel de banală ca...

— Totul e electricitate, spune Tonio. „Mistere ale naturii” ar spune un cizmar oarecare, fără să se tulbure.

Și totuși, cu șase luni în urmă, când lucrurile acelea stranii au coborât din ceruri, când au aterizat, tăcute și fosforescente, pentru o clipă lumea a urlat.

Mai întâi s-a vorbit mult. Cel mai des, discursuri dezlânate, articole jurnalistice, speculaţii și multe, foarte multe conferinţe ale teosofilor. Se trezise atenţia guvernului Statelor Unite, al celui canadian, brazilian și cine știe a câtor alte centre de cercetare apărute mai peste tot. Totuși, în ultimă instanţă, nici unul nu luase serios în considerare posibilitatea de a nu fi vorba de o simplă pălăvrăgeală, ci de un fenomen, ca să spunem așa, misterios și

absolut corespunzător realităţii.

Îmi amintesc cum Staţiile Reunite Franceze au răspândit prin toată lumea știrea primei aterizări în masă. A fost un hohot general de râs. Toţi aveau încă în minte gluma pe care, în '38, Orson Welles o făcuse pe seama publicului american . Nici măcar atunci când televiziunea a arătat imaginea sutelor de farfurii zburătoare, surprinse deasupra regiunii Giura, nimeni nu a vrut să creadă.

— Cretini! spuneau. La televiziune au rămas fără subiecte.

Apoi Radio Brazilia a confirmat știrea. Erau debarcate, cu sutele, la Campinas și Bello Horizonte. Staţiile de televiziune din Toronto, din Cape Town, din Tokio, transmiteau emisiuni dedicate evenimentului. Ziarele au înnebunit. Mai existau însă voci care susţineau că totul nu este decât o uriașă glumă, cea mai mare mistificare a tuturor timpurilor. Apoi, până și Moscova a vorbit de fantasticul eveniment: Siberia colcăia de farfurii zburătoare, mii și mii de mașinării stranii, din deșertul Gobi până în Urali, din Nova Zemlia până în regiunea lacului Baikal. Și atunci toate îndoielile s-au risipit.

Acum, după câteva luni, cred că numai printr-o minune nu s-a declanșat un conflict atomic între blocul oriental și cel occidental. De fapt, din fericire pentru noi, farfuriile nu puteau fi detectate de radar, iar la aterizare, manevra a fost atât de rapidă încât nu a existat practic timpul de a le intercepta cu rachete. În rest, împiedicarea aterizării cu ajutorul armelor nu ar fi folosit la nimic, așa cum au demonstrat încercările prostești ale câtorva militari care, probabil cuprinși de panică, fără a mai aștepta instrucţiunile superiorilor, au înconjurat câteva dintre nave, revărsând asupra lor un potop de grenade atomice. Inutil. Discurile erau absolut invulnerabile. În jurul lor gravita un fel de „umbrelă electronică”. Da, la naiba! Un scut protector împotriva căruia forţa perforantă a oricărei arme se dovedea ineficientă.

Cel mai frumos este că nici unul din echipajele navelor nu a arătat că ar vrea să riposteze. Timp de zece zile ciudatele mașini au rămas nemișcate, stinse, fără să dea nici un semn de viaţă, ca și cum toate ar fi căzut într-un somn profund.

— Nu sunt ostili, a spus cineva.

— Nu sunt ostili, s-a transmis la radio.

— Nu sunt ostili, au repetat canalele de televiziune.

Apoi, pe neașteptate, trapele farfuriilor s-au deschis și sferele au început să iasă, lunecând spre sol pe un fel de plan înclinat. S-au învârtit deasupra câmpurilor, fără să ţină cont de obstacole, trecând prin plante, prin stâlpii de telefon, prin clădiri, deplasându-se totdeauna în linie dreaptă, kilometri întregi, imperturbabile,

adunându-se apoi la un loc, într-un fel de consiliu și întorcându-se după asta fiecare la farfuria ei. Nepăsătoare. Și mai presus de toate, silenţioase!

Ăsta era amănuntul îngrozitor. Cel puţin pentru mine. Sferele nu reacţionau. Puteai să le lovești sau să le urezi bun venit prin portavoce: ele rămâneau tăcute, ignorându-te pur și simplu. Era ca și cum noi nici n-am fi existat, cine știe, poate nici nu puteau să ne vadă.

Istoria a continuat în felul ăsta câtva timp. Dar de acum ne obișnuisem să convieţuim cu sferele.

Premisă majoră: Bretelele se deformează elastic.

Premisă minoră: Tipizu e o bretea.

Concluzie: Tipizu se deformează elastic.

În asta constă întreaga problemă. Ar accepta sferele un astfel de silogism? Pe scurt, odată acceptat faptul că bretelele este un substantiv, deformează, un verb și elastic, un adverb care determină modul în care are loc un anumit proces; odată admise toate acestea, ar recunoaște sferele validitatea raţionamentului meu?

Logica trebuie să fie universală. De acord. (Dar asta este o afirmaţie care s-ar putea dovedi dogmatică.) Adevărul e că nu am dovezi: logica sferelor ar putea să fie diferită. În spiritul adevărului, faptele par să demonstreze că sferele trăiesc într-un plan de existenţă diferit de al nostru, cu legi care nu au nimic de-a face cu cele care ne guvernează.

Tot timpul prezenţei lor aici, pe planeta noastră, ne-au ignorat. Au venit, au stat și au plecat. Fără să lase urme, fără să comunice cu noi, insensibile la toate încercările pe care le-am făcut pentru a stabili un contact.

Eu am stat faţă în faţă cu una din fiinţele alea. S-a întâmplat pe strada care duce la S. Sfera înainta, rotindu-se cu tresăriri ritmice, un enorm sac de substanţă impalpabilă. Și transparentă. Înăuntru era ceva ca un fel de ghem de vene, abia vizibile, unele de culoare brun-roșcată. Era o sferă, și în consecinţă nu avea nici un deasupra nici un dedesubt, nici o parte stângă sau dreaptă. Se învârtea. Și învârtindu-se părea să-și pună necontenit în discuţie propria fiinţă.

Am rămas nemișcat în mijlocul străzii. Era inutil să mă feresc. Știam că sfera urma să mă traverseze fără să-mi facă nici un rău. Am avut doar o senzaţie de răcoare, asemănătoare aceleia pe care o simţi atunci când, transpirat, te expui unui curent de aer. Și m-am trezit de partea cealaltă. Cu sfera în spatele meu, continuându-și drumul ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, ca și cum pentru ea obstacolul reprezentat de corpul meu nici nu ar fi existat.

— Dumnezeule! am exclamat. Și brusc - dincolo de uimirea care mă cuprinsese din cauza întâmplării - mi-a venit în minte definiţia carteziană a substanţei: „res quae ita existit ut nulla re indigeat ad existendum”.

— Bravo! mi-am spus. Astea nu sunt decât cuvinte, pălăvrăgeli filosofice.

Într-o asociere de idei am trecut de la noţiunea de substanţă la cea de substantiv. Sunt sincer: nu mi-au plăcut niciodată lingviștii. Expunerile lor savante pe marginea naturii limbajului, a semnelor ortografice și a regulilor de sintaxă m-au lăsat absolut indiferent. În același timp, încrâncenarea lor de a explica lucruri care, fiind vorba de pure convenţii, nu ar trebui absolut deloc explicate, îmi pare cu desăvârșire ridicolă. Există o singură regulă gramaticală pe care am considerat-o, din totdeauna, fundamentală: criteriul care permite distingerea numelor concrete de cele abstracte. Concret este ceea ce are o greutate, ceea ce există de sine stătător, independent de capacităţile noastre conceptuale de clasificare, îmi amintesc chiar de exemplul cu care bătrânul meu profesor de gramatici obișnuia să ilustreze această regulă: „Palmă, e concret, dar când spui pălmuire, chiar dacă se vede și se simte, este abstract”.

Și sferele? Ce erau sferele? Aveau ele o greutate? Mie mi s-a părut tot timpul că nu. Deci nu erau „substanţă”. Dacă puteai pur și simplu să le traversezi, atunci erau impalpabile, imateriale. Sau poate...

That is the question! Când între noi și sfere exista un contact, noi eram cei care le traversam sau „ceva”-ul lor reușea să traverseze nepedepsit corpurile noastre ? Nu știu. Nu o voi ști niciodată. Conceptele noastre despre substanţă - sofismele lui Cartesius mai ales - trebuie în întregime revăzute. Dar după ce criterii? În baza cărei imposibile experienţe?

O, știu bine că pentru alţii toate astea sunt prostii lipsite de sens. Dar pentru mine sunt importante. Extrem de importante. Eu sunt un filosof. Am trecut prin viaţă căutând adevărul. Sau mai bine zis, criteriul adevărului. Mai întâi a trebuit să mă debarasez de așa zisele consecinţe ale filosofiei kantiene, o muncă obositoare care mi-a răpit cei mai buni ani ai existenţei. Dar, în final, am înţeles că adevărul este bazat pe libertate, iar ceea ce spun eu este adevărat pentru că, având această garanţie, adevărul fiecăruia este bazat pe autocritica gândirii. Sigur, Kant m-a făcut să înnebunesc. Nu reușeam să ies din subiectivismul lui, din negativitatea experienţei pe care o oferea cunoașterea doar a fenomenului, nu și a numenului. Ani de-a rândul Kant și cu mine ne-am privit, faţă în faţă, de pe poziţii opuse. Pentru că, după spusele lui Kant, noi

gândim într-un anume mod și Galileo a stabilit, de exemplu, legea planului înclinat, pentru că o astfel de experienţă descindea din intuiţia și categoriile apriorice ale spiritului uman, în care acestea ar fi, odată pentru totdeauna, prefixate. Prin urmare, o astfel de experienţă ar fi subiectivă în sensul negativ, deci nu ar avea validitate obiectivă. Eu, în schimb, spun că noi gândim astfel pentru că așa trebuie să gândim, și dacă reţinem asta ca pe o afirmaţie adevărată e numai pentru că privim problema în moduri diferite. Pe scurt, gândirea noastră este construită astfel de către noi, dar din acest motiv nu este obligatoriu subiectivă în sens negativ. Datorită autocriticii, ea ne poate garanta validitatea obiectivă.

Ar putea părea ciudat, dar în asta consistă punctul central al filosofiei. Am vorbit în trecere despre asta într-o grămadă de cărţi pe care nimeni nu le-a luat în seamă - lucrări care nu se adresau numai filosofilor - apoi m-am închis în turnul meu de fildeș, cu împăcarea idealiștilor hegelieni, crucieni și gentiliani, a existenţialiștilor, a neorealiștilor și a câtor altora dintre cei care și-au dat seama că gândirea lor se fondează în final pe o oarecare presupunere cu caracter dogmatic.

Astfel a trecut. Și nu spun că, mai târziu, totul m-a scârbit. Pentru că există o fraternitate a oamenilor de știinţă, o legătură de sânge născută din acceptarea comună a postulatelor fizicii și a axiomelor matematicii, și există o singurătate proprie filosofului, care a descoperit un adevăr și îl strânge cu disperare în pumn, de teamă să nu îi scape printre degete. Firesc, în construcţia edificiului meu filosofic am apelat mereu la concepte pe cât posibil universale. Aceste concepte se aflau într-o astfel de opoziţie, încât reușeam să înţeleg din ele lumea contrastantă a opiniilor, putând să ţin în echilibru toate posibilele obiecţii, chiar și pe cele pe care mi le ridicam mie însumi, și într-atât de asemănător stâncilor care ies din mare, acestea se adunau într-un concept, ceva sigur, granitic, căruia era posibil să-i adaugi alte concepte, la nesfârșit. Și pe urmă, când spuneai adevărul și recunoșteai ceva ca fiind adevărat, schema realului nu mai era A, ci A = A, deci mediere, adequatio rei et intellectu (Destul de îndepărtate totuși de orice conotaţii scolastice). Mediere? Dar cum mai este astăzi posibilă medierea? Sferele au venit, au stat fără să comunice, au plecat fără să lase un semn, fără să spună o silabă, au dispărut, așa, ca un meteorit de care te leagă o amintire abia întrezărită.

Ceilalţi zâmbesc. Dar eu îmi petrec nopţile și zilele întrebându-mă. Dacă bretelele se deformează elastic, și dacă Tipizu e o bretea, atunci până la ce punct e valabilă, până la ce punct poate să fie considerată universală afirmaţia că Tipizu se deformează elastic?

Înainte de toate, avea niște mustăţi enervante: negre și subţiri, ușor răsucite la colţurile gurii.

Și muiate în briliantină... Andre Clement îl cercetă încă odată din priviri pe bărbatul care stătea de cealaltă parte a biroului. Nu exista nici cea mai mică urmă de îndoială, întregul său aspect era o confirmare a detectivului particular de modă veche. Dar poate că nu era decât o înscenare, nimic altceva decât praf în ochii naivilor.

Mustăciosul bătea darabana cu degetele mâinii stângi pe marginea scrumierei. Cealaltă mână se ascunsese, probabil în buzunar, sau era pur și simplu așezată pe coapsă. Braţul drept se mișca insesizabil, ca și cum mâna invizibilă de sub masă ar fi adus alinare unui genunchi cuprins de mâncărimi.

Andre observă manșetele șifonate, unghiile nu tocmai curate, degetele îngălbenite de nicotină. Nu, omul nu fuma pipă, și măcar din punctul ăsta de vedere se deosebea de clișeul stereotip al detectivului.

— Cazul e al naibii de complicat, spuse investigatorul, încetând brusc să mai bată cu degetele în scrumieră.

— Da, foarte complicat, aprobă Andre. Și în acel moment, înţelese că ar fi făcut mai bine dacă ar.fi rămas acasă. Ideea de a se destăinui unui poliţai fusese o tâmpenie care-i încolţise în minte într-un moment de disperare.

— Dar Antoine Laforgue nu dezarmează, domnule! Pe ușa mea scrie „Ochi de Linx”, și e adevărat. Tonul fusese emfatic, o îngâmfare care trezi în Andre un Puternic sentiment de antipatie.

Vocea n ieși din piept, ștearsă. Se temea parcă să nu-și trădeze tulburarea:

— Ce se poate face, domnule Laforgue?

Detectivul lovi cu palma în tăblia biroului.

— Calm, tinere, spuse, frecându-și fruntea cu un aer profesional. Deschise un sertar și scoase o foaie albă. Ordine - decretă el - ordine înainte de toate. Scoase capacul stiloului.

— Numele, vă rog.

Andre ezită un moment. Ceva îi spunea că trebuie să se ridice și să plece.

— Andre Clement, spuse în cele din urmă.

— Vârsta?

— Treizeci și doi de ani.

— Profesia?

— Medic.

— Practicaţi liber sau lucraţi pe lângă vreun spital?

— Nu chiar. Lucrez la Centrul Biologic pentru Cercetări asupra Cancerului.

— Căsătorit?

— Nu. Dar ce-are a face? Eu am venit pentru...

— Domnule Clement, îl întrerupse detectivul, completarea formularului reprezintă îndeplinirea unui proces cerut de lege. Vă rog să vă păstraţi calmul. Domiciliul?

— Chateau Beauregard, Saint Julien.

— Frumoasă zonă. Vara trecută am petrecut acolo o săptămână de vacanţă.

— A, da? exclamă Andre încercând să pară interesat.

— Da. De fapt nu a fost vorba tocmai despre o vacanţă. M-am dus acolo în interes de serviciu. Dar m-am simţit ca în vacanţă: un soţ gelos mă angajase să-i supraveghez soţia, o frumoasă doamnă care, în vilegiatură, avea obiceiul să călărească puţin cam prea mult.

Andre strâmbă din nas. Să vezi, se gândi, că mitocanul ăsta o să-mi spună acum că frumoasa doamnă l-a călărit până și pe el. Dar Laforgue nu-și mai continuă povestea. Îi întinse stiloul lui Andre și împinse formularul de cealaltă parte a biroului.

— O semnătură, vă rog. Și un aconto... Deschiderea cercetărilor presupune o plată în avans de douăzeci și cinci de mii de franci.

Tariful era mare. Totuși Andre semnă și plăti fără să comenteze.

— Acum... spuse rar detectivul, așezând la loc formularul și închizând sertarul. Și repetă: Acum... acum. Avem de-a face cu clasica problemă a găsirii acului în carul cu fân.

— Da, dar fata are totuși părul roșu. Amănuntul ăsta restrânge câmpul cercetărilor.

— De acord. Cu toate astea, găsirea ei rămâne în continuare o problemă extrem de dificilă. Vedeţi, faptul că fata are părul roșu m-ar putea pune din start pe o pistă falsă. Trebuie să ţineţi cont că în ziua de azi o femeie din zece își afișează coama roșcovană. E vorba de vopseluri, bine înţeles, dar tocmai în asta constă inconvenientul. Se poate trece cu o mare ușurinţă de la o culoare a părului la alta. Fata care vă interesează poate să fi trecut între timp pe la coafor. O pastilă și adio păr roșu! Acum ar putea să fie albastru electrizant sau de-a dreptul blond platinat...

— Weena are pistrui. Pistrui mărunţi pe obraz și chiar sub braţ. E o roșcată autentică...

Laforgue își deschise agenda și notă: Pistrui. O roșcată autentică, adevărat? Chiar așa.

— Sunteţi sigur de ce spuneţi, doctore? Andre pufni, vizibil iritat.

Ascultaţi-mă, domnule Ochi de Linx. Dacă am spus roșcată

autentică, nu înţeleg de ce amănuntul acesta vă tulbură atât. În plus, Weena și cu mine am stat împreună mai bine de cincisprezece zile. Nu cred că ar fi putut să-și introducă sub piele pete false.

Laforgue tuși ușor.

— Vă înţeleg perfect, doctore. Aș dori însă ca și dumneavoastră să înţelegeţi ceva: întrebările mele nu caută să satisfacă o curiozitate personală, ci sunt puse în interesul exclusiv al clientului. În anchetele de felul ăsta, datele de la care se pornește nu sunt niciodată prea multe.

Răsfoi rapid paginile agendei, apoi își prinse rădăcina nasului între degete, într-o caraghioasă încercare de concentrare mentală.

— Să recapitulăm, reluă pe un ton autoritar. Prima oară când aţi întâlnit-o pe fata cu părul roșu a fost cu optsprezece zile în urmă, pe plaja de la Saint Julien. Exact?

Andre încuviinţă plictisit.

— Vă rog să aveţi bunăvoinţa de a-mi povesti detaliile primei întâlniri.

— Dar v-am mai spus o dată toate astea! răbufni Andre, enervat. Și apoi nu văd motivul pentru care îmi cereţi să mă întorc la niște detalii atât de lipsite de importanţă...

— Sunt importante, totuși... Vă rog să-mi prezentaţi faptele ca și cum aţi face-o pentru prima oară.

— Fie. Să fi fost pe la unsprezece, eram pe plajă, întins. Mă bronzam...

— Mai era multă lume?

— Nu. Vreo zece, cincisprezece persoane cu totul, și la distanţe mari. Cunoașteţi Saint Julien, nu-i așa? Locul e frumos, dar hanurile și motelurile lipsesc, așa că plaja e aproape tot timpul goală. Deci, mă întinsesem aproape de apă. Aveam ochii închiși. Probabil eram pe jumătate adormit. Dintr-o dată, deschid ochii și o văd. O vedeţi?

— Da, Weena stătea în picioare, în bikini, la nu mai mult de doi metri de mine. Și mă privea.

— Vă rog să fiţi mai clar.

— Ce să fie mai clar de atât? Am spus și vă repet că mă fixa. Poate că mă privea de acolo deja de câteva minute, nu am de unde să știu. Stăteam cu ochii închiși...

— Descrieţi-mi privirea. Era o... ocheadă interesată?

Andre nu răspunse. Insistenţele detectivului îi puneau nervii la grea încercare.

— Încercaţi să înţelegeţi, domnule Clement. Întrebarea mea e justificată. Nu se poate spune cu adevărat că Saint Julien este o plajă foarte frecventată, dar vedeţi, aventurierele se învârt mai peste tot...

Andre se înroși de furie.

— Weena nu e o aventurieră, izbucni cu o voce alterată. Știu ce spun, cincisprezece zile am stat împreună și nu s-a întâmplat niciodată să... Adică, mi-aș fi dat seama. Vă rog să ţineţi cont că Weena a dispărut, dar că din casa mea nu lipsește nimic, nici măcar un fir de aţă...

— Vă rog să vă păstraţi calmul. Era doar o ipoteză de lucru, o pistă ca oricare alta. În rest, ajunge o privire ca să-ţi dai seama că sunteţi un om înstărit. Am dreptate ? Și pe urmă... diamantul acela pe care-l purtaţi la degetul mic poate îndepărta orice dubiu al celui mai reticent observator. Dar să ne întoarcem la momentul întâlnirii. După aceea ce s-a mai întâmplat ?

Andre se scotoci prin buzunar în căutarea ţigărilor. Laforgue împinse spre el pachetul.

— Vreţi să spuneţi, imediat după aceea? Nimic deosebit. Cum și-a dat seama că am deschis ochii și că, la rândul meu, stânjenit, o priveam, Weena s-a îndepărtat, dar nu cu mult. S-a așezat pe o stâncă, la vreo zece metri depărtare.

— Natural, tactica singurătăţii. Presupun că fata nu v-a mai aruncat nici o privire.

— Nu, din când în când întorcea capul spre mine și mă privea. Atunci am sărit în apă și m-am îndreptat spre larg. Vedeţi, nu sunt genul care se dă înapoi de la povești de felul ăsta. Dar când o femeie atât de frumoasă te privește așa... Există în mine un semnal de alarmă. Am simţit că era mai bine să ies în larg.

— Așa, și pe urmă cum au evoluat faptele? .

Andre strivi în scrumieră ţigara pe care abia o aprinsese.

— M-am suit pe ponton. Nu mai era nimeni. M-am lăsat mângâiat așa, de unul singur, de respiraţia mării, când, deodată, capul ei a ţâșnit dintre valuri. „Bună”, mi-a zis și s-a prins de platformă. S-a ridicat cu agilitate, fără cel mai mic efort. Am rămas acolo mai mult de o oră, întinși, privind cerul, fără să ne spunem un cuvânt...

— Și pe urmă?

— Apoi ne-am întors pe mal, înotând încet, din când în când aventurându-ne în scurte incursiuni subacvatice, înţelegeţi, nu? Singurele jocuri care se fac în apă. Pe plajă, Weena m-a luat de mână și m-a condus spre unul dintre pâlcurile de arbuști. Își lăsase hainele în niște tufe. Mașina mea rămăsese în stradă, la vreo sută de metri. M-am dus și eu să mă îmbrac și am așteptat-o.

Laforgue reluă interogatoriul.

— Descrieţi-mi hainele fetei, spuse cu o voce rece, impersonală.

— Hainele? Hm, Weena era îmbrăcată destul de simplu: o pereche de pantaloni din pânză neagră, sandale argintii și o

cămăşuţă verde strălucitoare. Nimic altceva. Şi o geantă, unul dintre săculeţele acelea cu mânere metalice şi cu o curea lungă pentru purtat pe umăr. Laforgue îşi notă.

— Aţi mers undeva cu fata după aceea?

— Am mers pe o terasă, nu departe de acolo.

— Despre ce aţi vorbit?

Andre se strâmbă, încercând să dea de înţeles că despre asta avea amintiri mai curând vagi...

— Nu ştiu, spuse. Nimic în mod special, de vreme ce abia ne cunoscuserăm. La un moment dat ea mi-a spus: „Mă cheamă Weena”. Iar eu: „Weena, şi mai departe?”. Iar ea: „Weena şi atât.” Voiam să aflu ceva mai multe despre ea, de unde venea, ce muncă o aştepta la sfârşitul vacanţei. Îmi amintesc că a început să râdă ca o nebună. Mi-a declarat că-şi petrece vacanţele incognito. Aşa că... Putea să fie vânzătoare, profesoară sau principesă irlandeză.

Dar dacă stau bine să mă gândesc nici nu mă prea interesa, aşa cum nu mă interesa dacă Weena era liberă sau măritată, divorţată sau văduvă. Îmi plăcea şi atât. Nici după aceea nu am mai simţit nevoia să-mi satisfac astfel de curiozităţi, cel puţin atâta timp cât Weena a rămas cu mine.

— Mda, mormăi Laforgue, mda, şi apoi?

— Apoi ce?

— Unde v-aţi dus atunci când aţi terminat cu terasa?

Andre Clement se ridică în picioare, cu privirea tulbure şi iritată a celui care tocmai a atins limitele răbdării.

— Până aici, domnule Laforgue, spuse, punându-şi pumnii pe masă într-o atitudine ameninţătoare. După ce am ieşit din restaurant, am dus-o pe Weena la mine acasă.

Când nu am multă treabă la institut, locuiesc la Chateau Beauregard, singur, în douăzeci de camere numai ale mele, cu un majordom, o bucătăreasă şi un servitor care se ocupă şi de grădină. Am dus-o pe Weena la mine acasă şi am făcut dragoste. Dar dacă credeţi că sunt dispus să vă povestesc amănuntele, vă înşelaţi amarnic. M-am adresat dumneavoastră pentru cercetări. Culegeţi-vă informaţiile şi încetaţi să mă mai torturaţi.

Detectivul schiţă o jumătate de reverenţă şi zâmbi, dulceag, fluturându-şi mâinile într-un gest care amintea puţin de ceremonioşii curteni ai secolului şaptesprezece.

— Sunteţi cu nervii la pământ, domnule. Înţeleg, fata trebuie să fi fost frumoasă foc iar dumneavoastră v-aţi cam aprins, asta e sigur, tot atât de sigur ca şi faptul că pe mine mă cheamă Antoine Laforgue. Îmi dau seama, de altfel, de cât de stânjenitor şi de neplăcut trebuie să fie să îi vorbeşti unui străin despre amănuntele

vieţii tale intime. Vî repet, în orice caz, întrebările mele sunt puse în interesul exclusiv al clientului. Sarcina mea ar fi extrem ușurată dacă...

— Nu mai am nimic de adăugat, declară sec Andre. V-am spus cum o cheamă și cum era îmbrăcată, v-am dat informaţiile și am semnat un contract. De-acuma, gata, puneţi-vă în mișcare și aduceţi-mi un rezultat, dacă puteţi.

Își încheie sacoul, pregătindu-se să plece.

— O clipă, domnule Clement. Mai e un detaliu pe care aș vrea să-l clarific. Mi-aţi spus că fata v-a fost oaspete timp de cincisprezece zile. A ieșit vreodată singură, fie și pentru foarte puţin timp ?

— Nu! roși Andre. Am stat împreună, zi și noapte, ca doi îndrăgostiţi în luna de miere. Mai vreţi să știţi și altceva?

— Da, aș vrea să știu cu exactitate când și-a luat porumbiţa zborul ?

— Acum trei zile. M-am trezit, singur, într-un pat care mi s-a părut imens, rece și inutil. La revedere domnule Laforgue.

Ochiul de linx nu-și pierdu cumpătul. Se ridică și, ocolind biroul, îl ajunse pe Andre în apropierea ușii biroului.

— Încă o întrebare, doctore, îi spuse, prinzându-l de braţ. Nu mi-o luaţi în nume de rău, vă rog. Mi-aţi spus că fata a dispărut acum trei zile, adică în dimineaţa zilei de joi. N-aţi avut nici un fel de discuţii cu o seară înainte? Aţi observat din întâmplare ceva deosebit în comportamentul ei, știu și eu, un gest, un cuvânt? Vedeţi, uneori femeile se supără pentru niște prostii și reacţionează cu totul iraţional. Weena ar putea fi ascunsă prin apropiere, așa, pentru plăcerea de a vă face griji. S-ar putea întoarce dintr-o clipă într-alta.

— Nici un fel de discuţie, domnule Laforgue, îl întrerupse brusc Andre. Nici miercuri seara și niciodată. Au fost cincisprezece zile de perfectă armonie, și niciodată, spun niciodată nu a intervenit ceva anormal sau neobișnuit în relaţia dintre noi. Bună seara, domnule Laforgue.

* * *

— Bună seara, domnule Laforgue!

Plecase întorcându-i spatele, insensibil la insistenţele detectivului care, aplecat peste balustrada scării, îl striga cu voce puternică.

Poate Laforgue avusese dreptate, poate că nu era nimic morbid în setea lui de amănunte, ci numai o solicitare justificată de dorinţa de a avea un start bun într-o anchetă care părea extrem de dificilă. Acum Andre îl înţelegea foarte bine. Cât ar fi fost de bine dacă ar fi

golit întreg sacul, informându-l pe Laforgue până în cele mai mici detalii. Vorbise despre cincisprezece zile de perfectă armonie, dar aceasta era adevărat numai în parte, pentru că în adâncurile relaţiei lor rămăsese în permanenţă ceva enigmatic și de nedefinit.

Vacanţele mi le petrec incognito, spusese Weena. De acord. Acceptase jocul de la început și nu îi pusese niciodată întrebări ale căror răspunsuri ar fi putut duce la dezvăluirea adevăratei ei identităţi. Weena i se păruse în permanenţă un palat imens, cu mii și mii de camere, fiecare diferită de celelalte, un labirint cu trasee inexplicabile, prin care era frumos să rătăcești și să te descoperi în plinătatea oricărei fantezii devenite aproape instantaneu realitate. Apoi însă, odată cu trecerea timpului, statutul vag și nesigur al relaţiei lor începuse să-l sâcâie. Weena era un sfinx, o femeie fără trecut. Fusese imposibil să obţină de la ea vreun amănunt oricât de mic. Părea că amintirile fetei se opreau la ziua în care se întâlniseră pe plaja de la Saint Julien.

Andre îi ascunsese lui Laforgue mai multe lucruri. De exemplu, nu îi spusese că scotocise odată în geanta Weenei. Nu găsise nici acte, nici bani, numai ceva mărunţiș și... un săculeţ cu diamante. Iar dincolo de toate astea, ascunsese un episod, halucinanta întâmplare petrecută în cursul nopţii de miercuri. Weena era pe pat, întinsă lângă el, când, dintr-o dată... Poate totuși nu fusese vorba decât de un vis, de un coșmar născut de simţurile lui excitate la maximum. Weena dispăruse a doua zi dimineaţă, poate că părăsise casa fără măcar să. mai aștepte să se lumineze, între coșmar și dispariţia femeii nu exista nici o legătură logică, totuși, un sentiment obscur îl tăcea pe Andre să bănuiască, între cele două evenimente, un raport ca între cauză și efect.

Chiar și acum, așezat pe malul mării, cu ochii fixând orizontul unde enorma gogoașă roșie a soarelui se umfla în strălucirea amăgitoare a asfinţitului, gândurile lui păreau ca paralizate de efortul de a aduna cuvinte și imagini într-un mozaic imposibil de recompus.

Weena plecase. Înţelese subit că n-avea s-o mai revadă niciodată. În clipa aceea marea i se păru inutilă și absurdă.

Weena plecase. Weena plecase.

Culese o piatră și o aruncă în mijlocul valurilor, într-un gest de disperare. Apoi se ridică și începu să meargă de-a lungul malului. Plaja era goală. Andre o traversă pe toată, până la poteca ce se pierdea pe sub liziera de pini și eucalipţi.

Seara arunca umbre lungi.

* * *

— Ar trebui să încerci să te distrezi, îi spuse Jean Aumont, adoptând un ton aproape părintesc. Într-o săptămână trebuie să te întorci la lucru și mi se pare că mai e cam mult până ce se va putea spune despre tine că ești un tip în plină formă...

Andre scutură din cap, dezgustat.

— Dar ce naiba ai? continuă Jean. Cum e posibil să nu reușești să scapi de depresia asta? Ești într-o stare de să-ţi plângi de milă, și când mă gândesc că toate astea ţi se trag de la o femeie, pe cuvânt de onoare că îmi vine să te iau la palme.

Andre, cu capul aplecat, continua să fixeze desenele tapetului.

— Ascultă-mă, continuă netulburat prietenul. Pleacă pentru câteva zile din Saint Julien. Ia mașina și dă o fugă spre Biarritz. Acolo sunt o mulţime de localităţi balneare care colcăie de fete frumoase. Ai încercat metoda cu: „cui pe cui se scoate?”

Andre îi aruncă o privire îngheţată:

— Tu ai cunoscut-o pe Weena, nu-i așa?

— Da, când am venit la Saint Julien, după invitaţia pe care mi-o trimiseseși cu o săptămână mai înainte. Dar între timp fata se instalase la tine. În ziua aia, alături de voi, am petrecut cele mai tăcute ore din toată viaţa mea. Nici măcar nu mi-am desfăcut bagajul, îţi mai amintești ? Am plecat în cursul după-amiezii, cu o scuză...

— Tu ai cunoscut-o, nu-i așa?

— Da, Andre, am văzut-o în ziua aia. Rămase câteva clipe perplex, cu expresia celui care își dă seama dintr-o dată că nu își poate ajuta prietenul. Era foarte frumoasă, dacă asta vrei să spui. Știu, nu e ușor de găsit pe cineva care să merite cu adevărat s-o înlocuiască...

Andre se izbi cu pumnul în mijlocul frunţii.

— Mi-e teamă că am să înnebunesc, spuse, ridicându-se în picioare și începând să se plimbe înainte și înapoi prin cameră. Dacă aș putea s-o șterg din memorie, dacă mi-aș putea-o alunga din minte...

— Ascultă-mă pe mine, reluă Jean. Schimbă aerul. Dacă săptămâna care ţi-a mai rămas nu-ţi ajunge ca să te pui pe picioare, ai putea chiar să ceri o prelungire...

— E inutil, se plânse Andre, oprindu-se în faţa prietenului său. Poate cel mai bun lucru ar fi să îmi reîncep cât mai repede serviciul. Am nevoie să muncesc până la epuizare, Jean. Poate că de mâine încolo, dacă vei vrea să mă mai vezi, va trebui să vii la Centrul Biologic. O să mă închid în laborator și n-am să mai ies decât când mintea mea va fi redevenit limpede.

Jean se strâmbă și își ciocăni ţeasta cheală, în semn de dezaprobare.

— Nervii tăi sunt pe bigudiuri, spuse. Ești tras la faţă și ai ochii umflaţi de somn. Hai, recunoaște, nu reușești să dormi, așa-i?

— Nu, recunoscu Andre cu voce stinsă. Fac tot ce pot ca să nu adorm, nu vreau să îmi umplu nopţile de coșmaruri, înţelegi ?

— Coșmaruri? Acum cred că exagerezi, Andre!

— Ascultă Jean, tu habar nu ai ce s-a întâmplat cu o noapte înainte ca Weena să dispară... Am văzut ceva înfiorător, Jean, și imaginea aia mă urmărește încă, cu fiecare zi care trece îmi este tot miai greu să mi-o alung din faţa ochilor, fiecare zi care trece mă convinge din ce în ce mai mult că nu a fost nici un fel de halucinaţie...

Jean holbase ochii. Pe faţa lui prelungă și osoasă puteai citi surpriza și mirarea.

— Liniștește-te, spuse încercând să nu arate un interes prea mare pentru ceea ce tocmai spusese prietenul său. Ce s-a întâmplat în noaptea aia?

Andre își turnă ceva de băut, încet. Apoi începu să povestească:

— Adormiserăm, târziu ca de obicei. Cel puţin eu dormeam. Apoi, în inima nopţii, o explozie puternică m-a făcut să sar din somn. Weena se lipise strâns de mine și tremura de frică. Se refugiase în braţele mele ca o fetiţă în pericol. Se părea că afară natura înnebunise. Marea semăna cu mormăitul unui gigant supărat. Vântul, cu urletul unor bestii înfometate. Din timp în timp camera era luminată ca ziua. M-am dus să închid jaluzelele, dar lumina fulgerelor continua să intre în cameră, așa încât puteam distinge detaliile mobilelor, obiectelor și...

— Continuă, zise Jean, de acum incapabil să-și mai ascundă curiozitatea.

— Am văzut-o pe Weena, continuă Andre cu o voce tremurătoare. O mângâiam când, dintr-o dată, un fulger mai lung și mai puternic ilumina camera. Jean! Faţa ei era albă ca varul, moale, sub degetele mele, care o mângâiau... Și ochii, nu pot să-ţi descriu ochii aceia... Erau albi și mari ca două orologii imense. Înţelegi, Jean? Lipit de mine, în patul meu, era un monstru!

Jean plecase. Îl bătuse cu mâna pe umăr, îi făcuse cu ochiul ca și cum ar fi vrut să-i dea de înţeles că povestea aceea cu Weena cu faţa albă nu era absolut deloc demnă de luat în considerare. Pentru el era limpede: Andre era obosit și avea nevoie de odihnă și de relaxare.

Jean nu se înșela. Dar lui Andre nu-i venea să se îndepărteze de Saint Julien. Prefera să rămână la Chateau Beauregard chiar dacă

locul îi amintea de Weena în fiecare clipă a zilei. Îl aștepta dintr-un moment într-altul pe acel insistent Laforgue, sau măcar un raport scris din partea lui, referitor la rezultatele cercetărilor. Chiar și acesta era un motiv suficient de bun pentru a rămâne la Saint Julien.

Andre trecu câteva zile printr-o obsesivă depresiune psihică. Telefona la biroul detectivului de mai multe ori. Ochi de Linx nu era. Secretare îi confirmase că directorul părăsise Bordeaux-ul din motive profesionale. Totuși, putea să stea liniștit. Numărul său fusese notat și imediat ce Laforgue avea să se întoarcă, urma să îl sune de urgenţă.

Trecu o săptămână întreagă. Andre spiona de fiecare dată mașina poștei, întrebându-l de douăzeci de ori pe zi pe Gabriel, majordomul, dacă nu cumva, din întâmplare, nu apăruse vreo telegramă sau vreun apel telefonic din Bordeaux. Gabriel clătina din cap cu o expresie nemulţumită și se retrăgea bombănind.

Apoi, în sfârșit, Laforgue ajunse la Chateau Beauregard. În dimineaţa zilei de marţi. Andre stătea la fereastră, așa că văzu o utilitară, roșie și prăfuită, trecând de poartă. Ochi de Linx traversă curtea, lucind de transpiraţie, într-o cămașă cu mâneci scurte, ţinându-și sacoul pe braţ. Andre îi ieși în întâmpinare aproape alergând.

— Mi-e o sete teribilă, începu detectivul înainte chiar de a-i întinde mâna. Fir-ar să fie, ce zăpușeală!

Andre îl conduse în sala armelor și îl instala pe un fotoliu. Laforgue nu mai scoase nici o vorbă până când nu dădu peste cap două pahare de limonada cu gheaţă.

Andre tremura de nerăbdare. Investigatorul își șterse mustăţile cu dosul mâinii, după care începu să se cotrobăiască prin buzunare. În final scoase o ţigară, pe care și-o aprinse pe îndelete.

— Roșcatele sunt de-a dreptul ceva de speriat, începu, ca și cum ar fi vorbit pentru sine. Ce vă spuneam, domnule Clement? Datorită blestematelor ălora de vopsele, Franţa e plină de coame înflăcărate. Știţi câţi kilometri am bătut? Am urmat trei piste false înainte s-o găsesc pe cea corectă.

— Ah! Slavă domnului, aţi reușit să-i daţi de urmă. Unde e Weena?

Laforgue avu o grimasă și deschise braţele într-un gest de supremă stânjeneală.

— O clipă, domnule. Vă rog să nu mă înţelegeţi greșit. Vedeţi, prima pistă pe care am urmat-o m-a dus la La Rochelle. Era vorba de o roșcată artificială, plecată din Saint Julien în după-amiaza zilei de șapte. Ar fi trebuit să-mi dau seama imediat că pista e falsă,

dar....

— Să ne întoarcem la subiect, îl întrerupse Andre. Acestea sunt amănunte care nu mă privesc. Vorbiţi-mi despre pista corectă, vreau să aflu de Weena. Unde e?

— La Rocquefort, pe malul râului Douze. A fost văzută acolo, săptămâna trecută, mi-au confirmat-o mai mult de douăzeci de persoane. Roșcată, cu braţele pistruiate, cu pantaloni de stofă neagră, sandale argintii și cămașă de un verde strălucitor. Fără nici o îndoială, ea era. Dar a dispărut. Am bătut zona, casă cu casă, am răscolit împrejurimile, fabrici, spitale, secţii de poliţie. Știţi, noi avem cunoștinţe și prieteni aproape mai peste tot...

Gabriel intră, purtând o mică tavă de argint.

— V-a sosit o scrisoare, domnule, spuse majordomul, oprindu-se la doi metri distanţă.

Andre nu îi aruncă nici măcar o privire. Îi făcu doar, în grabă, semn să plece, punându-l într-o situaţie neplăcută.

Majordomul puse tava pe o servantă largă, cu intarsii, și ieși cu capul plecat.

— Continuă, îl îndemnă Andre pe detectiv. Povestește-mi toate amănuntele, te rog.

— Fata a plecat din Saint Julien cu o mașină de ocazie. L-am găsit pe șoferul care a condus-o, un tinerel scund, pe nume Rene, care locuiește în zonă, la câţiva kilometri de aici. Au plecat pe la opt dimineaţa, pe o vreme câinească. Fata era udă din cap până în picioare. Tremura ca un hoţ încolţit. Rene spune că a avut un sentiment ciudat când i-a ieșit în faţă, zgribulită, cu părul ud și încâlcit. Condiţiile de pe șosea erau foarte proaste, așa că le-au trebuit mai mult de două ore ca să ajungă la Rocquefort. Rene spune că fata îi transmitea un sentiment de frică. Stătuse pe canapeaua din spate, dând semne limpezi de suferinţă. El putea să o vadă în oglinda retrovizoare. Tot timpul drumului a ţinut o batistă pe faţă.

Rene spune că nu a reușit să înţeleagă dacă făcea asta pentru că o deranja lumina farurilor, sau pentru că...

Laforgue avu o clipă de ezitare, apoi continuă:

— Nu știu ce să spun, doctore. Rene zice că fata a stat cu capul sprijinit pe perna mașinii, cu mâinile în buzunare și cu faţa acoperită de batistă. Poate pentru că plângea și nu voia să se observe, asta bănuiește tinerelul, dar eu sunt de o cu totul altă părere...

— Adică? întrebă Andre cu o voce nesigură.

— Fata a coborât din mașină la intrarea în Saint Justin și a intrat în localul camionagiilor. Am vorbit cu administratorul și am putut

aduna câteva detalii certe. Vă rog să mă înţelegeţi, doctore: e imposibil ca la ora unsprezece dimineaţa tot localul să fie plin de clienţi beţi. Administratorul mi s-a părut un om la locul lui. El spune că fata a intrat aproape alergând. A băut două sau trei pahare de apă, ca și cum ar fi luat foc pe dinăuntru. Și apoi... apoi s-a simţit rău. S-a făcut palidă ca o moartă, flască, cu pielea căzută și ridată, ca și cum ar fi îmbătrânit subit. Nu știu, doctore, poate camionagii erau beţi... Barmanul spune că faţa femeii se transforma tot timpul. Acum era frumoasă, acum urâtă, cu ochii mari, rotunzi și albi ca laptele...

— Gata! urlă Andre, ajuns aproape la capătul puterilor. Nu-mi mai descrieţi aspectul ei. Vreau să știu ce s-a întâmplat după, unde s-a dus, unde se ascunde...

Laforgue desfăcu din nou braţele și ridică din umeri.

— A dispărut, spuse, strângând din buze cu o expresie de profundă dezamăgire. După ce a ieșit din local, clătinându-se, a luat-o pe strada care se înfundă în tufișuri. Am vorbit cu ultima persoană care a văzut-o, un tăietor de lemne care administrează regiunea. Mi-a spus că fata a trecut prin faţa barăcii lui și s-a afundat în desișuri, alergând ca o nebună. Puţin mai târziu a auzit ceva ca un fel de explozie înăbușită, ca o bătaie stinsă de tobe. Nimic altceva.

M-am aventurat în desiș, din pură curiozitate. Nici o urmă, vă asigur. Unicul element demn de reţinut era o urmă circulară de vegetaţie carbonizată, o pată neagră de cinci sau șase metri diametru, la o distanţă de cam o jumătate de milă de marginea tufișurilor. Poate că a fost vorba de un fenomen de auto-combustie, sau poate... Mi-a trecut prin minte că ar fi putut fi urma unui foc făcut de ţigani.

Andre nu-l mai asculta. Se simţea cuprins de o furie incontrolabilă. Era o senzaţie obscură și neclară, dar care, puţin câte puţin, în salturi imperceptibile, tindea să se transforme într-o idee din ce în ce mai clară, până când... Dumnezeule! Ce sens ar fi putut să aibă o asemenea bănuială? Nu trebuia, nu trebuia sub nici o formă să îi permită imaginaţiei să-i joace o festă atât de macabră! Weena plecase. Dar cine era Weena? Mai avea încă în faţa ochilor figura aceea în întregime albă, neașteptat de moale, ochii aceia rotunzi și bulbucaţi, ca două globuri de gelatină, siniștri, oribili, în lumina lămpii...

Laforgue încercă să-și ceară scuze. Pentru detectiv cercetările se încheiaseră, dar dacă el ar fi dorit să mai fie întreprinse investigaţii suplimentare...

Îl conduse la ușă. Ameţit, rămase pe treptele de la intrare,

urmărind cu privirea camioneta prăfuită care se îndepărta cu un hârâit de motor ambalat.

Apoi majordomul îl trezi ca dintr-un vis.

— Scrisoarea, domnule, îi aminti respectuos. E pe servantă, în sala armelor.

Intră în casă ca un somnambul. Scrisoarea. Din clipa în care o luă în mână înţelese că era de la Weena. În mod ciudat, nu avea nici un chef să o citească: simţea trezindu-se în el o conștientă lucidă, ca și cum ar fi fost vorba despre lucruri și întâmplări vechi, de neschimbat, o certitudine elementară și limpede, ca un instinct.

Andre mângâie cu degetele plicul aspru, ușor mototolit, plin de pete și stropi. Numele și adresa fuseseră scrise de o mână stângace. Desfăcu plicul încet, aproape cu reţinere : patru file, fără dată, litere care deveneau din ce în ce mai nesigure și mai înghesuite, neinteligibile, iar la urmă, un nume scris cu caractere enorme: WEENA.

Emoţiile în asaltară cu violenţă, un val de amintiri se prăvăli peste el, gata să-l doboare. Apoi, din nou indiferenţa. Ca și cum tot acel marasm de senzaţii și amintiri ar fi aparţinut altcuiva, nu lui, ci unei alte persoane care trăia în interiorul său, un altul care se cuibărise înăuntru ca un braconier.

Citi:

„Dragă Andre, așa se începe o scrisoare, nu-i așa? Trebuie să-ţi cer iertare: am lăsat să se nască în tine o iluzie, cu toate că știam că nu o voi putea întreţine la nesfârșit. Andre, Andre iubitul meu, unica și intangibila mea iubire! Când vei primi aceste rânduri eu voi fi departe, dincolo de timp și spaţiu, mai departe de orice barieră imaginabilă. Nu te întreba unde, nu încerca să înţelegi, nu vei reuși. Îţi sunt totuși datoare cu o explicaţie, chiar dacă știu că îmi va fi foarte greu să te conving. Tu ai toate drepturile să afli motivele care m-au îndemnat să fug. Ei bine... Nu e ușor, Andre. Dacă ai reuși, măcar pentru o clipă, să recapeţi sufletul nevinovat și naiv al unui copil, atunci poate... Ascultă. Încearcă să-ţi imaginezi o lume îndepărtată, o lume ca atâtea altele, ca a ta, unde există și suferinţe și bucurii, o lume de fiinţe diferite, al căror aspect, pentru tine, nu ar putea fi decât îngrozitor. Și acum imaginează-ți o vrăjitoare, care are puteri ciudate, care poate, prin știinţa ei, să-și schimbe oribila înfăţișare, dar care e tristă și nefericită pentru că natura nu a înzestrat-o cu un dar pe care alte femei îl au: acela de a putea fi mamă. Și mai imaginează-ţi încă, un posibil remediu. Imaginează-ţi o plantă miraculoasă care i-ar putea da vrăjitoarei sublima speranţă a iubirii materne. Știu, vei crede despre mine că sunt o nebună care fabulează, sau că vreau să fac o glumă proastă.

Şi totuşi, oricât ţi s-ar părea de absurd şi ireal, povestea pe care ţi-am istorisit-o este adevărată. În lumea din care am venit şi în care mă pregătesc că mă întorc, eu reprezint o rară anomalie: nici un mascul din specia mea nu mă poate face să devin mamă. Tu însă da. Tu, bărbatul, tu sau un oarecare altul dintre mulţii locuitori ai micii tale lumi. Pentru asta am venit la voi. Îţi aminteşti, Andre, prima noastră întâlnire, pe plajă? Erai acolo, în lumina soarelui, ca o statuie de bronz, frumos şi bun. Şi totuşi... Am simţit repulsie. Pentru că suntem diferiţi, dragostea mea! Nu mă întreba cum am putut, cum am făcut să mă îndrăgostesc de tine. Poate regina matcă să se îndrăgostească de un trântor? Asta s-a întâmplat, Andre. Simţeam adevăratul meu corp, pe care îl ascundeam de tine în spatele iluzoriului aspect exterior care te atrăgea atât de tare, devenind cu fiecare zi, cu fiecare oră din ce în ce mai asemănător cu al tău: viaţa alături de tine semăna puţin cu întoarcerea către matricea originară comună. Te-am simţit parte din fiinţa mea, ţi-am simţit trupul în după-amiezile însorite şi în nopţile adânci, ca pe 5 continuare a trupului meu. Şi te-am iubit, Andre. Cu pasiune. Total. Cu toată fiinţa mea. După care... Adu-ţi aminte ultima noapte pe care am petrecut-o împreună, atunci când fulgerele au luminat camera iar tu ai putut, pentru o clipă, să întrezăreşti adevărata mea înfăţişare. Nu, Andre, nu a fost o halucinaţie. În clipele acelea, aproape că îţi citeam gândurile şi intuiam groaza care se ascundea în spatele tresăririi tale neaşteptate. Îţi aminteşti ? Am vrut să aprinzi lumina. Am vrut, cu un efort suprem, să mă arăt ţie, încă o dată în toată splendoarea aparentei mele frumuseţi. Nu-ţi poţi imagina cât am suferit: mă ţineai strâns, mă mângâiai pe braţe şi pe umeri cu o disperare sălbatică, de parcă ai fi vrut să controlezi fiecare centimetru al pielii mele, consistenţa ţesuturilor, tăria cărnii. Era o păcăleală, Andre. Eu îţi păream frumoasă datorită unui anumit act de voinţă. O vrăjitoare poate face şi asta. Dar nu-ţi poţi imagina ce comori de energie vitală a trebuit să irosesc pentru ca să rămân lângă tine, pentru ca să îţi apar frumoasă în fiecare clipă a zilei şi a nopţii. Nu ai cum să cunoşti groaza, frica nebună de clipa groaznică şi umilitoare în care nu aveam să mai fiu în stare să-mi stăpânesc toate celulele organismului. Am stat împreună cincisprezece zile, lungi şi scurte, o vacanţă de iubire care mi-a mistuit toată tinereţea. Ştiam asta, Andre. Şi continuam să rămân alături de tine. Acum sunt aproape bătrână, sfârşită: ar fi ajuns o singură mângâiere de-a ta pentru ca să-mi provoci descompunerea sau moartea. Ai înţeles de ce am fugit? Iartă-mă. Departe, dincolo de timp şi spaţiu, mă voi întoarce cu o comoară de amintiri preţioase. Şi voi da naştere unui copil, încununarea concretă a unei

iubiri frumoase și imposibile. Da, Andre, sunt sigură, chiar dacă tu ai fost singurul, instinctul meu nu poate să mă înșele. Dacă ar fi așa, toată, dar toată viaţa mea ar fi lipsită de sens: misterul iubirii este măreţ, dar maternitatea... Crede-mă nu mi-a mai rămas altceva. A ta pentru totdeauna. WEENA.

— Gabriel! strigă vlăguit Andre. Vino aici, Gabriel. Cine a adus scrisoarea asta?

— Era în cutie, domnule.

Domnule, domnule, domnule. Era un nebun, un orb ignorant, asta era! Nu logica ci instinctul și poate un alibi comod îl obligau să creadă.

Deschise fereastra spre mare, își sprijini pumnii de pervaz și murmură: WEENA!

Sărmana, sărmana femeie, venită să-și astâmpere setea la o fântână secată. O vrăjitoare poate asta și atâtea altele, cu siguranţă! Știinţa unei vrăjitoare este aproape infinită. Dar chiar și ea are o limită, în banalitate, în situaţiile întâmplătoare, neprevăzute.

Andre își trecu mâna peste frunte. O viaţă întreagă irosită în braţele unei iubiri nebunești. Un sacrificiu inutil.

Ieși din casă ca beat. Alergă printre grădini și curţi, în jos, până la mare, traversând plaja goală și gândindu-se. Se gândea alergând... Centrul Biologic, cinci ani de laborator... Cinci ani de contact zilnic cu substanţele radioactive...

— Weena! gemu. Marea îi înghiţi vocea, înapoindu-i, odată cu zgomotul valurilor, neliniștea cochiliilor goale, rămase în eternă așteptare.

— Weena! Weena!

Căci Andre era steril.

Înfruntarea

Angra Mainyu se așeză la panoul negativ, Ahura Mazda la cel pozitiv. Timp de câteva clipe, sfera verzuie de pe masa de joc se roti în jurul axei invizibile, apoi se opri și culoarea îi deveni verde, strălucitoare.

Angra Mainyu și Ahura Mazda observară atenţi coordonatele furnizate de indicatorul de zonă și le transferară pe selectorii electromagnetici ai panourilor de comandă. Partida începu.

Se întâlneau cei mai mari jucători ai tuturor timpurilor. Angra Mainyu nu pierduse niciodată vreo partidă, dar nici Ahura Mazda nu știa ce înseamnă înfrângerea. Atâta timp cât fusese posibil, se evitaseră pe rând, fiecare înfricoșat de forţa celuilalt. Nevoia presantă de a se stabili care dintre cei doi era cel mai puternic îi obligase, în sfârșit, să se înfrunte.

— Începeţi, îl invită Angra Mainyu pe rivalul său, care urma să deschidă jocul, întrucât la tragerea la sorţi îi revenise panoul pozitiv.

Ahura Mazda apăsă primul buton. Și oceanul începu să prindă viaţă. Se născu amiba, dar Angra Mainyu, rapid, o pulveriza în mii de fragmente minuscule neînsufleţite. Primul o refăcu din nimic, al doilea trimise viscole și, îngheţând apele, încercă s-o înăbușe. Ahura Mazda îi deschise soarelui vesel culoare de trecere prin spaţiu, Angra Mainyu înălţă bariere de întuneric. Se produse confuzie. Unul unea, celălalt despărţea. Primul se impuse, și astfel se născură speciile vii. Al doilea le frână evoluţia, cu felurite piedici, iar plantele și animalele se transformară într-un amestec hidos de monstruozităţi blestemate.

Ahura apăsa butoanele extrem de rapid. Angra replica tot atât de iute. Apoi Ahura Mazda născoci omul și apăru conștiinţa, scânteia vie a gândului reflex.

Acum lupta se desfășura acolo, în acel punct microscopic al tablei de șah. Primul vru privirea copilului, surâsul femeii și mâna care mângâie cu gingășie; al doilea îi opuse de trei ori mii de boli, moartea mârșavă, fierul rece și tăios. Ahura inventă ordinea geometrică și armonia proporţiilor, Angra numărul iraţional și funcţia discontinuă. Unul crea bucuria simţurilor, celălalt desfrâul și lăcomia. Astfel încât demnitatea luptă cu trufia, mândria cu aroganţa, mila cu egoismul, culoarea, muzica și poezia cu imbecilitatea oarbă și surdă, spiritul cu materia.

O partidă desfășurată pe calea suferinţei, fără excluderea loviturilor. Un joc până la urmă blocat, fără posibilitatea de a continua.

— În ce mă privește e pat , spuse Angra Mainyu...

Ahura controla la rândul său panoul electromagnetic.

— Și pentru mine, conveni.

Fu apăsat un buton. Exact în acea secundă soarele se transformă în supernovă, Terra și celelalte planete ale sistemului, fărâmiţate, nu mai avură orbită.

— Mai facem o partidă? propuse Angra Mainyu.

Ahura Mazda consimţi. Își schimbară locurile. O lovitură dată sferei, o privire spre noua zonă marcată de indicator și partida a doua începu.

În centrul unei nebuloase neștiute, pe o planetă anonimă dintr-un sistem oarecare, oceanul începu să prindă viaţă.

Născut a doua oară

„... va veni ziua în care asemănarea ta cu Dumnezeu nu va fi de ajuns ca să-ţi alunge spaima”

Goethe, Faust, partea I

Demult, pe când siestele erau îndelungi și timpul era substantiv concret, pe când îţi puteai umple plămânii cu un aer bun de respirat, rătăceam fără astâmpăr în căutarea uriașei.

Aveam o hartă. Un fel de hartă a comorii, soioasă și roasă pe margini, îngălbenită de privirile lacome ale prea multor aventurieri dezamăgiţi.

Vă rog! încercaţi și voi să vă imaginaţi galioanele din Spania, piraţii, pânzele întinse în vânt și umflate ca niște felii uriașe de măr, șefii de echipaj cu braţul ciung prelungit cu un cârlig de fier și drapelul negru, cu tibiile încrucișate și craniul, fâlfâind sinistru. Încercaţi și voi să vă amintiţi de vremea când pe puntea superioară, alături de grămezile de ghiulele de tun, se afla întotdeauna un butoiaș cu mere; amintiţi-vă colacii de frânghie îmbibată de seu, cisterna cu apă în care pluteau viermii. Trebuie să vă închipuiţi toate acestea pentru a vă face o idee despre harta pe care o posedam.

Galbenă, spuneam. Și pe ici pe colo peticită. Dar semnele drumurilor, relieful munţilor, cursurile de apă... Totul, totul apărea atât de precis, atât de evident încât înlătura orice îndoială.

Harta era autentică. Nu era rodul unei fantezii bolnave, gluma perfidă a unui om trăsnit. Eram convins de asta, gata să pariez pe un braţ. Cu toate acestea, uneori, în toiul anumitor seri de toamnă târzie, când ceaţa se aștemea deasă pe uliţe și nu trecea nimeni, nimeni căruia să-i ceri un chibrit... în anumite seri, spuneam, nemișcat sub arcada unui pod sau în colţul unui ungher întunecos, înghesuit și ghemuit într-un nimb de singurătate, bănuiam înșelătoria.

Mâna îmi fugea atunci spre buzunarul interior al hainei, acolo unde, înfășurată într-o învelitoare impermeabilă, păstram harta. Îmi ajungea să o simt sub degete. Contactul liniștitor alunga teama de un furt sau de o banală pierdere. Și totuși, umbra înșelăciunii nu dispărea. Ciudat, însă uneori mi se părea că documentul acela galben și uzat îl desenasem chiar eu, într-un moment de nebunie sau de somnambulism.

Atunci mă strecuram în grabă în cafenele puţin frecventate, în cârciumi pline de fum unde există întotdeauna o masă în colţ, la adăpost de priviri indiscrete. Cu prudenţă, în faţa unei căni de vin

negru, dezveleam harta, o întindeam în spatele paravanului mâinilor mele alăturate alcătuind o cupolă dublă, ca aripile de șoim, îi verificam fiecare semn, petele, zgârieturile, ștersăturile, treceam unghia peste punctele unde harta se îngroșase. Râurile și munţii nu aveau nume, și nici măcar drumurile. Dar toate săgeţile se îndreptau spre centru, unde se afla desenul unui castel înconjurat de turnuri: reședinţa lui Zoe, vrăjitoare și uriașă.

Într-o zi dădui uitării teama de a mă rătăci, de a irosi un timp preţios avântându-mă de-a lungul unor itinerare greșite. Pornii neînarmat, cu sufletul doldora de speranţă. Nu exista însă vreo metodă în căutarea mea, nu putea fi așa ceva, fiindcă o direcţie era la fel de bună ca alta, un port era tot atât de bun ca altul, astfel încât repede speranţa se preschimbă în dorinţă și așteptare dureroasă, subtilă și sinuoasă, în nesiguranţa dureroasă care mă năpădea la fiecare răspântie, când, pentru a merge mai departe, puteam să mă încred numai în adierea vântului, în zborul păsărilor sau în alte semne efemere.

In ochii oamenilor pe care îi întrebam, întotdeauna se aprindea o luminiţă de ironie răutăcioasă, femeile îmi evitau privirea, înfricoșate de felul meu neînţeles de a vorbi, vag aluziv. Pretutindeni am înfruntat ziduri de tăcere, baricade de bănuieli și de bătaie de joc.

Numai Janko nu a râs de mine. Janko și oamenii lui, pe care i-am întâlnit în drumul meu într-o seară umedă spre sfârșitul verii. Era un drum cu platani, noduroși și contorsionaţi, conturaţi prin vaporii de ceaţă subţire, în mișcare; imediat după curbă, de-a lungul fâșiei ierboase de pe marginea șanţului, se zărea lumina învăluitoare a unui foc.

Nu mi-era frig, instinctul mă îndrepta totuși lângă foc.

Janko nu spuse nimic. Un gest, aproape solemn, pentru a-mi arăta flacăra, și eu dintr-o dată îmi dădui seama că și alţii pătimeau de aceeași febră ca și mine. Din căruţe ieșiseră copiii pe jumătate adormiţi, o pădure întreagă de ochi negri somnoroși. Apoi veniră femeile, ciufulite și îmbrăcate neglijent, cu chipurile sculptate în matostatul sutelor de necazuri.

Cea mai bătrână îmi luă mâna pentru a-mi ghici norocul, o potrivi în căușul degetelor sale încovoiate și murdare. Dar nu putea să citească în liniile învălmășite ale palmei mele deschise și atunci dădu din cap, dezamăgită, iar cerceii și pandantivele de tinichea scoaseră clinchete prelungi, însoţite de sclipiri roșii amăgitoare.

— Rămâi aici, spuse Janko. N-ai fi găsit locuinţă acolo, în sat. Este o seară de sărbătoare și toate hanurile sunt aglomerate.

Atunci o văzui pe Lolerme, îmbrăcată în roșu, coborând din

căruţă, suplă ca o lumânare, venindu-mi în întâmpinare cu pași graţioși de creatură neînfricată. Cineva înteţi focul, puse să se frigă ceva înfipt într-o frigare, o chitară începu să geamă, încinsă de acorduri ciudate, și atunci, în mijlocul corului de îndemnuri și aplauze ritmice, Lolerme dansa în picioarele goale pe iarbă. Mai târziu aflai cât de potrivit îi era numele. Lolerme, în limba ţiganilor, înseamnă floare roșie. Și Lolerme dansa, ușoară ca o floare, o floare roșie mai unduitoare și mai vioaie ca flacăra.

Pe urmă femeile și copiii se retraseră în căruţe, chiar și bărbaţii se îndepărtară pentru a controla caii și nu mai reveniră. Eu îmi petrecui aproape toată noaptea lângă foc, bând vin și cafea, împreună cu Janko. El cânta la vioară și îmi vorbea despre vrăji și magie.

— Vin cu voi, îi spusei a doua zi. Adormisem în zori, cu capul sprijinit pe roata unei căruţe, într-o destindere liniștită a întregii mele fiinţe care pe neașteptate se moleșise, de parcă lunga mea căutare ajunsese la capăt, în portul sigur al unei călduri omenești regăsite.

— Vin cu voi, îi spusei și îl privii pe fundalul cetii care tocmai se împrăștia, în timp ce un stol de corbi alerga în întâmpinarea soarelui, iar câmpia se dezvăluia privirii galbenă și din ea ieșeau aburi.

— Tu nu ești ţigan, spunea Janko aproape cu antipatie. Nici măcar n-ai un cal.

Atunci îl rugai să-mi cedeze pe unul dintre ai săi, i-aș fi dat pe el orice preţ, fiindcă în acel moment îl invidiam pe bărbatul acela mândru și sigur pe el, îi invidiam soţia frumoasă, caii pe care îi ghiceam supuși și rapizi, măiestria cu care își făcea vioara să plângă.

Parcursei mii și mii de mile cu oamenii lui Janko. Când veni iarna, ne-am retras spre sud, pe malul mării, unde clima era mai puţin aspră: plantaţii de portocali și măslini cât vedeai cu ochii, sub cerul blând, aproape tot timpul senin.

Janko era cel care conducea, însă bătrâna care ghicea în palmă, Roweka, hotăra pe ce drum trebuie să mergem și unde să se oprească șirul de căruţe, cât timp să poposească și când s-o pornească iar la drum. Alcătuia figuri ciudate cu cărţile de joc de Tarot, cerceta cu atenţie în fundul ceștilor de cafea, în geometrii complicate create dintr-un pumn e boabe de fasole lăsate să cadă pe gherghef. Nimeni n-ar fi îndrăznit vreodată să o contrazică. Era „bari puri”, bunica cea mare, aspră și despotică.

De la ea am aflat taine și am învăţat vrăji, am învăţat să scuip de trei ori în apă când treceam peste un râu, am ajuns la farmece și

magie. Roweka îmi arăta cum să gravez frasinul pentru a ţine fulgerele departe de căruţe și de corturi, mă învăţa să citesc în mușuroaiele furnicilor și în inima oamenilor.

Așa l-am cunoscut pe Draka, fratele lui Lolerme, un tip oricând gata de bătaie, dar generos și pur ca un copil; l-am cunoscut pe Ciriklo, cel cu glas suav de privighetoare, pe Ane și Marica, vindecătoare de răni și de arsuri.

Eram fericit cu ei, dar la piept, între cămașă și piele începeam să simt din nou, din zi în zi mai stăruitor, colţurile tari ale învelișului în care păstram harta.

Și așa, dimineaţa, de cum răsărea soarele, îmi îndemnam calul în adâncul uscatului, cu desaga burdușită de măsline și plosca de vin legate la oblâncul șeii. Exploram câmpii și podișuri, terase și dealuri, în căutarea unui semn, a unui indiciu care să mă fi dus acolo unde simţeam că monstrul era în așteptare.

Mă întorceam, la asfinţit, cu animalul epuizat de kilometrii de hoinăreală. Uneori nu mai regăseam tabăra. Lolerme însă îmi lăsa întotdeauna un semn, trasat în cenușa focului stins sau pe trunchiul copacilor, o cruce sau un trident, pentru a-mi arăta direcţia în care plecase convoiul.

— Ce cauţi? mă întrebă într-o seară în care vântul îi răvășea pletele. Șuviţele păreau tentacule negre gata să mă înlănţuie cu putere. Între mine și ea se afla însă calul meu acoperit de spumă. Eu îi atinsei ușor mâinile pe care le ţinea sprijinite de șa. Apoi îmi îndreptai privirea departe, dincolo de umbra corturilor și căruţelor.

— Ce cauţi? mă întrebă și Janko odată. În fiecare noapte îmi depanase ciudatele povești ale nivascilor și ale puvuscilor, duhurile străvechi ale apei și ale pământului. Atunci, la lumina roșiatică a flăcării, îi arătai harta, îmi deschisei sufletul pentru ca înăuntrul lui, acolo, să citească durerea care mă ucidea. Janko dădu din cap. Călătorise toată viaţa, dar harta aceea nu, nu însemna pentru el absolut nimic.

Apoi spuse:

— Poate numim cu cuvinte diferite același lucru, poate alergăm după același vis. Și poate, cu nume diferite, iubim aceeași femeie.

Între timp, încet, încet venise „vara mică”, primăvara plină de verdeaţă și de viaţă. Zilele deveniseră mai lungi și luminoase, serile fără umezeală și încărcate de miresme. În jurul focului, bărbaţii cântau Anne menghe Devei rat kali. Trimite-ne, o, Doamne, o noapte întunecoasă, întunecoasă pentru ca să putem fura mai bine. Era un cântec sălbatic, de o frumuseţe brutală și tulburătoare.

Bătrâna Roweka îmi smulsese un fir de păr, făcuse din el un pendul fixându-i la capăt un cocoloș de pâine, și așteptase, cu ochii

larg deschiși, ca instrumentul să penduleze deasupra hărţii despăturite.

— Să călărești tot timpul spre nord, șopti Roweka privind fix pendulul. Două luni de călătorie și vei ajunge la câmpia cea mare, peste alte două luni vei întâlni marea. Ceea ce cauţi tu este pe malul celălalt, pe un pământ plin de stânci ascuţite și buruieni.

Așa îmi spusese Roweka, dar eu nu o auzeam, ispitit de o altă melodie, ciudată și foarte blândă, care îmi înfierbânta sângele. O cânta Lolerme, încetișor, când Janko și ceilalţi erau plecaţi departe cu treburile lor, iar eu zăceam apatic la umbra căruţelor. Atunci ea se așeza lângă mine și cânta: „Bărbat care urmărești norii și vântul, dă-mi mâna pe furiș și îmbrăţișează-mă dacă vrei”.

Într-o zi, întorcându-mă dintr-o lungă plimbare călare, i-am spus-o. I-am spus că sufeream auzind-o cântând astfel, că era zadarnic să mă prefac, acum le știam limba și știam ce însemnau cuvintele acelea.

Și în acea împrejurare, între noi se interpunea corpul mare și asudat al calului meu. Tulburată, Lolerme își sprijini capul pe crupa animalului, mă privi îndelung, din partea cealaltă, tăcută. Însă ochii ei exprimau dorinţe și așteptări dureroase și doruri noptatice. Apoi, deodată, îi fu frică de chiar privirea ei, fu zguduită de un lung fior și fugi de acolo.

În zori, găsii o garoafă roșie înfiptă în catarama șeii. Atunci fugii. Îmi veniră în minte cuvintele Rowekăi și plecai, mă îndreptai călare în goană spre nord, pentru a nu mă mai întoarce. Sub copite, din pământ se iveau pietre și mărăcini, mărăcini și pietre în continuare, roci ascuţite și viclene, iar eu zburam, alergam departe, urmărit de un noian de chipuri și imagini.

Călării ziua întreagă, noaptea și ziua următoare, calării până când animalul, istovit, refuză să mai meargă mai departe. Garoafa roșie se ofilise, dar în cap îmi mai răsuna încă zgomotul copitelor peste pietrișul arid, muzica sărutărilor ne avute, cântecul minunat al lui Lolerme.

Zăceam cu trupul frânt de oboseală, nemișcat sub lumina stelelor. Dar somnul nu venea, voci și șoapte mă împresurau și bufniţe gălăgioase mă chemau înapoi, cu glas puternic...

Atunci, cu mosc și sevă de ginestră frecai gleznele umflate ale calului meu, smulsei spinii care se înfipseseră chiar deasupra copitelor, îl mai lăsai puţin să se odihnească, și plecai din nou, furios, pentru a pune o distantă cât mai mare între mine și chemarea arzătoare a lui Lolerme.

Zile și zile cu vânt, ceruri și ape de amară singurătate. Dar călătoria cea lungă seca puţin câte puţin mlaștina rea a

melancoliei. Când, după ce traversasem câmpia cea mare, ajunsei la malul marii, nu mă mai gândeam la Lolerme. Trecuseră patru luni și inima nu îmi mai tresărea, arșiţa verii, acum în toi, îmi înăsprise privirea și îmi săpase cute de nepăsare pe obraji. Acum soarta mea se colorase în albastru, albastrul mării aceleia dincolo de care, poate, se deschidea larg ţinutul misterios al uriașei.

Nu am vrut să mă despart de calul meu. Stăpânul corăbiei cu pânze izbucni într-un urlet feroce când mă văzu împingând animalul sus, spre a-l îmbarca. Îmi ieși înainte cu picioarele puţin depărtate și cu pumnii strânși, ca să nu mă lase să trec; nu voia cai la bord, sufereau prea tare de rău de mare, și murdăreau puntea superioară. Eu însă plătii de trei ori preţul călătoriei și atunci tipul încetă să mai urle, ridică din umeri și își băgă monedele în buzunar.

Legai calul de catargul cel mare de la pupă, îi pusei o pânză peste ochi și tot timpul traversării rămăsei alături de el, masându-i venele de pe gât. Părea mort, animalul meu. Abia îi mai pulsa sângele, și sub degetele mele care îl mângâiau îi simţeam tremurul de frică, respiraţia scurtă ca respiraţia unui pește muribund.

Nu a suferit mult timp. Era un vânt prielnic, și malul celălalt era la o depărtare de numai câteva leghe marine.

Când debarcai, înţelesei numaidecât că bătrâna Roweka ghicise. Șiruri de stânci negre abrupte înaintau în mare, un aer cenușiu și gălbui, de culoarea pergamentului, apăsa ca o prelată, peste mărăcinișurile rare. Și mai erau nori umflaţi, stoluri de păsări negre în zbor, sunete vagi ale unor prezenţe invizibile.

Calul meu înainta ca un om beat, se oprea sau sărea într-o parte la orice umbră, la orice foșnet de creangă, de fiecare dată când cioara croncănea dând violent din aripi, îmi era frică, o frică perfidă și pătrunzătoare care creștea pe măsură ce pătrundeam tot mai adânc în ţinutul acela arid și dezolant. .

Într-o seară, fără să mai fie nevoie să verific pe hartă, înţelesei că am ajuns. Urmasem geografia visului și nimerisem pe un tărâm absurd, într-un loc inaccesibil, pietros, unde vântul ieșea din prăpăstii urlând ca un animal rănit de moarte.

Eram înfometat și obosit. La răspântii, tăbliţe ruginite repetau numele lugubru al unui sat. Erau case puţine, cu acoperișuri negre și înclinate, cu ferestrele întunecoase.

Numai o lumină, în fund, tremura în spatele hârtiei veline, uleioase, care acoperea o fereastră.

Intrai în hanul galben și plin de fum, vorbii cu hangiţa și pe dată un bătrân cocoșat și mustăcios dădu fuga în curte unde calul meu își aștepta fânul și ovăzul. Pentru mine cerui mâncare cu sos de mai multe ori. Astfel mă îndopai pe săturate și băui peste măsură.

Ceilalţi, acolo în jur, până atunci muţi și toţi cu ochii plecaţi peste cărţile de joc, puţin câte puţin reîncepuseră să șușotească tot mai tare. Careva îmi propuse să joc zaruri și eu acceptai.

La un moment dat erau toţi în jurul meu.

Zarurile fugeau pe faţa de masă verde, monede și podoabe ieftine se îngrămădeau în dreptul meu. Atunci un bărbat cu o cicatrice oribilă pe obraz își scoase cuţitul și îl înfipse în masă.

Am făcut și eu la fel. Zarurile se rostogoliră încă o dată și încă o dată mi-am așteptat rândul. Bărbatul cu cicatricea se îndepărtă înjurând. Am oferit de băut tuturor, și aceia băură, dar pe urmă cu un pretext mă atraseră afară, în curte, sub un șopron luminat slab de o lampă atârnată de o grindă groasă.

Mă înconjurară. Am văzut, extrem de aproape, feţe întunecoase, tăcute, ca niște medalii, profiluri aspre și trufașe. O umbră în spate, poate cel cu cicatricea, mă lovi cu putere. Tot sângele mi se scurse în picioare, am căzut ca o aripă tăiată, și la pământ, abia am simţit mâna care mă scotocea la piept, am auzit ca în vis zgomotul pașilor fugind grăbit, nechezatul puternic și mânios al calului meu îndemnat să se grăbească de mâini străine.

Soarele era deja sus când mi-am revenit. Hangiţa îmi spălă rana, smulse cheagurile de sânge care mi se uscaseră în păr. Am certat-o cu glas tare, i-am reproșat că mă abandonase afară cât zăcusem în nesimţire, fără să-mi dea ajutor. Ea ridică din umeri.

— Nu mai ai nici un ban, spuse. Acum nu mai ai nici cal, nu mai ai nimic.

Nu, nu îl cunoștea pe cel cu cicatrice, nu cunoștea pe nimeni, nu se amesteca în treburile altora. Bătrânul cocoșat și mustăcios îmi întinse singurele lucruri care îmi rămăseseră: pătura, desaga goală și cuţitul meu. I l-am dat pentru mâncare și vin și am plecat.

Nu mai simţeam la piept colţurile tari ale hărţii. Mi-o furaseră și pe aceea, dar eu o știam pe dinafară, o purtam întipărită în suflet, gravată în mine, carne din carnea mea. De-acum eram aproape de ţintă. O înţelegeam din gesturile pe care ţăranii și ciobanii superstiţioși mi le adresau ca să nu merg mai departe în direcţia aceea, o simţeam din aer și din vânt, din ţopăiala ironică a unui corb care mă preceda de-a lungul drumului pentru turme, așteptându-mă la fiecare curbă și apoi plecând din nou, mereu înaintea mea, ca o ștafetă.

Am ajuns la castel după două zile de oboseală și eforturi. Străbătusem o pârloagă plină de ierburi parfumate, un peisaj de când lumea, printre porţiuni de vegetaţie și arbuști golași ce răsăreau din pământ, roșcaţi și singuratici, ca niște mâini scheletice de coral. La apus, Soarele agoniza printre peticele destrămate ale

norilor negri și arbuștii foșneau frecându-se de pielea cizmelor mele și în mine creștea nemăsurat o nerăbdare care anula toată oboseala îndelungatei căutări.

Când se întunecă, o puzderie de licurici mă călăuzi de-a lungul potecii care înconjura colina. Cerul fără stele devenise vânăt și ameninţător, corbul croncăni când primul fulger lumină pentru o clipă norii aflaţi la mică înălţime. O picătură mare de ploaie mă lovi pe dosul mâinii în care ţineam desaga. Apoi, dintr-o dată, în succesiunea fulgerelor, văzui conturul negru, inaccesibil al castelului plin de turle ascuţite și de creneluri, ca un înspăimântător animal lânos, așezat în culcuș.

„Zoe!” strigai în sinea mea. Tunetul explodă cu un bubuit de infern, inima răsună aproape la unison. Și imediat o sfârșeală extrem de plăcută mă cuprinse, mă oprii puţin nemișcat sub ploaia rară și grea, mă mișcai atunci când văzui ochiul galben al unei ferestre luminându-se în vârful turnului celui mai înalt.

Era o poartă solidă de lemn, înaltă și zăvorâtă între două turnuri groase de piatră brună, zidul de jur împrejur îmbrăcat în corzile dese și răsucite ale plantelor agăţătoare.

Femeia veni ţinând în mâna ridicată lampa cu untdelemn, care se legăna în vânt.

— Deschide, implorai. Vocea îmi ieși păstoasă, răgușită și jalnică, fără o urmă cât de mică din trufia mea obișnuită. Deschide, te rog, nu poţi să mă lași afară în noaptea asta care ameninţă cu fulgere și furtună!

Nu îi spusei despre Zoe, nu întrebai dacă acela era locul în care trăia uriașa. Eram drumeţul care se rătăcise, hoinarul obosit, străinul încrezător căruia nu i se refuză aspra moliciune a unui culcuș.

Mă scrută cu atenţie, îndelung, din spatele drugilor de lemn, răsucindu-și capul încolo și încoace, cu braţul ridicat pentru a ţine lampa. Slabă, lumina crea contraste efemere, acum alunecând, acum zăbovind pe suprafeţele chipului ei aspru și morocănos. Avea pomeţii înalţi și laţi, nici un fir de păr nu ieșea de sub marginea îngustă a bonetei ei flamande și pieptarul roșu de catifea, strâns la înălţimea sânului cu un șiret de piele, se termina cu mâneci de mătase albă vaporoasă strânse la încheieturi, foarte ample și bufante.

Și eu o privii îndelung, cu o împunsătură de bănuială și de neliniște. Apoi ridicai privirea spre streașină acoperișului care domina poarta și instinctiv îmi strânsei umerii înfriguraţi.

Atunci femeia deschise.

Mă duse de mână printr-o curte foarte mare. Lumina de la

fereastra din vârful turnului avu o tresărire bruscă de fluture ars și se stinse. Căruţe și mărfuri erau răspândite cam peste tot; o piramidă de lăzi, toate ferecate cu zăvoare complicate, ocupa o bună parte dintr-un șopron întunecos și străbătut de curenţi umezi de aer. Dinspre șirul de ferestre joase cu gratii îmbrăcate în dumbravnic se zăreau luminiţe, în vecinătate era depozitul înalt cu nutreţ pentru vite.

Acum ploua cu găleata.

Jos, în grajduri, se auzea un cor de respiraţii și de rumegări, bufniturile înfundate, repetate, ale copitelor cailor. Pe pământ, paiele schimbate de curând, pe pereţi, pete mari de mucegai, opaiţele cu ulei agăţate în cârlige înnegrite, cu fitilul pâlpâind. Și mirosul puternic, izul pătrunzător de copită și de piele, transpiraţia grea a animalelor, emanaţia mirositoare care venea sâcâitoare de la ieslele bine umplute.

Mă împinse până în fund, în spatele baloturilor de paie stivuite.

— O să dormi aici, spuse.

În timp ce îmi întindeam pătura peste fân, ea își scoase boneta și își desfăcu pieptarul roșu. Blondă, cu ochii verzi-albaștri, cu sânii tari și ascuţiţi. Îi atinsei ușor cu pieptul și simţii că pielea mi se înfioră sub cămașă, mă copleși o senzaţie ciudată, evocatoare de mângâieri neștiute.

— Mă cheamă Helga, mai spuse. Sunt tânără și frumoasă.

Mâinile îi erau reci. Degete tari și subţiri ca niște creioane mi se afundau în păr, buzele ei uscate și calde insistau lângă urechea mea într-un murmur surd extrem de rapid, iar vocea îi era convingătoare și ademenitoare, chiar dacă vorbele exprimau ameninţări enigmatice.

— Pleacă, spunea, pleacă de aici cât mai poţi, aici o să mori de inimă rea sau vei sfârși ca tâlhar și ucigaș.

Dar în acest timp mă împingea în colţ, mă apăsa pe umeri ca să mă prăvălesc în fân, mă prindea în cursă cu momeala promisiunilor rostite pe jumătate.

Helga era servitoarea Zoei, una dintre multele persoane care se ocupau de castelul uriașei. În seara aceea am călărit corpul ei viguros și tare; deși obosit, am zăbovit în lăcașul tainic și primitor al feminităţii sale, am arătat și eu semnele dorinţei mult timp înfrânată. Apoi am împins-o alături, istovit. În somnul care mă învăluise blând, din când în când ajungeau pană la mine ecourile învălmășite ale ofertelor ei dezlânate, tropăitul nervos al mânjilor nerăbdători și urletul îndepărtat și înăbușit al animalelor aflate sub cerul liber.

Când m-am trezit, Helga nu mai era în grajd. Spălăcită, lumina

zilei cădea de la înălţimea ferestrelor zăbrelite. Din curte se auzeau glasuri și zgomote. Intră un bărbat foarte înalt cu o furcă în mână. Era șchiop, cu un picior enorm ca de cal strâns în încălţămintea uriașă.

Mă văzu dar nu spuse nimic. Începu să umple temeinic ieslele, apoi împrospăta culcușul animalelor împrăștiind fân nou peste tot. Am rămas câteva clipe observându-l în așteptarea unui cuvânt, a unui gest, dar acela își continua munca în tăcere, ca și cum nici n-aș fi existat, ea și cum aș fi fost și eu un animal. Atunci m-am ridicat și am ieșit în curte.

Afară, bărbaţi și femei lucrau de zor cu tot felul de unelte sau vedeau de animale. Mă dusei să mă spăl la adăpătoare, ocolii castelul de jur împrejur, apoi mă oprii sub șopron, așezat pe o ladă. Și toţi, mai devreme sau mai târziu, trecură pe lângă mine, dar fără să-mi dea atenţie. Trecu și bărbatul șchiop, întorcându-se de la grajd. Abia îmi aruncă o privire și se îndepărtă cu greu trăgându-și după el piciorul schilodit.

Un câine veni să-mi adulmece cizmele. Mi-era foame, și simţeam din când în când ajungând până la mine un miros de prăjeală.

În sfârșit, o femeie îmi aduse de mâncare. Întrebai de Helga. Iar aceea îmi arătă cu degetul în sus, îmi arătă vârful turnului. Firește, acum Zoe știa de mine, știa că ajunsesem la castel. Fereastra ei se luminase încă înainte să fi sunat eu la poartă, pe urmă se stinsese când traversasem curtea, când eram de-acum în capcană. Poate că dintotdeauna Zoe aștepta venirea mea.

Mâncam și priveam absorbit turlele ascuţite și crenelurile turnurilor, fereastra rotundă a turnului cel mai înalt, într-un mod oarecare știam că teribila confruntare va avea loc acolo sus.

Mai târziu, veniră ciobanii și descărcară nenumărate burdufuri cu lapte, miei behăitori și brânzeturi. Zoe era o devoratoare nesăţioasă, în bucătăriile castelului ei focul nu se stingea niciodată. De două sau trei ori am văzut-o pe Helga, de departe, făcându-mi semne ciudate de complicitate, poate pentru a-mi transmite un mesaj, pe care însă nu l-am înţeles, sau poate numai ca să-mi amintească soiul acela de alianţă care exista între noi.

Am încercat să vorbesc cu Ingmar, bărbatul cu piciorul ţeapăn. Potcovea un cal și mirosul de copită arsă se răspândea prin toată curtea, aspru și provocator. L-am certat cu mânie fiindcă nu răspundea. Atunci se răsuci, deschise gura și îmi arătă ciotul sângeriu al limbii sale retezate.

Îmi petrecui ziua, fără să fac nimic, hoinărind nestingherit prin curtea mare, ignorat, dar nu în largul meu ci ca un intrus; din când în când privirea îmi zbura spre fereastra turnului și de fiecare dată

se pleca dezamăgită. Apoi, obosit, îmi luai pătura și urcai în fânărie.

Am dormit un somn profund, fără vise. Helga mi se alătură mai târziu. Piciorul ei îmi presa coastele, deschisei ochii mari și o văzui deasupra mea, îi văzui boneta și pieptarul; avea lampa în mână ca în prima seară, când în spatele drugilor porţii imploram să-mi deschidă. M-am gândit, pentru o clipă, că venise acolo să mă trezească pentru a-mi spune de Zoe, pentru a-mi spune că uriașa trimisese după mine.

Îmi ghici gândul.

— Și tu, spuse, și tu ești deja nebun după ea, și nici măcar nu ai văzut-o!

Helga o ura pe uriașă. Toate femeile de la castel o urau, fiindcă vrăjitoarea îi îndepărta pe bărbaţi de afecţiune și de sentimente, îi supunea fără a le acorda nimic. Îmi spuse:

— Într-o zi sau alta te va chema sus în turn. Când vei fi în faţa ei, să nu te lași ispitit. Îţi va propune să jucaţi cărţi, dar tu spune-i nu, nu-i da ascultare, căci Zoe este de neînvins, iar tu ai sfârși subjugat, prizonierul ei pentru totdeauna. În schimb, dacă accepţi... poate s-ar putea să te lase liber, iar tu ai putea să pleci de aici, din locul acesta vrăjit.

Își acoperi ochii cu antebraţul și adăugă:

— Ai putea pleca de aici luându-mă cu tine.

Într-o zi sau alta, spusese Helga. Dar zilele treceau și nimic nu se întâmpla. Fereastra era închisă mereu, turnul părea nelocuit. Și totuși, seara, focuri strălucitoare luminau încăperea rotundă, și umbre vibratile pulsau în spatele perdelelor de după jaluzele, și mi se părea că parcă aud o răsuflare gâfâită, de animal înspăimântător la pândă. Ceva în mine se învârtea în gol. În aerul, în zgomotele și în culorile zilei, se simţea acea moleșeală subtilă care precede întotdeauna întâmplările fatale. Dar totul era ca pe altă lume, îngheţat în furia iscată de o așteptare prea îndelungată de-acum.

Într-o seară, la apus, un uruit zgudui pârloaga, pământul tremura sub tropotul copitelor, în timp ce urlete de îndemn sfâșiau aerul. Aţâţate, femeile alergară să deschidă larg poarta pentru căruţe și o mulţime de călăreţi se repezi, năvăli în curte cu mare gălăgie.

Îi recunoscui imediat. Îl văzui pe omul cu cicatrice, călare pe calul meu, și pe toţi ceilalţi, cei care jucaseră zaruri în cârciumă și după aceea mă atacaseră.

Atunci o aruncai de pe mine pe Helga care voia să mă reţină, și alergai afară.

Când mă văzu, calul scoase un nechezat puternic și se cabra, azvârlindu-l din șa pe călăreţ. Îi sării în spate ca o furie și îl apucai de haine, îl târâii lângă perete.

— Mi-ai furat calul! îi strigai în faţă. Mi-ai furat calul, banii și harta!

— Și tu mi-ai furat femeia!

Toţi însă urlară râzând fără rușine:

— Nu e adevărat, Helga e a tuturor și Zoe a nimănui!

Careva, în spatele meu, ironic, sugeră să se taie calul în două.

— Faceţi proba braţului! propuse altul.

Aduseră două lăzi în mijlocul curţii, le puseră una peste alta, apoi cineva aprinse două mucuri de lumânare și le aranja la distanţa potrivită.

Omul cu cicatrice era solid și musculos, dar eu nu bănuiam atâta forţă în braţul meu. Rezistă foarte puţin, grohăind ca un porc, apoi căzu la pământ ca un om slab iar eu, mânios, îl ţinui peste flacăra lumânării, lăsai ca dosul mâinii sale să se pârlească, până când strigă că-mi va înapoia calul și tot ce furase, totul, mai puţin banii cheltuiţi deja la chefuri.

— Uite, spunea Helga mai târziu, te avertizasem, vei sfârși ca ei, tâlhar și ucigaș. Te vei duce cu ei să ataci căruţele negustorilor, vei jefui drumeţii, vei trăi din hoţii și prădăciuni. Și va trebui să-i predai lui Zoe toate lucrurile tale, supus, căci Zoe e lacomă și nesăţioasă. Vei trăi ca un sclav numai pentru a-i îmbogăţi comoara.

Eu însă nu o ascultam. Simţeam la piept, ca o mângâiere, colţurile tari ale pergamentului revenit în posesia mea și mă descopeream puternic, plin de viaţă și invincibil, înarmat cu un permis de liberă trecere minunat.

Chiar în seara aceea vrăjitoarea mă chemă sus în turn.

Ingmar șchiopul, urlând ca un lup, mă trăsese de un braţ în faţa ușii celei mari. După ce îi deschisese larg canaturile, ridicase un deget în sus cu un gest autoritar.

Mi-am adunat forţele. În penumbră, scara urca lată, în spirală, fără balustradă. Treptele erau toate înalte, roase de timp, scobite de pasul secular al vrăjitoarei, iar pe pereţii aspri erau pete de salpetru. Am văzut cariatide pe laturile nișelor care se deschideau, umede și întunecoase, la fiecare cotitură a scării, grifoni și acvile, salamandre, păuni sculptaţi sau montaţi în pietre aspre. Nu-mi era frică. Nu trebuia să-mi fie frică. Am avut numai un moment de ezitare când am ajuns în vârf, în faţa cortinei negre, ultimul văl care îmi mai ascundea încă destinul. Vino! spuse ea.

Și eu am trecut peste prag. Am văzut-o, dreaptă, foarte frumoasă și arogantă, în goliciunea ei inaccesibilă de animal fără vârstă și fără rușine.

Dintr-o dată mi-am dat seama că armele mele erau fragile, vrăjile mele insuficiente. Dar n-am lăsat ca această viclenie să mă distrugă.

Îmi ieșise în întâmpinare cu pasul solemn, lent, de sălbăticiune invulnerabilă, apoi se lăsase pe vine, în mijlocul încăperii vaste ca o piaţă și lipsită de mobile; picioarele goale i se afundau în covorul gros, și cu toate că era ciucită, mărimea ei tot mă domina. În spatele ei, într-o vatră largă și profundă ca o cavernă, ardeau bușteni uriași răspândind miresme grele; limbile flăcărilor urcau spre boltă trăgând după ele comete de scântei. Zoe era un idol, o zeitate, greu de definit, fascinantă și inumană, cu picioarele de jad depărtate unul de altul într-o atitudine ce reamintea străvechi impudori.

Cutezător, am luat cărţile pe care mi le întindea și partida începu numaidecât, fără alte vorbe, ca printr-o înţelegere secretă stipulată dintotdeauna.

Erau cărţi soioase, erau cărţi care nu alunecau, pe spate erau zgâriate de unghiile jucătorilor șmecheri și indiferenţi.

— Cu cărţile acestea nu se poate! am spus. Toate sunt însemnate, sunt uzate, vechi... Sunt cărţile obișnuite.

Vrăjitoarea mă privi nedumerită.

— Bine, consimţi. Și făcu un semn ciudat în aer.

Acum cărţile erau noi, strălucitoare ca o flacără, însă când le-am desfăcut, tulburat, am văzut că erau albe.

Zoe aruncă o carte pe covor, albă ca și ale mele, albă, de un alb frapant și înșelător.

— Ce este? o întrebai.

— Fante de cupă, răspunse ea cu nepăsare.

— Atunci câștig eu! am strigat cu o voce care aproape îmi tremura. Acesta este regele, regele de cupă, și deci câștig eu.

Jocul continuă. Era un joc absurd, în care toate valorile erau nereale și născocite pe moment, de la început până la sfârșit. Ieșiră cărţile de pică, apoi ieșiră cele de caro. Zoe câștiga mereu. Atunci am scos la iveală treflele și am câștigat eu în câteva rânduri. Vrăjitoarea era însă vicleană și vigilentă, de mai multe ori mă luă pe neașteptate, cu memoria ei fără vârstă și fără limite îmi ghici intenţiile în momentul cel mai important al partidei.

Aproape că pierdusem. Încă o singură mână, numai una și eram ruinat, pentru totdeauna. Expresii de dispreţ și de satisfacţie sclipiră în ochii umezi și adânci ai uriașei. Pentru o clipă o văzui încruntându-se și chibzuind, poate nehotărâtă în privinţa felului în care să-mi dea lovitura de graţie. Apoi. cu o încetineală de vis, rotindu-se în zbor ca o frunză, cartea se așeză pe covor.

— Damă de cupă, spuse. Și își ridică ochii în sus, spre grinzile uriașe ale tavanului.

Eu spusei:

— Rege! Dar silabele îmi ieșiră cu greutate, fără convingere.
Vrăjitoarea râse și făcu semn că nu.
— Regele de cupă a ieșit deja, nu-ţi amintești?
Am simţit că-mi vine rău. Aveam o singură dorinţă: să câștig totul, să nu mai opun rezistenţă, să mă las absorbit în abisul întunecat și cald al acelui corp înspăimântător care mă ameninţa.
Era cât pe ce să azvârl cărţile, resemnat. Dar pe neașteptate...
— Este regele de cruce, am precizat.
— De ce?
— De cruce!
— Dar cartea asta nu există.
— Ba există! Acum există. Și tu o știi, zgripţuroaico, știi că e cartea cea mai importantă din pachet, cartea care bate tot, aceea care hotărăște câștigătorul.
Mă privi fix, îngrozită. Furia păru s-o cuprindă, în ochii ei sclipiră fulgerele unei uri ancestrale și profunde. Pentru o clipă foarte lungă respiraţia ei fierbinte mă izbi ca o vijelie și ameninţă să mă prăbușească.
Însă pe urmă se așternu liniștea.
Cărţile erau acolo, risipite pe covor. Nu mai erau albe, erau cărţi în regulă, normale. Una se distingea însă, evidentă și de neînţeles: un rege pletos, cu mâna întinsă în faţă ieșindu-i din mâneca de hermină, și în palma deschisă, drepte, în echilibru, două beţișoare de abanos încrucișate: regele de cruce.
— Ai învins, spuse uriașa. Ai învins și cu toate acestea nu-ţi voi acorda protecţia mea. Nu vei avea nimic.
Luă o sferă de cristal, luminoasă, mi-o apropie de faţă, o mișcă prin faţa ochilor mei.
— Privește aici înăuntru! mă invită cu un aer de superioritate. Și în vocea ei era o intonaţie răzbunătoare, coada de scorpion care mă lovi ca un bici.
Credeam că în sferă zăresc întreg universul. M-am văzut în schimb numai pe mine însumi. Eram chiar eu. Acest adevăr frumos și oribil care mă aștepta la sfârșit. Tot restul era în afara mea. Oameni, arbori și lucruri, și însuși gândul meu, nu îmi aparţineau, nu erau o prelungire a corpului meu, o continuare a fiinţei mele. Eu eram eu, în felul acesta pentru totdeauna. Însă n-aș fi putut să stăpânesc nimic cu adevărat.
O luai la goană urlând, în jos, pe scara în penumbră. Deasupra mea, într-o strălucire sinistră, se roteau în zbor vulturii și grifonii trufiei, porumbiţele blândeţii și cariatidele umilinţei, salamandrele viciului, dragonii și păunii desfrâului. Îmi alunecă un picior, căzui în întuneric și mă prăvălii, nu exista balustradă, nu exista nimic de

care să te apuci, Helga, Lolerme, femei și amintiri, totul se prăbuși cu mine în bulboana întâmplărilor căzute în uitare.

Calul meu, cal blând și obosit care îmi duci trupul fărâmat! Ingmar șchiopul ne călăuzește prin ceaţă, ne va conduce supus până la hotarul acestei interminabile pustietăţi după care alte pustietăţi așteaptă. Apoi se va întoarce înapoi. Ingmar este mut. Nu va spune nimănui de câtă suferinţă a fost nevoie ca eu să mă nasc a doua oară.

Babei

Hoinăream de vreo două ore de-a lungul străzilor orașului pustiu, plictisit de-acum, fără a simţi însă neliniștea celui care colindă prin locuri necunoscute și nu poate să-și explice cum și când a nimerit acolo.

Eram cât se poate de liniștit.

Pietrele albăstrii și neșlefuite ale pavajului erau așezate în mozaic, iar în mijlocul străzii luceau șinele tramvaiului, ca în orașele de altă dată, din copilărie.

Poate că eram la Madrid, sau la Paris, sau poate străbăteam străzile părăsitului Bruges. Da, unele case aveau mansarde ca în povești și acoperișurile înfricoșător înclinate, existau și canale, ca la Bruges, și grădini. Dar pe urmă, trecusem pe sub un arc de triumf uriaș și apucasem pe o stradă mărginită de două șiruri de copaci. Erau tei înmiresmaţi. Așa încât îmi veni în minte Unter den Linden din Berlin. Nu am fost niciodată în Germania, știu însă că la Berlin există un mare bulevard mărginit de tei, care unește Arcul de triumf cu castelul Brandenburg. Și pe sub arc trecusem, castelul însă nu se zărea nici măcar în depărtare.

Starea de liniște începu să mă părăsească. Unde dracu' mă vârâsem?

„Mi-am pierdut memoria”! exclamai în sinea mea. „Poate sunt la o sută de metri de locuinţa mea și nu-mi dau seama”.

Trebuie să fi fost duminică, fiindcă toate prăvăliile erau închise. Nu exista o firmă, o reclamă luminoasă, nu exista nici măcar o placă, știu și eu... un afiș pe vreun perete. Nimic. Și nici măcar un trecător pe care să-l întrebi. Înţelesei că trebuie să mă lămuresc singur. Eu trebuia să dau un nume orașului aceluia, eu să stabilesc de era Paris sau Berlin, Roma sau Moscova. Și trebuia s-o stabilesc o dată pentru totdeauna, altfel neliniștea care deja dospea în mine s-ar fi transformat curând în frică. Am evocat numele satului în care m-am născut. Ar fi putut să meargă. Sigur, nu era foarte potrivit în situaţia de faţă, dar. În lipsă de altceva, puteam chiar să cred că mă aflam la...

„Nu e frumos” îmi spusei mie însumi cu seriozitate. „Aș putea și să mă înșel”.

Exact în clipa aceea, la vreo sută de metri înaintea mea, dintr-o stradă laterală, se ivi un bărbat înalt și slab, îmbrăcat în negru. Mergea în aceeași direcţie cu mine, rigid, ca un automat.

Hotărâi să-l ajung pentru a reuși, cu ajutorul lui, să aflu răspunsul la ghicitoare. Bărbatul însă, după vreo zece pași, deschise o ușă și dispăru.

Era o ușă cu geamuri, și în spatele geamurilor se vedea o sală plină de lume. După ce am ezitat îndelung, am intrat. Se aflau acolo domni distinși și doamne foarte elegante, care examinau picturile agăţate pe panouri enorme de pânză. Nici urmă de bărbatul în negru.

Mă apropiai de un domn în vârstă, mic de statură, cu mâini grăsuţe, încărcate de inele. Le ţinea la spate în timp ce, îndoit aproape în unghi drept, privea cu ochi miopi o natură moartă la o palmă de nasul lui. Părea că spionează pe gaura cheii.

Am deschis gura dar am închis-o la loc imediat. Ce impresie aș fi făcut aici? M-ar fi socotit un cretin și pe bună dreptate. Până una alta eram totuși, într-o încurcătură pe cinste și singura soluţie de a ieși din ea, fie că îmi plăcea sau nu, era să întreb fără să-mi fac atâtea probleme, în cel mai rău caz m-ar fi crezut beat, sau un tip cu memoria foarte slabă.

Dar era vorba oare într-adevăr de o amnezie?

Într-un colţ al salonului, pictorii discutau între ei. Nu reușeam să prind nici măcar un cuvânt. Îmi plăceau tipii aceia, în jachete și pantaloni de catifea, cu feţele slabe, părul lung neîngrijit, mâinile osoase, cu degete brune, subţiri.

M-am dus în mijlocul sălii, să mă așez pe un divan tapisat cu catifea verde. Pe divanul din faţă trona o doamnă bătrână, îngropată sub o pălărie uriașă din pene de struţ. Înarmată cu o Jornietă foarte elegantă, îi cerceta pe vizitatori.

În atitudinea ei era ceva regesc. Un domn distins se apropie de ea, îi sărută mâna ceremonios și, după ce așteaptă să fie invitat, printr-un semn, se așeză alături, începură să vorbească repede, însufleţit, dar atât de încet încât nu-mi ajungea la ureche decât un murmur monoton, întrerupt de câteva șușoteli.

Când și când, bătrâna își fixa curioasă interlocutorul prin lornietă. Avea o faţă ridată, pudrată din belșug. Pielea gâtului, fleșcăită și căzută, toată numai cute și zbârcituri, se agita la cea mai mică mișcare a buzelor, zadarnic ascunsă într-o panglică neagră legată strâns tocmai sub bărbie. Bărbatul, în schimb, era mai degrabă tânăr, corpolent. Purta un guler tare, de modă veche; m-au izbit însă mai ales urechile lui palide, ca de elefant, și mimica de dansator de balet clasic. Părea că vorbea cu mâinile. Le mișca, le răsucea, exprimând cu ajutorul lor atitudinile cele mai neașteptate. Îl priveam cu admiraţie. Păcat că nu reușeam să aud o frază, sau măcar un singur cuvânt.

Am așteptat cu răbdare și, până la urmă, perseverenţa mi-a fost răsplătită. Mimul trebuie să fi spus o neghiobie, ceva absurd, fiindcă doamna rosti uimită, cu o voce .nu prea puternică, dar

destul de tare încât să pot înţelege clar: „Oh, mais non, mon cheri! Ca ne peut pas etre vrai!”

Şi apucându-l de un braţ pe distinsul domn, îl trase spre peretele din fund, în faţa unei picturi uriaşe.

Va să zică eram în Franţa? Aşa se părea. Curând însă trebui să-mi schimb părerea. Perechea care le luă locul celor doi francezi vorbea nemţeşte. Iar grupul din spatele meu, englezeşte. Apoi, printre hohote de râs şi vorbe de duh, auzii alte limbi, necunoscute.

M-a cuprins o nelinişte ciudată şi, ca de obicei, m-am considerat victima unei glume sinistre. Străzi pustii, nici un fel de indicii, nici un afiş, o expoziţie în care artiştii îşi păstrau anonimatul şi un public cosmopolit. Era prea mult.

Pe neaşteptate, prin faţa mea trecu bărbatul înalt şi slab, îmbrăcat în negru, acela pe care îl văzusem pe stradă şi pe care îl urmărisem până în sala de expoziţie. Era extrem de înalt, de aproape doi metri. Afară nu avusesem timp să-mi dau seama de asta, poate şi fiindcă îmi lipsea orice termen de comparaţie. Dar aici, înăuntru, alături de ceilalţi vizitatori, iar acum alături de mine, statura sa căpăta proporţii de-a dreptul impresionante. Slab însă era, aş zice chiar costeliv. În întregime aspectul lui era acela al unui om slăbit, obosit, vizibil plictisit.

Bărbatul în negru zăbovea în faţa fiecărui tablou.

Privea câteva secunde şi dădea din cap sistematic, însoţind gestul cu un surâs blând. Purta un monoclu ciudat, un obiect neobişnuit, în unghiuri şi cu sticla albăstruie.

Mă apropiai curios. Era într-adevăr un monoclu: triunghiular! După primele clipe de uimire, mi-am reamintit că nu reuşisem încă să aflu în ce oraş mă găseam. Atunci l-am ocolit pe bărbatul în negru, m-am oprit la cinci sau şase metri de el, şi am aşteptat ca, înaintând de la un tablou la altul, să ajungă alături de mine.

L-am văzut dând din cap pentru a nu ştiu câta oară şi surâzând ambiguu.

— Scuzaţi-mă! şi vocea îmi tremură, vreţi să-mi spuneţi în ce oraş ne aflăm?

Bărbatul în negru îşi scoase monoclul triunghiular şi mă fixă de la înălţimea ochilor săi albaştri.

— De ce doriţi să ştiţi? întrebă imperturbabil.

— Ajutaţi-mă, l-am implorat. Trebuie să mă fi rătăcit, mă învârt de două ore fără să ştiu unde sunt, am încercat să mă uit în jurul meu, dar totul este zadarnic... Mă veţi înţelege, numai aici, înăuntru, aud vorbindu-se o duzină de limbi...

Bărbatul în negru surâse. Îmi răspunse cu o voce foarte scăzută, aproape dintr-o suflare:

— Suntem în turnul Babei.

Pe moment n-am înţeles. Apoi pricepui aluzia și fără voie, îmi veni să râd. Așa deci!... în mijlocul acelui amestec de limbi puteam, cu drept cuvânt, să cred că mă aflu în turnul Babei.

În acest timp, bărbatul îmbrăcat în negru, după ce își curăţă minuţios ciudatul monoclu cu o batistă, și-l fixă din nou în orbită și reîncepu să cerceteze picturile.

Glumise. Glumise deoarece își închipuia că și eu glumisem.

— Domnule, reluai atunci cu umilinţă. Domnule vă rog... Spuneţi-mi în ce oraș suntem.

O secundă păru că era cât pe ce să-și piardă răbdarea.

— Am să vă spun, dar rămâne între noi: nici măcar eu nu știu, răspunse calm. Nu sunt de prin partea locului, este prima oară când vin aici.

M-am holbat la el, înspăimântat. Își dădu seama de încurcătura mea și când începu din nou să vorbească, tonul vocii sale era mai încurajator.

— La urma urmelor, ce importanţă poate avea? Aici sau în altă parte ar fi același lucru: lumea întreagă e un turn Babei. Și în turnul Babei, să nu uitaţi asta, mai mult decât amestecul limbilor s-a produs amestecul inteligenţelor.

Și arătă cu un aer de superioritate picturile dimprejur repetând de mai multe ori:

Lumea întreagă este un turn Babei, lumea întreagă este un turn Babei!...

Se simţea în aceste ultime vorbe ale sale o urmă de mânie stăpânită, un fior de neliniște subtilă, care se transmise întregii mele fiinţe. Preţ de un foarte lung moment m-am simţit părtaș, cel puţin așa mi s-a părut, la sentimentele pe care acum și chipul bărbatului le exprima în mod foarte clar.

Chiar așa. Bărbatul acela se simţea decepţionat și mâhnit și mă constrângea prin puterea cine știe cărei vrăji să percep chiar emoţiile lui, ca și cum viaţa mea psihică ar fi fost contopită cu a sa. Mai mult decât contopită, absorbită. Categoric, picturile alea nu-l încântaseră cine știe ce pe bărbatul îmbrăcat în negru. Poate din această cauză se simţea mâhnit. Dar, de fapt, îmi dădeam seama că sub această nemulţumire bizară se ascundea ceva mult mai profund, ceva care depășea cu mult exigenţele esteticii, pentru ajunge la problema problemelor: rostul existenţei.

Și eu? Nici eu nu îl știu. Știu numai că starea mea sufletească se schimbă pe neașteptate. Mă copleși un sentiment chinuitor de vinovăţie, și, când bărbatul în negru își îndreptă asupra chipului meu albastrul intens al pupilelor sale, mi se păru că leșin.

Mă simţeam nedreptăţit.
— Nu le-am pictat eu! urlai. Nu mă mai priviţi în felul acesta, nu le-am pictat eu!
— Asta nu schimbă nimic, mă dojeni bărbatul. Dar glasul său prevestea iertarea. Adineauri, reluă părintește, când afirmam că nu cunosc numele acestui oraș... ei bine, spuneam adevărul. Vă repet: este prima dată când nimeresc aici. Și pe urmă, ca să fim sinceri, am cutreierat lumea aceasta în lung și în lat, fără să mă intereseze însă vreodată să știu numele localităţilor prin care poposeam pe rând. Motivul îl știţi: lumea întreagă este un turn Babei.
Dumneavoastră v-aţi rătăcit. Este o întâmplare mai mult decât normală. Dar ascultaţi-mă cu atenţie: chiar să fi avut posibilitatea de a vă ajuta să ieșiţi din această situaţie, ei bine, nu aș mișca un deget în favoarea dumneavoastră. Drumul, drumul cel drept, trebuie să-l găsiţi singur. Și dacă nu există drum, trebuie să-l construiţi. Aţi înţeles ?
Nu înţelesesem deloc. Priveam zăpăcit sala de jur împrejur, grupul de pictori care gesticulau, pe domnul cu urechi elefantine și pe doamna cu lornietă, care încă mai discutau însufleţiţi, și toate acele picturi colorate înrămate și agăţate pe pereţi.
— Eu caut drumul spre casă, spusei. Și imediat îmi dădui seama că rostisem o nerozie. Fiindcă mă gândeam cu adevărat la drumul spre casă. Bărbatul în negru însă, care evident avea o slăbiciune pentru șarade, se arătă emoţionat de acea afirmaţie a mea.
— Bine zis! Numai drumul spre casă este drumul drept, fiindcă numai în propria casă ne simţim noi înșine!
Aruncă o altă privire de jur împrejurul sălii. Surâsul blând, indulgent, reapăru pe buzele sale. Apoi, își potrivi monoclul și se îndreptă spre ieșire. Eu îl urmai, afară, pe bulevardul cu tei. Atunci se opri și spuse pe un ton sarcastic:
— Și dumneavoastră vreţi să mă urmaţi? Aveţi grijă, s-ar putea ca drumul meu să nu fie drumul bun. Nu faceţi ca toţi ceilalţi, aţi repeta aceeași greșeală pe care am făcut-o eu. Voi, artiștii ăștia, acum aţi început să mă plictisiţi.
— Dar eu nu sunt artist!
— Asta nu schimbă nimic ! Dacă nu sunteţi s-ar putea să fi fost, sau să deveniţi. Vă spun, m-am plictisit de voi! Sunteţi mereu la fel, astăzi ca și acum cinci mii de ani! Aţi progresat numai aparent, în tehnică, preocupaţi, printre altele, numai să mă imitaţi, să mă copiaţi. Când o să vă hotărâţi și voi să creaţi, să-mi oferiţi un spectacol care să înfăţișeze ceva cu adevărat nou?
Am bâiguit câteva cuvinte lipsite de înţeles. Bărbatul în negru nici măcar nu le luă în seamă. Avea ceva împotriva artiștilor, împotriva

pictorilor în mod special. Avea ceva împotriva mea, care nu am fost niciodată pictor, era însă zadarnic să fi încercat să-i explic.

Și priveam chipul fără vârstă, îmbrăcămintea uzată, destrămată, și monoclul acela care sclipea ca un briliant.

Deodată mi se făcu frică de el.

— Cine sunteţi? îl întrebai neliniștit.

— Nu are importanţă, fiule.

— Cine sunteţi? insistai. Însă vocea îmi tremura.

Bărbatul în negru își plecă ochii. Își privi pantofii negri, uzaţi și, fără a-și ridica ochii, stânjenit, răspunse: Dumnezeu.

L-am văzut traversând bulevardul, oprindu-se și ridicându-și gulerul hainei negre. Apoi, după ce își potrivi piciorul drept pe șina tramvaiului, și-l ridică pe stângul în spate, în poziţia amorașilor care trimit săgeţi. Îl văzui întinzând un braţ spre cer și, cu degetul arătător îndoit ca un cârlig, apucând cablul electric de deasupra șinelor.

Alunecă în depărtare ca un tramvai, dar silenţios și rapid, lăsându-mă uluit și chiar puţin înfricoșat. Când dispăru la capătul curbei, mi-am venit în fire. M-am gândit la casa mea, la locul în care putem fi noi înșine. Și mi-a venit să plâng, fiindcă mă simţeam surghiunit. Atunci am pornit din nou de-a lungul străzilor orașului pustiu, un oraș oarecare din această lume anonimă, în care întrebările nu au răspuns și unde numele nu au importanţă, întrucât, așa cum spusese bărbatul în negru, lumea întreagă este un turn Babei.

Mochuelo

În fiecare seară, la o oră după apusul soarelui, o pasăre mare cenușie sosea în zbor razant și se ducea să se ascundă în mijlocul paltinilor și al sălciilor, în fundul parcului, în partea cu cei mai mulţi copaci. La intervale regulate scotea un sunet jalnic și sfâșietor, un protest monoton asemănător șuieratului vechilor locomotive cu aburi. Uneori tânguirea își slăbea vigoarea și atunci semăna cu sirena răgușită a unui remorcher care vâslea cu putere în apa uleioasă a unui port învăluit de neguri.

Când sosea pasărea, întâmpinată cu promptitudine de lătratul câinilor, Olivia nu reușea să-și stăpânească o pornire de mânie. Își așeza broderia în coșuleţul de răchită și rămânea așa, nemișcată, cu capul întors înspre fereastră, cu privirea fixă și scormonitoare, de parcă ar fi vrut să treacă prin geamuri și să-l forţeze cumva pe intrus să plece de acolo.

— Este de nesuportat! comenta. Pare o chemare de pe lumea cealaltă.

Stefano încerca să nu dea importanţă cuvintelor soţiei și făcea totul pentru a o sustrage, atrăgându-i atenţia asupra vreunor știri din ziarul pe care tocmai îl citea, sau chiar povestindu-i anecdote nostime.

În seara aceea însă, Olivia era de-a dreptul exasperată.

— Ascultă atent, Stefano! Nu ţi se pare și ţie că cineva cere ajutor de pe lumea cealaltă?

— Nu-i decât un huhurez, spuse el simulând indiferenţa.

Olivia își aranja șuviţele de păr de la tâmple.

— Un huhurez? Și ce știi tu despre el? Din întâmplare ai devenit ornitolog?

— E un huhurez, fii liniștită. Mi-a spus Silverio, pădurarul.

Afară, Dingo și Lobo începuseră să latre fără încetare. Era inutil să încerci să-i calmezi. De-acum, între ei și pasărea aceea blestemată părea că se încinsese un joc cu atac și replică imediată, o înfruntare în care cel mai tare învinge, cu mârâieli și lătrături de-o parte și șuierături mânioase de cealaltă.

— Mă duc la culcare, spuse brusc Olivia. Se vedea că își ieșise din fire, buzele îi tremurau și se uita rătăcită de jur împrejur, fără a reuși să-și fixeze privirea pe ceva.

Stefano își împături ziarul, plictisit. Afară, cearta între huhurez și câini era în toi. Bărbatul zăbovi câteva minute în sufragerie, lângă focul din cămin gata să se stingă, apoi se duse după soţie.

Dormitorul dădea spre partea opusă a clădirii, spre miază-noapte, unde zgomotele ajungeau atenuate. Olivia era deja în pijama, lângă

noptieră, preocupată să-și pună dopuri de ceară în urechi.

Acum vocea îi era ciudat de liniștită:

— Huhurez, nehuhurez, povestea asta trebuie să se termine odată! Găsește tu o soluţie, Stefano. Altfel, eu în locul acesta nu rămân.

Stefano și Olivia se stabiliseră acolo cu șase luni înainte, după căutări istovitoare, după ce umblaseră pe la toate agenţiile imobiliare din oraș și din localităţile învecinate, fără să fi putut găsi ceea ce doreau. În cele din urmă, tocmai când își pierduseră orice speranţă, un intermediar îi condusese cu mașina la Morada Blanca, un loc retras, departe de arterele intens circulate, ascuns în mijlocul unei proprietăţi aproape părăsite și în unele porţiuni căzută în paragină.

Olivia rămăsese din prima clipă încântată de Morada Blanca. Avea un gard cu zăbrele vopsite roșu închis, năpădit de plante agăţătoare, două coloane de cărămidă foarte decorative încadrau poarta de unde pornea o cărăruie pietruită, năpădită ici și colo de smocuri de iarbă pe care nimeni nu se mai îngrijea să le smulgă. Drumul, umbrit de o cupolă de vegetaţie, continua cam o sută de metri, flancat, de-o parte și de alta, de un gard viu de carpeni, care cine știe de cât timp nu mai simţise foarfecele grădinarului. În fund, exact în mijlocul unui luminiș invadat de buruieni, se înălţa casa, pătrată, cu tencuială albă care începuse să cadă în bucăţi, și cu veranda încadrată de linia unui arc triplu.

Zidurile se dovedeau solide iar ramele ferestrelor și ale ușilor suficient de bine păstrate. Numai șopronul din spatele casei, cu garajul și magazia de lemne aflată deasupra, păreau ruinate. În momentul acela însă, Olivia, cucerită de frumuseţea sălbatică a locului, nu putea să dea atenţie mărunţișurilor.

— Este prea mare, spusese Stefano privind împrejur înfricoșat.

— Ce este prea mare?

— Casa, și grădina aceasta din jur, întinsă ca un parc. Sunt prea multe plante, va fi o problemă să menţii curăţenia aici...

Dar Olivia insistase:

— Va fi o distracţie, ai să vezi!

De fapt acela era exact locul după care alergau de atâta vreme: calea ferată și autostrada șerpuiau spre sud, la zece mile depărtare, iar satul era la aproape un kilometru, distanţă potrivită pentru a se bucura de liniște și singurătate fără să se simtă izolaţi.

Și astfel, fără prea multe discuţii, Stefano și Olivia cumpărară Morada Blanca. Intermediarul se ocupă de toate, îi scuti de toate sâcâielile obișnuite la încheierea actelor pentru a intra în posesia unei proprietăţi. Nici măcar n-o cunoscură pe proprietăreasă,

doamna Anita Ferri; ea moștenise vila cu șase ani înainte, de la unchiul său care murise.

Urmară apoi luni și luni de reparaţii, de lucrări febrile, un du-te vino de zugravi, vopsitori, dulgheri, zidari și grădinari care îngrijiră parcul, redându-i frumuseţea iniţială. Stefano puse să fie curăţaţi pomii de uscături, dori să fie reparat cu grijă cuptorul prăvălit pe jumătate, care mai dăinuise alături de casă, și ceru să se astupe spărturile apărute în câteva locuri de-a lungul zidului din jurul casei. Mai puse și să fie doborât un stejar, în spatele casei, fiindcă în locul acela intenţiona să construiască un garaj nou mai spaţios și, de ce nu, mai cochet decât acela care se ruina în apropiere. Nici Olivia nu stătea cu mâinile în sân. Alerga dintr-un colţ într-altul al grădinii, mereu în urma muncitorilor, smulgea buruienile, ardea uscăturile și aduna gunoaiele.

— Ai să vezi, spunea transpirată și gâfâind, dar cu un licăr de fericire luminându-i privirea, încă puţin și locul ăsta o să fie raiul pe pământ!

Și pe urmă, când totul era de-acum aranjat, cel puţin în mare, când căzu zăpada din ianuarie ca pentru a impune o pauză și ei stăteau așezaţi lângă focul strălucitor din cămin, mulţumiţi de munca lor - totul era atât de bine aranjat, atât de curat - trebuise să apară pasărea aceea supărătoare, venită cine știe de unde, și să transforme cu ţipetele ei lugubre raiul în infern. Povestea aceasta absurdă dura deja de zece zile și Olivia se săturase de ea până peste cap.

— Nu-i decât un huhurez, îi repeta mereu Stefano. Într-o bună zi va pleca de aici așa cum a venit. Nu face din asta o dramă!

Și o invita afară, în spatele casei, în rarele momente în care soarele reușea să biruie ceaţa. Atunci schiţa planul garajului cel nou și îi măsura dimensiunile pe teren, înfigând ţăruși în stratul de zăpadă îngheţată.

— Cum se va termina vremea urâtă vom începe lucrările și, odată terminat garajul, vom putea spune că suntem într-adevăr aranjaţi.

— Mda, încuviinţa ea neatentă. Ceea ce ne mai trebuie este un garaj nou. Însă problema cea mai urgentă este huhurezul. Trebuie să scăpăm de el, Stefano, altfel o să înnebunesc!

Stejarul tăiat zăcea prin preajmă, cu ramurile frumos stivuite și trunchiul tăiat în cilindri voluminoși, înalţi de un metru. În tăcere, Stefano făcu sul proiectul garajului și îl puse la loc, strecurându-l vertical într-unui din cele șase orificii ale unei cărămizi perforate aflată pe masa rustică de sub acoperișul provizoriu ce adăpostea lemnele.

— Am să vorbesc cu Silverio, spuse. Nu te neliniști!

Silverio, pădurarul, acceptase să-l întâlnească la amiază în birtul văduvei Zambianchi. Stefano ajunsese cu câteva minute mai devreme, dar pădurarul era deja acolo și-l aștepta așezat într-un colţ, în faţa unui pahar cu vin alb.

— Bună ziua, domnule inginer.

El privi de jur împrejur stânjenit. Cârciuma era aproape goală, se mai aflau acolo doar trei bătrânei pe jumătate adormiţi, lângă fereastra care dădea în curte.

— Îţi mulţumesc că ai venit, îi spuse Stefano. Aruncă o privire spre ușa întredeschisă care ducea spre încăperea alăturată și, văzând că nu era nimeni, îl invită pe pădurar să-l urmeze.

— Aici vom putea vorbi mai liniștiţi, adăugă. Pădurarul îl observa cu chipul serios, calm, cu o clipire ascunsă în ochii îngustaţi.

— Știu deja despre ce este vorba, spuse Silverio.

— Într-adevăr? Mai bine așa; o să-mi fie mai puţin neplăcut să-ţi explic ceea ce vreau.

Veni cârciumăreasa și Stefano o rugă să le aducă două pahare cu vin bun. Silverio rămase tăcut până ce femeia îi servi și se îndepărtă.

— Este din cauza huhurezului, așa-i?

— Întocmai. E vorba despre huhurez, lua-l-ar dracu'! Puse o mână pe braţul pădurarului. Nu mai putem din cauza lui, crede-mă! Soţia mea va sfârși prin a face o depresiune nervoasă!...

Silverio surâse.

— Este un mic animal inofensiv, îi atrase el atenţia, ba chiar extrem de folositor, având în vedere că se hrănește cu rozătoare de câmp, nevăstuici și șoareci.

— O fi extrem de folositor, nu mă îndoiesc. Dar, din păcate, nu este mut, înţelegi? Vine în fiecare seară, îi întărâtă pe câini să latre, și scoate din gâtlej un plânset atât de jalnic și atât de lugubru, că ţi se face părul măciucă.

— Am înţeles, am înţeles, mormăi pădurarul ca și cum ar fi vorbit pentru el însuși. Aţi dori să scăpaţi de el, am dreptate ?

— Da, încuviinţă Stefano cu un aer vinovat.

Sorbi din vin și îl pin i pe Silverio, căutând să-și stăpânească disconfortul interior care se amplifica.

— Și probabil, continuă pădurarul, aţi dori să vin eu și să-l împușc frumușel...

— Da, repetă Stefano cu un firicel de voce. Ar fi soluţia ideală. Eu nu știu să trag, nici măcar nu am pușcă.

Îngândurat, Silverio își trecu ușor degetele peste marginea paharului, apoi își duse mâna la buzunarul vestonului de pădurar și scoase de acolo o broșură mototolită, pe care începu s-o răsfoiască

umezindu-și degetul arătător.

— Există totuși o problemă, dragă domnule inginer. Huhurezul este o specie protejată. Scrie aici, vedeţi? Huhurezul, șoricarul comun, cucuveaua, ciocănitoarea, pitulicea, corbul, alunarul, cioara... Toate specii ocrotite. Cine ucide una dintre aceste păsări își atrage sancţiuni penale cam severe...

— Dar eu nu sunt vânător, încercă să se apere Stefano. Vreau numai să mă descotorosesc de o pasăre supărătoare din cauza căreia nu pot dormi.

— De acord. Dar nu-mi puteţi cere tocmai mie un asemenea serviciu.

— Și de ce nu? Poate fiindcă dumneata ești pădurar și în această calitate trebuie să aperi speciile protejate? Aici însă este vorba de un caz special, de o urgenţă.

Se opri o clipă privindu-l cu coada ochiului pe omul pe care simţea că-l convinsese.

— Ascultă-mă bine, Silverio! Am cumpărat acum șase luni Morada Blanca, am venit în ţinutul acesta, departe de drumurile circulate, pentru a mă bucura în liniște de bătrâneţe, am făcut cheltuieli, am trudit ca un negru împreună cu soţia mea pentru a pune la punct o casă părăsită. Olivia și cu mine ne simţim bine aici, ducem o viaţă izolată, dar suntem politicoși cu toată lumea și ne plătim taxele, nu ne-am dat înapoi niciodată când a fost vorba să subvenţionăm biserica parohială sau terenul de sport sau sărbătorirea hramului bisericii. Repet, ne simţim bine aici, și aici am vrea să rămânem pentru tot restul zilelor noastre. Însă pasărea aceea piază-rea distruge totul.

Mă tem că, dacă nu se va găsi un leac, vom fi nevoiţi să plecăm de aici. Încearcă să mă înţelegi, Silverio. Soţia mea este o persoană foarte sensibilă.

Spre seară reîncepu să ningă des, des. Era o zăpadă măruntă, îngheţată, numai ace de gheaţă dure și compacte care, purtate de vânt, se izbeau de geamurile ferestrelor.

Stefano puse de-o parte cartea pe care o citea și se duse să închidă obloanele.

Acela a fost momentul în care Olivia, din curte, îl chemă ţipând. Stefano alergă afară numai în cămașă, fără să-și mai îmbrace haina impermeabilă, fără pălărie. În picioare, sub acoperișul provizoriu, ridicat peste lemnele de foc, Olivia continua să-l strige, dar acum vocea îi ieșea cu greutate din gâtlej, asemenea horcăitului unui muribund.

— Vino să vezi, Stefano, șopti. Faţa îi era trasă și palidă, ca a cuiva care este foarte aproape de o cădere nervoasă, însă ochii îi

aruncau fulgere și era stăpânită de mânie și de spaimă. Vino să vezi ce a pus la cale prietenul nostru!

Lui Stefano îi fu de ajuns o privire ca să înţeleagă ce se întâmplase. Alături de stivele de lemne de foc era masa în centrul căreia trona cărămida perforată. Dar din hârtia cu planul garajului nu mai exista nici o urmă. Sau, mai exact, ceea ce rămăsese era împrăștiat peste tot sub acoperiș: fragmentul cel mai mare nu depășea mărimea unui timbru.

— Huhurezul a fost, spuse Olivia printre hohote de plâns, refugiindu-se în braţele soţului.

— Ce mama naibii se întâmplă?! înjură el printre dinţi. Și de ce dai vina pe huhurez?

Olivia arătă în direcţia mesei rustice.

— El a fost, nu încape îndoială. Și-a lăsat semnătura.

Abia atunci observă Stefano pana cenușie a păsării, ceva mai lungă de-o palmă, înfiptă într-o gaură a cărămizii ca într-o călimară.

— Mi-e frig, spuse ridicându-și gulerul cămășii. Să intrăm în casă.

Rămaseră treji până târziu, absorbiţi de o discuţie fără cap și fără coadă. Cu răbdare, dar fără prea mare convingere, Stefano încerca cele mai nepotrivite acrobaţii dialectice pentru a respinge ceea ce Olivia susţinea cu îndârjire crescândă.

— Concepţia ta știinţifică este aceea care te împiedică să vezi problema în adevărata lumină! spunea Olivia. Tu ești un bărbat practic, obișnuit cu faptul concret, cu calculele exacte. Ceea ce nu este măsurabil, nu intră în anumiţi parametri, pentru tine nu există sau, cel mult, aparţine sferei obscure și vagi a iraţionalului, deci este ceva care trebuie anulat și negat cu toate forţele. Pentru tine un huhurez este un huhurez și nimic altceva decât un huhurez! Pentru mine, în schimb, ar putea fi și altceva.

— Și ce altceva ar mai putea să fie? O întrupare a Diavolului ?

Olivia tăcu câteva clipe, îl privi cum stătea învăluit în lumina flăcărilor de la focul din cămin.

— Cu Diavolul nu se glumește, șopti cu o voce abia perceptibilă. Astea sunt lucruri pe care nici eu nici tu nu le putem ști, pe care nimeni nu le poate ști...

— De acord. Dar de ce să-ţi imaginezi tot felul de lucruri despre amărâta aia de pasăre, atât de înfometată încât s-a apucat să mănânce hârtie?!...

— Nu a mâncat absolut nimic! se înfurie Olivia. A rupt numai planul garajului, pentru a ne face să înţelegem că aici, pe teritoriul ei, nu vrea schimbări! Vrea să rămână totul cum era înainte, nu înţelegi ?

— Acum chiar că exagerezi, Olivia! Nu, nu exagerez deloc! Mai

sunt multe de descoperit despre comportamentul animalelor, chiar conform studiilor lui Konrad Lorenz. După mine, fiecare pădure, fiecare fermă, fiecare casă de la ţară, ba până și fiecare gard de mărăcini și fiecare tufiș are un fel de geniu tutelar. Poate fi un elf sau o nimfă, pot fi spiriduși invizibili care nu se arată niciodată sau un animal anume cu | îndatoriri anume, de a păzi. Ei bine, paznicul de la : Morada Blanca este huhurezul! Ce ţi se pare așa ciudat? Casa aceasta a rămas părăsită ani de zile și am venit noi aici să curăţăm, să aranjăm, să facem schimbări care nu-i plac deloc animalului aceluia. Suntem doi intruși, Stefano. Huhurezul va continua să ne chinuiască până când îi vom lăsa domeniul liber.

— Ba, nici măcar în glumă, surâse Stefano. Într-una din serile astea vine Silverio și cu o împușcătură rezolvă problema. Ne-am și înţeles deja.

— Aha, desigur, Silverio. Și când vine Silverio? Categoric, în seara asta nu, că ninge. Trebuie să așteptăm o seară senină, fără ninsoare nici ceaţă, dacă s-ar putea cu clar de lună. Doar n-o să se apuce să tragă | orbește în mijlocul frunzișului! Fii serioasă, Olivia! Nu deranjăm noi elfii și nimfele, astea sunt povești! N-are rost să ne facem atâtea griji din cauza unui huhurez tâmpit!

— Atât de tâmpit încât s-a priceput să rupă planul în sute de bucăţi! se repezi Olivia. Atât de tâmpit încât să-și lase la vedere o pană drept semnătură, pentru cazul că am avea dubii privind autorul isprăvii!

Și astfel discuţia era reluată de la capăt: Stefano își implora soţia să nu se lase copleșită de teamă fără motiv, și Olivia își contrazicea soţul, făcându-l orb și naiv.

— Suntem de treizeci de ani împreună și abia acum descopăr cât ești de mărginit și de încăpăţânat, se plângea ea.

Din fericire, în seara aceea huhurezul nu veni. Cine știe, poate îl obosea zăpada și prefera să rămână în adăpostul său de peste zi, în pădurea de pe malul râului. Câinii nu avură cu cine să se încaiere și petrecură noaptea în liniște, adăpostiţi în cuștile lor.

Și în pat ea încercă să redeschidă discuţia - în seara aceea renunţase la dopurile de ceară și divaga în căutare de noi dovezi, de amănunte uitate și încă insuficient analizate. Dar Stefano nu mai putea, era obosit și răspundea cu bombăneli și sforăituri. Olivia mai insistă puţin, dar neprimind răspuns, în cele din urmă tăcu și apoi adormi.

În seara următoare huhurezul sosi, punctual ca o eclipsă. Nu mai ningea, un vânt stăruitor începuse să sufle dinspre apus, vestind un timp frumos care totuși întârzia să se facă simţit.

Huhurezul părea înnebunit. Rătăcea fără odihnă prin toată

grădina, se învârtea în jurul casei fără să se oprească o clipă.

Olivia se repezi să închidă obloanele. În seara aceea însă pasărea manifesta o agitaţie extraordinară, se tânguia cuprinsă de o stare paroxistică, cum nu mai văzuseră niciodată, și nu o dată Stefano și Olivia o auziră izbindu-se de ferestre, râcâind și lovind cu ciocul în scândurelele obloanelor, ca un suflet chinuit.

— Și acum ce face? striga Olivia, palidă și cu ochii măriţi de teamă. Sfinte Dumnezeule, nu-i mai ajunge grădina, acum vrea să intre în casă!

A fost nevoie să recurgă la o doză dublă de calmante.

Cu toate acestea n-a putut dormi toată noaptea, ghemuită în spatele lui Stefano. Afară, huhurezul dezlănţuit se tânguia neobosit, îngrozindu-i.

Dimineaţa găsiră crenguţe de stejar împrăștiate pe terasă și îngrămădite pe pervazul fiecărei ferestre.

— A fost vântul din timpul nopţii, spuse Stefano căutând să-și păstreze calmul.

— A fost huhurezul! izbucni însă Olivia cu o voce tăioasă. Rămurelele astea presărate peste tot sunt fără îndoială un mesaj, pe care deocamdată nu știu să-l descifrez.

Veni, în sfârșit, o seară senină, fără urmă de ceaţă. O lună mare și sângerie se înălţa dinspre răsărit, în spatele pâlcului de plopi, când mai era încă aproape o jumătate de oră de lumină solară. Silverio sosi, îmbrăcat în haina sa de aba, având pe. umăr pușca de vânătoare, cu ţevile lustruite.

Stefano porni în întâmpinarea lui, pentru ai deschide poarta.

— Bună seara, domnule inginer, îl salută pădurarul cu vocea lui liniștită.

Stefano îi răspunse la salut abia ridicând o mână, cu un gest stângaci și prudent ce-i dezvăluia toată neliniștea provocată de fapta nepermisă pe care erau gata s-o săvârșească.

— Seara mi se pare potrivită, murmură. Fără îndoială, vizibilitatea va fi satisfăcătoare.

Stefano vorbise foarte încet, de parcă o mie de urechi indiscrete ar fi ascultat prin tufișuri.

— Va trebui să-l surprind cum ajunge, înainte de a se ascunde în desișul copacilor, spuse Silverio privind în jurul său. Din ce parte sosește de obicei?

— Din nord, dinspre râu. Acolo își are adăpostul-în timpul zilei, cel puţin așa presupun.

— Atunci va trebui să mă duc în spatele casei.

Străbătură poteca pe sub crengile carpenilor în care mai rezistau încă frunze veștede de culoarea tutunului. Olivia îi aștepta lângă

verandă, îmbrăcată într-un cojocel și cu căciulă pe cap. Voia să participe și ea la vânătoare, așa că îi urmă în spatele clădirii.

— Se vede că aţi făcut o curăţenie pe cinste, comentă Silverio, arătând spre arborii curăţaţi de crengile uscate. Și stejarul? Unde a dispărut stejarul? Apoi observă trunchiul făcut bucăţi care zăcea în apropiere și făcu un gest de dezaprobare.

— Ei, asta nu, dragă domnule inginer, suspină întristat. Un stejar așa de frumos, care avea douăzeci și cinci de primăveri, n-ar fi trebuit să-l tăiaţi...

— Trebuie să construim un garaj nou, se justifică Stefano. Stejarul nu mi-ar fi lăsat destul loc.

Pădurarul dădu din umeri.

— Un garaj se construiește în trei zile, spuse cu o voce în care se simţea reproșul, dar unui stejar îi trebuie o jumătate de secol pentru a deveni adult. Și acela era deja la jumătatea drumului...

Își încarcă pușca de vânătoare cu două ţevi.

— Îmi amintesc de parcă a fost ieri ziua în care Benito Mochuelo a plantat stejarul și a vărsat o sticlă de Porto pe pământul din jurul lui, pentru a-l boteza! Eu eram un băieţandru și am lucrat aici ca argat cât s-a construit Morada Blanca.

— Benito Mochuelo... îl întrerupse Stefano. Te referi cumva la persoana care a construit casa aceasta?

— Întocmai.

— Noi am cumpărat-o de la doamna Anita Ferri, interveni Olivia.

— Nepoata, preciza pădurarul. Fiica uneia dintre surorile lui. Benito Mochuelo ar fi vrut să aibă o duzină de copii, dar soţia lui, sărăcuţa, n-a putut să-i dăruiască nici măcar unul. Era ditai muierea, solidă și grasă, ca un butoi...

— Erau spanioli, nu-i așa?

— Da, spanioli amândoi, cine știe cum de-au nimerit pe aici.

— Și eu, care eram convinsă că numele de Morada Blanca fusese dat de vreun boiernaș snob, murmură Olivia.

Silverio nu făcu nici un comentariu, unele cuvinte nu le înţelesese. Adulmeca aerul, cum fac copoii, și privea stăruitor în direcţia râului.

— Ar fi bine ca doamna și domnul să intre în casă, îi sfătui. Cu cât vom face mai puţin zgomot, cu atât mai bine va fi.

Dar chiar în clipa aceea, în spatele lor, dinspre partea de sud a casei, se auzi viersul huhurezului, limpede și arogant.

Pădurarului îi scăpă printre dinţi un început de înjurătură.

— Ne-a auzit și ne-a ocolit, rosti bâlbâindu-se de furie.

Începu să alerge în direcţia potrivită, apoi se opri în mijlocul pajiștii din faţa casei, ascultă cu atenţie și, când pasărea începu să se tânguie din nou în mijlocul copacilor, descarcă pușca la

întâmplare.

Totul se petrecu într-o clipă. În timp ce Silverio își descărca arma din nou, o formă cenușie întunecată se ivi pe neașteptate dintre arbori, se năpusti urlând asupra nefericitului și-l izbi mânios cu ciocul pe mâini și în mijlocul frunţii.

Silverio se poticni și căzu la pământ, cu pușca neîncărcată încă. Și huhurezul, din ce în ce mai aţâţat de vederea și de mirosul sângelui, lovea cu sălbăticie crescândă. Urletul disperat al Oliviei și lătratul furios al câinilor îl făcură să-și abandoneze victima. Timp de o clipă rămase planând în aer, dând din aripi și rotindu-și capul; ochii îi străluceau ca două oglinjoare. Apoi, acompaniat de un bocet prelung și sfâșietor, dispăru în întunericul nopţii care se lăsa.

Stefano se opri să-l ajute pe pădurar, destul de lovit judecând după un prim și sumar examen.

— Ai nevoie de îngrijire medicală, spuse mâhnit.

Îl siliră să intre în casă.

Olivia îi turnă o porţie zdravănă de coniac. Apoi îi șterse rănile cu un tampon mare de vată îmbibat cu alcool. Pe fruntea lui Silverio, acolo unde huhurezul îl lovise furios cu ciocul, se contura o rană urâtă.

— Te însoţesc la spital, se oferi Stefano îngrijorat. Rana aceea ar avea nevoie de câteva copci...

— Da' de unde, nici vorbă, spuse nepăsător Silverio. E numai o zgârietură, nu mor eu din atâta lucru. Și apoi, ce-aș putea să le povestesc celor de la spital? Mai bine nu, e doar o zgârietură.

Dădu pe gât coniacul și mai zăbovi puţin să-l ocărască pe huhurez, autoironizându-se pentru înfrângerea suferită. Apoi i se adresă Oliviei:

— Fiţi liniștită, doamnă, spuse sigur pe el. De-acum, eu și pasărea aceea avem de încheiat o socoteală. Mă voi întoarce mâine seară, mă voi întoarce în fiecare seară dacă va fi nevoie, dar fiţi liniștită, că-i jumulesc eu curând penele huhurezului ăluia, aveţi cuvântul lui Silverio Brambati, zis Faina .

Olivia îl asculta foarte liniștită, cu o lumină ciudată în ochi, și atitudinea ei îl îngrijoră pe Stefano. O privea, cu impresia că era cât pe ce să spună ceva deplasat, fraze de neînţeles sau contradictorii. Presimţirea i se adeveri când Olivia spuse cu o voce fermă:

— Ne-am schimbat intenţia, domnule Silverio.

Stefano tresări și își fixă soţia, înspăimântat.

— Da, ne-am schimbat intenţia, repetă Olivia. Din două motive: în primul rând, animalul acela s-a dovedit prea inteligent și uciderea lui devine o acţiune extrem de complicată. În al doilea rând, dacă dumneata ai reuși să-l dobori, aș avea din această cauză remușcări

ca și cum... ca și cum pasărea aceea ar fi fost o fiinţă omenească, mă înţelegi? Indirect, m-aș simţi vinovată de omucidere. Și pe urmă, cine poate ști ? Sunt sigură că un alt huhurez i-ar lua locul celui eliminat, și după aceea altul, și așa mai departe, mereu. Casa aceasta este blestemată, acum nu mai încape nici o îndoială, și problema va trebui rezolvată cu totul altfel.

Silverio o privea pieziș, preocupat să-și tortureze o ureche tot trăgând de ea. Cuvintele Oliviei nu-l mirau deloc. Spuse doar:

— Venisem în silă și împotriva dorinţei mele, numai ca să vă fac dumneavoastră un serviciu. Dacă intervenţia mea nu mai este necesară... cu atât mai bine.

Își atinse ușor locul din mijlocul frunţii unde sângele începea să se închege.

— Dorinţa de a mă răzbuna e puternică, admise. Apoi confirmă: dar, dacă doamna și-a schimbat intenţia, nu pot decât să mă bucur. Hotărârea ei îmi îngăduie să mă împac cu conștiinţa mea de pădurar.

— Atunci este în regulă, se grăbi să încheie Olivia. Vom avea grijă să ne arătăm în mod satisfăcător recunoștinţa pentru deranjul dumitale. Hai acum să-l lăsăm de-o parte pe huhurez și să vorbim despre altceva. Spune, ce fel de om era domnul Mochuelo?

Pădurarul păru cam dezorientat. Stefano îi citea în privire stânjeneala provocată de faptul că are de-a face cu oameni cam ciudaţi, dar și înţelepciunea celui obișnuit să audă, prin însăși natura muncii sale, întrebări dintre cele mai neobișnuite și mai trăsnite.

— Firește, nu pot spune că l-am cunoscut bine, mormăi. Asta și fiindcă timp de mai mulţi ani am lucrat departe de aici, pe proprietatea lui Tesoretto, și veneam rareori prin sat. Benito Mochuelo era un om care nu avea încredere în nimeni, în privinţa asta nu încape discuţie. În sat mergea numai ca să se aprovizioneze, în cârciumă dacă-o fi intrat de vreo zece ori în toată viaţa lui, iar când i-a murit soţia a devenit și mai retras. Se spune că-și petrece timpul sub stejar, în tovărășia unui pachet de cărţi de joc, cufundat în pasienţe interminabile.

Silverio dădu din cap, făcând un efort vizibil să-și amintească întâmplări care acum păreau uitate.

— Acum mi-aduc aminte, spuse el, agitându-și arătătorul în aer. În ultima vreme Mochuelo o vizita pe Delfina, mergea la ea să-i dea în cărţi aproape în fiecare zi. Da, Delfina este una care poate spune că l-a cunoscut!

— O ghicitoare? se interesă Olivia.

— Da, una care dă în cărţi. Locuiește la capătul satului, chiar în

ultima casă. Mochuelo era mereu acolo, la ea, o consulta pentru orice fleac.

Mai târziu, după ce abia plecase pădurarul, discuţia dintre Stefano și Olivia ameninţă să se transforme pe neașteptate într-o ceartă strașnică.

— Ce figură! ocăra Stefano. Eu mă duc să-l corup pe un om cinstit, îl forţez să încalce legea, fapt pentru care se pricopsește cu o gaură în frunte, și tu, dintr-odată, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, îi spui „mulţumesc mult, ne-am schimbat intenţia!”. Ai înnebunit? Nu vrei să-mi explici și mie povestea asta despre casa blestemată și despre huhurezii care ar reapărea pe bandă rulantă? Ai vorbit chiar și de omucidere...

— Păi sigur! replică Olivia. Huhurezul e un suflet reîncarnat, nu e nici o îndoială, probabil chiar sufletul lui Benito Mochuelo, care se întoarce în locurile cele mai familiare lui.

— Delirezi! înainte ai vorbit de elfi, de nimfe ale pădurii, ai susţinut teoriile cele mai confuze, legendele, și erai cât pe ce să chemi în ajutor chiar pe Necuratul. Și acum, în plin delir, îmi vii cu fantomele și sufletele reîncarnate ! Ascultă, m-am. săturat de povestea asta până peste cap, nu sunt dispus să-ţi mai înghit toate elucubraţiile, nu vreau s-o iau razna și eu!

— Tu să asculţi, raţionalistule sceptic! Silverio, care este un om simplu, se pare că a înţeles mai multe decât tine. N-are rost să mai discutăm, Stefano. Mâine îi vom face o vizită Delfinei, ghicitoarea. Vreau să aflu de la ea cât mai multe despre Benito Mochuelo. Pe urmă vom hotărî ce-i de făcut.

Afară, ori cu o aripă rănită, ori atins de alice în altă parte mai puţin vitală a corpului, huhurezul reîncepu să se tânguie.

Casa Delfinei era mică și scundă, cu pereţii roz și cu ferestrele înguste. Iederă deasă, cu frunzele închise la culoare, îi acoperea peretele de la răsărit. În faţă, de-o parte și de alta a singurei intrări, două tufe de rozmarin sfidau asprimea iernii, protejate de folii mari de plastic transparent.

Stefano și Olivia bătură la ușă. Dinăuntru, un glas obosit și trist îi invită să intre.

— Ei, pe cine văd, noii proprietari de la Morada Blanca!

Bătrâna Delfina se ridică cu greutate din fotoliul ei de lângă sobă și veni în întâmpinarea lor.

— Luaţi loc, bună seara, eu sunt Delfina, dau în cărţi și prezic viitorul, rezolv orice problemă - dragoste, afaceri și deochi! Vă stau la dispoziţie.

Stefano avu o vagă impresie că femeia îi aștepta. Se gândi că

trebuie s-o fi avertizat Silverio. Însă amănuntul acela nu avea nici o importanţă. Privi cu simpatie chipul zbârcit al bătrânei, pe care doi ochi negri și pătrunzători se întreceau în strălucire cu cerceii și cu inelele ţipătoare pe care femeia le arăta cu ostentaţie. O basma roșie îi ascundea parţial părul aproape alb, și un șal lung cu franjuri îi acoperea umerii. Și Olivia părea fascinată de înfăţișarea acelei ţigănci și, intimidată, se așeză imediat ce ghicitoarea le arătă scaunele de lângă masă.

— Povestiţi-mi, îi invită bătrâna Delfina, scoţând din sertar un pachet de cărţi de ghicit de Tarot. Aţi venit împreună, înseamnă că problema dumneavoastră este comună, o problemă care vă privește pe amândoi și sunteţi de aceeași părere în privinţa ei...

Stefano își dăduse seama că, pentru a se înţelege cu ghicitoarea, cel mai bun lucru era să-i răspundă în același mod.

— Este o treabă care ne preocupă foarte mult, spuse, și vrem să știm cum se va termina.

Delfina amestecă rapid cărţile, o invită pe Olivia să taie și așeză tacticos pe masă trei rânduri de câte cinci cărţi aliniate. Apoi începu să le întoarcă una câte una și, pe măsură ce le întorcea, scotea strigăte scurte de uimire și de satisfacţie.

— E de necrezut, spunea. Într-adevăr, sunteţi norocoși, toate cărţile vă sunt favorabile. Oricare ar fi problema care vă neliniștește, fiţi siguri că se va rezolva pe calea cea mai bună. Și încă repede, chiar foarte repede!

Stefano și Olivia o ascultau fără să clipească.

— Un noroc de-a dreptul nemaipomenit! continuă bătrâna ciocănind cărţile cu degetul. Asta e cartea voastră câștigătoare, încheie ea și le arată un as de treflă, plin tot de pete și bogat în mâzgălituri.

Olivia dorea să știe semnificaţia exactă a cărţii aceleia, dar Delfina ridică din umeri.

— Nu pot să spun nimic, murmură. Pot fi multe semnificaţii, depinde de natura problemei care vă îngrijorează. Un lucru însă e sigur: când asul de treflă cade între două figuri, ca în cazul acesta, succesul e garantat.

— Bun, de-ajuns cu astea, mulţumi Stefano și cu dosul mâinii împinse cărţile de Tarot deoparte. Soţia mea este interesată de altceva, vrea informaţii despre Benito Mochuelo. Am aflat că dumneavoastră sunteţi poate singura persoană din sat pe care el o vizita destul de des. Se spune că era mereu pe-aici ca să-i daţi în cărţi...

— E-adevărat, încuviinţă bătrâna. În ultima vreme venea la mine aproape în fiecare zi! Și întotdeauna era amabil și plin de grijă, un

adevărat domn. Și foarte generos. Șalul acesta pe care-l port, el mi l-a dăruit. Și acest inel. Nu-i așa că-i splendid ?

Olivia începu să-i pună o grămadă de întrebări, mai întâi cu discreţie, apoi pe un ton tot mai insistent. Iar bătrâna îi răspundea cu plăcere, aproape recunoscătoare că cineva îi dădea ocazia să evoce amintiri pentru ea fără îndoială plăcute.

— Se spune că ar fi fost un mizantrop nepăsător, continuă Olivia.

— Un... cum aţi spus?

— Voiam să spun un urs, unul care este rareori de acord cu aproapele său.

— Nici vorbă! o asigură Delfina. Benito Mochuelo era o persoană cumsecade, v-am mai spus-o. Sigur, cu cei din sat nu prea vorbea, dar numai din cauză că aceia îl bârfeau. El era un străin venit să se stabilească aici. Avea o rentă din care trăia. Era totuși un străin. Și când vorbea, de obicei amestecând spaniola cu italiana și cu dialectul de pe aici, nu era ușor să-l înţelegi. De aici neîncrederea. Careva a început să lanseze zvonul că, dacă venise tocmai din Spania, trebuie să fi făcut ceva nu tocmai curat pe acolo. Calomnii toate, bineînţeles! Eu știu adevărul: nu era de acord cu cei din guvern, el era un pacifist, ura violenţa, nu mergea nici măcar la vânătoare și respecta toate animalele, chiar și muștele, chiar și viermii și furnicile, și de fapt... de fapt voia să se apropie de surorile lui, amândouă căsătorite în oraș, două scorpii egoiste care în douăzeci de ani dacă au venit să-l vadă de trei ori! Benito Mochuelo suferea foarte mult, mai mult pentru ţara lui decât din pricina surorilor și, uneori, aici la mine, îl apucau adevărate crize de furie. Arăta afară, pe fereastră, și striga: Pueblo de mierda ! așa striga. Atunci, pentru a-l face să uite, pentru a-l liniști, îl invitam să jucăm cărţi. Numai că el era foarte priceput la joc și era inutil să încerc să trișez sau să mă fac că am greșit la numărarea punctelor pentru a câștiga. „Fii atentă ce faci, vrăjitoareo!” îmi spunea, mai în glumă, mai în serios. „Mă cheamă Mochuelo, dar nu sunt un mochuelo!” Mereu spunea așa: „mă cheamă Mochuelo dar nu sunt un mochuelo” N-am înţeles niciodată exact ce voia să spună cu cuvintele acelea...

Stefano îi făcu Oliviei un semn discret cu genunchiul, pentru a o face să înţeleagă că sosise momentul să ridice ședinţa. Puse o bancnotă pe masă și spuse:

— Ei, acum plecăm.

Ghicitoarea îi însoţi câţiva pași afară din casă, până unde le era parcată mașina și își luă rămas bun de la ei cu multă căldură, felicitându-o pe Olivia pentru haina frumoasă cu care era îmbrăcată.

— Ce doamnă frumoasă! o admira încântată, și ce blană frumoasă, ce poșetă elegantă...

Roșu ca o enormă sămânţă de magnolie, soarele cobora în momentul acela dincolo de limita extremă a orizontului, în spatele șirurilor de plopi încă desfrunziţi, în timpul drumului scurt Stefano tăcu, iar Olivia spuse numai:

— Cum ajung acasă îi telefonez prietenei mele Maria Livia.

— Pentru ce?

— Fiindcă Maria Livia știe spaniola. Trebuie s-o întreb ceva.

Dar odată ajunși acasă... Stefano descuie cu cheia ușa cu geamuri de la intrare care dădea direct în sufragerie și imediat fu izbit de un suflu de pulbere neagră și uleioasă. Huhurezul trecu pe deasupra capetelor lor cu un zgomot de aripi înspăimântător și într-o clipă ajunse în desișul de copaci din grădină.

— Era în casă, se bâlbâi Olivia, căreia îi tremurau buzele. Dumnezeule, era în casă! Acum reușește să treacă și prin ziduri și prin ferestrele închise!

— A coborât prin hornul șemineului, o lămuri Stefano, scuturându-și de pe umeri și din păr funinginea care îl murdărise.

Pe masă erau două pahare și o sticlă cu apă minerală.

Faţa de masă era mânjită toată de urmele negre ale huhurezului, iar din gâtul sticlei ieșea o crenguţă de stejar.

— Un alt mesaj, șuieră Olivia strângând din dinţi. Dar de data asta este limpede, Stefano. Îl înţelegi chiar și tu, nu-i așa?

El încuviinţă în tăcere. Luă sticla și paharele, împături faţa de masă neagră de funingine și duse totul în bucătărie, în acest timp, Olivia se închisese în birou ca să dea telefon.

Se întoarse după două minute. Buzele nu-i mai tremurau, avea o privire calmă, precisă, și care în parte trăda o mare mulţumire interioară.

— Ei bine, se repezi el s-o întrebe cu un ton temător. Ai vorbit cu Maria Livia? Despre ce trebuia s-o întrebi?

— E simplu. Voiam numai să știu ce înseamnă „mochuelo” în spaniolă. Înseamnă huhurez, răspunse răspicat Olivia. Mochuelo înseamnă huhurez! Am ajuns la epilog, Stefano!

— Da, fu el de acord cu un fir de voce. Chiar mâine luăm măsuri. Vom face cum vrea el, și pe urmă, cu voia Domnului, din toată povestea aceasta va rămâne numai amintirea.

Peste două zile, la Morada Blanca sosi un screper și fu săpată o groapă mare în spatele casei, chiar în punctul în care se ridica înainte stejarul lui Benito Mochuelo. Doi oameni curăţară din nou terenul de rădăcinile care ici și colo ieșeau la iveală de jur împrejurul craterului, al cărui fund fu din nou acoperit cu nisip

amestecat cu turbă și cu frunziș îmbibat de îngrășăminte naturale.

Între timp, Stefano mutase cu zece metri mai spre nord ţărușii pentru garajul ce trebuia înălţat. Și Olivia, profitând de ziua însorită, aprinsese un foc în curte și pregătea fripturi pe jăratic.

Mai târziu, sosi autocamionul lui Augusto Brega, care lucra la o pepinieră, și în mai puţin de o jumătate de oră, cu ajutorul braţului mobil al macaralei, al frânghiilor și al scripeţilor, noul stejar fu pus la locul său în groapa pregătită dinainte. Stefano alergă să ia o sticlă de vin spumos și, spre stupoarea celor prezenţi, îi vărsă conţinutul în jurul trunchiului. Apoi îi invită în casă pe muncitori, să bea ceva.

— Oare se va prinde? întrebă cu o voce care îi trăda neliniștea secretă.

— Categoric, îi garantă șeful brigăzii de la pepinieră. Să tot fie cincisprezece ani de când n-am ratat nici un copac.

Și apoi adăugă: .

— Să nu-i lipsească apa, în special începând din mai.

Dar Stefano încă nu era pe deplin convins. Când, spre seară, își îmbrăţișa soţia pentru a o liniști, pentru a-i spune că, în sfârșit, totul era în regulă, că huhurezul nu se va mai întoarce niciodată, și că pacea, numai pacea și liniștea vor domni de acum încolo la Morada Blanca, simţi că îndoiala mai rodea înlăuntrul său.

Numai în dimineaţa următoare, după o noapte petrecută între somn și veghe, cu toate că hurezul rămăsese departe, tăcut și liniștit, Stefano scosese un suspin de ușurare.

Coborâse în grădină cum se luminase de ziuă și se învârtea prin apropierea stejarului și a cuptorului reparat recent. Cădea o burniţă măruntă, pătrunzătoare, vrăbiile și mierlele ciripeau obosite printre ramuri, și o ceaţă joasă și vaporoasă se așternuse peste toată câmpia.

Pe o latură a cuptorului proaspăt văruit, o inscripţie scrisă cu un tăciune sărea în ochi în toată absurda sa evidenţă. „Muchas gracias” , suna mesajul. Încastrată într-o crăpătură a zidului se afla o pană cenușie de-a huhurezului.

Ar fi vrut s-o strige în gura mare pe nevastă-sa, să o invite să iasă din casă ca să poată citi și ea mesajul eliberator, dar ploaia spăla scrisul, literele păleau treptat, lăsând pe zid o mâzgă mocirloasă cenușie, și de-acum indescifrabilă.

Stefano scoase pana din crăpătură și se întoarse în casă. Iată, povestea se încheiase într-adevăr în cel mai bun mod cu putinţă și încă destul de repede, cum spusese Delfina, ghicitoarea.

Puse pana huhurezului într-un mic vas de metal, pe birou, și surâse.

— Odihnește-te în pace. Mochuelo !